

I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty

Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000

Objednávateľ:

DOPRAVOPROJEKT, a. s., BRATISLAVA
DIVÍZIA PREŠOV

Zhotoviteľ:

ŠTÁTNÁ OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DECEMBER 2012

I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty

Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000

Časť I

**Návrh opatrení na minimalizáciu rozsahu úprav vodných tokov
z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny**

Časť II

**Hodnotenie vplyvov stavby I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a
na územia sústavy Natura 2000**

Objednávateľ:

**DOPRAVOPROJEKT, a. s., BRATISLAVA
DIVÍZIA PREŠOV**

Zhotoviteľ:

ŠTÁTNÁ OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DECEMBER 2012

I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty

Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000

Časť I

Návrh opatrení na minimalizáciu rozsahu úprav vodných tokov
z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny

Objednávateľ:

DOPRAVOPROJEKT, a. s., BRATISLAVA
DIVÍZIA PREŠOV

Zhotoviteľ:

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DECEMBER 2012

I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000

Časť I

Návrh opatrení na minimalizáciu rozsahu úprav vodných tokov z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny

Objednávateľ:

**Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2, 4, 832 03 Bratislava 3
Divízia Prešov, Jarková 14, 080 01 Prešov**

Zhotoviteľ:

**Štátna ochrana prírody SR v Banskej Bystrici, Tajovského 28 B,
974 01 Banská Bystrica**

Riešiteľský kolektív:

**RNDr. Ema Gojdičová
RNDr. Peter Hrušecký
Ing. Martina Vlasáková
Ing. Miroslav Buraľ
Štefan Pčola
Ing. Martin Dubás
Ing. Ivana Zubaľová
Mgr. Martin Šepeľa**

Spracovala:

Ing. Zuzana Lichá

DECEMBER 2012

OBSAH

1. Identifikácia upravených tokov.	4
2. Charakteristika úprav a ich parametre.	8
3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny.	9
4. Návrh zmierňujúcich opatrení.	50

1. Identifikácia upravených tokov

V územnej pôsobnosti CHKO Prešov

Trasa cesty prechádza pôvodným údolným koridorom riek Topľa a Ondava, ktorý využíva i súčasná cestná sieť. Rieky v tejto údolnej nive meandrujú a z okolitých svahov do nich vtekajú mnohé potoky, čím vzniká veľké množstvo meandrov, ramien a terénnych prekážok. Súčasné cesty tieto prekážky zväčša obchádzajú a premostenia využívajú len v nevyhnutnej miere.

Podľa Správy o hodnotení - I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty, predloženej podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorú vypracoval Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2-4, 823 03 Bratislava v júni 2011 (ďalej len „správa o hodnotení“), preložka cesty I/18 Lipníky – Strážske je navrhovaná v troch variantoch riešenia:

- variant A červený dĺžky 48,260 km,
- variant B modrý dĺžky 46,365 km,
- variant C zelený dĺžky 49,255 km.

Nová cesta využíva mnohé mostné konštrukcie, predpokladá opevnenie brehov a úpravy vodných tokov. Teleso novej cesty sa dotkne vodných tokov, resp. sa k nim priblíži tak, že dôjde k ovplyvneniu vodných tokov, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Variant A červený I/18

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
0,720	premostenie potoka Ladianka v dĺžke 290 m
1,695	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 181 m
3,914	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 211 m
8,577	premostenie Hrabovca v dĺžke 311 m
9,551	križovanie s Hanušovským potokom v dĺžke 301 m
11,921	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 241 m
13,009	križovanie s bezmenným potokom v dĺžke 8,80 m
13,811	križovanie s Hermanovským potokom v dĺžke 28 m
17,285	premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m
18,000 – 18,300	vyžaduje sa opevnenie brehu rieky Topľa na ochranu telesa cesty v dĺžke 250 m
22,764 a 23,452	premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m a 91 m
24,289	križovanie s Jastrabím potokom v dĺžke 10 m
24,796	premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m
26,387	križovanie so Slaným potokom v dĺžke 13 m
27,733	križovanie s bezmenným potokom v dĺžke 13 m
28,024	križovanie so Zámotovským potokom v dĺžke 31 m
28,230	opevnenie brehu rieky Topľa v dĺžke 235 m
28,930	križovanie s bezmenným potokom v dĺžke 5 m
35,309	križovanie rieky Topľa v dĺžke 91 m, úprava opevnenia brehov rieky v dĺžke cca 80 m
40,299	premostenie rieky Ondava v dĺžke 644 m

Variant B modrý I/18

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
0,720	premostenie potoka Ladianka v dĺžke 290 m
1,695	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 181 m
4,979	križovanie s Medzianským potokom v dĺžke 285 m
6,327	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 253 m
6,859	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 91 m
8,015	premostenie Hrabovca v dĺžke 339 m
8,866	križovanie s Hanušovským potokom v dĺžke 487 m
10,671	križovanie s Hlbokým potokom v dĺžke 341 m
11,750 a 12,777	križovanie rieky Topľa v dĺžke 121 m a 121 m; zabezpečenie stability zárezového telesa cesty kotvenými zárubňami múrmi

16,376	premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m
17,135 a 17,935	križovanie s riekou Topľa v dĺžke 91 m a 61 m a opevnenie brehu v dĺžke 220 m
18,500	preložka rieky Topľa dĺžky 400 m
19,266	križovanie toku Zlatníček v dĺžke 31 m
20,597 22,014 22,798	premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m; 91 m 91 m
23,000	preložka rieky Topľa dĺžky 360 m
23,238	úprava a opevnenie brehu rieky Topľa v dĺžke 345 m
23,575	križovanie s Jastrabím potokom v dĺžke 16 m
25,783	križovanie so Slaným potokom v dĺžke 13 m
27,037	križovanie s bezmenným potokom v dĺžke 13 m
27,289	križovanie so Zámudovským potokom v dĺžke 31 m
28,280	križovanie s bezmenným potokom v dĺžke 5 m
30,515	križovanie rieky Topľa v dĺžke 167 m
32,102	križovanie rieky Topľa v dĺžke 1057 m, je potrebné upraviť opevnenie koryta rieky v celkovej dĺžke 560 m pre zabezpečenie ochrany spodnej stavby mostného objektu
38,375	premostenie rieky Ondava v dĺžke 106 m

Variant C zelený I/18

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
0,720	premostenie potoka Ladianka v dĺžke 290 m
1,740	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 181 m
5,470	križovanie s Medzianským potokom v dĺžke 261 m
6,832	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 261 m
7,354	premostenie bezmenného potoka v dĺžke 82 m
8,328	križovanie s potokom Hrabovec v dĺžke 469 m
9,345	križovanie s Hanušovským potokom v dĺžke 301 m
13,039 a 14,049	križovanie rieky Topľa v dĺžke 153 m a 121 m; zabezpečenie stability zárezového telesa cesty kotvenými zárubnými múrmi
19,270	premostenie rieky Topľa v dĺžke 61 m a opevnenie brehu v dĺžke 220 m
20,581	križovanie toku Zlatníček v dĺžke 10 m
20,900 – 21,500 a 21,750 – 22,150	úprava opevnenia rieky Tople v celkovej dĺžke 1790 m
24,918	križovanie s bezmenným potokom v dĺžke 16 m
28,779	križovanie so Zámudovským potokom v dĺžke 11,10 m
36,831	križovanie rieky Topľa v dĺžke 91 m, úprava opevnenia brehov rieky v dĺžke cca 80 m
41,801	premostenie rieky Ondava v dĺžke 153 m

V územnej pôsobnosti CHKO Východné Karpaty

Variant A červený I/74

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
9,958	Premostenie toku Laborec v dĺžke 123, 90m
15,049	premostenie rieky Cirocha v dĺžke 41,20 m
15,506	premostenie rieky Cirocha v dĺžke 41,20 m
16,470	premostenie vodného toku Kamenica v dĺžke 41,20 m
18,780	Premostenie bezmenného potoka v dĺžke 41,20 m

Variant B modrý I/74

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
4,500	Preložka cesty na pravom brehu rieky Laborec v dĺžke 123,90m
10,375	Premostenie vodného toku Laborec v dĺžke 251 m
11,900	Preložka cesty – premostenie vodného toku Ptava v dĺžke 28 m
14,604	Premostenie vodného toku Cirocha v dĺžke 48 m

15,141	Premostenie vodného toku Cirocha v dĺžke 53 m
16,107	Premostenie vodného toku Kamenica v dĺžke 23 m
20,646	Premostenie bezmenných potokov v dĺžke 14 m
21,524	Premostenie bezmenných potokov /Vodňanský jarok/ v dĺžke 26 m
22,095	Premostenie bezmenných potokov v dĺžke 14 m

V územnej pôsobnosti CHKO Poloniny

Podľa Správy o hodnotení - I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty, predloženej podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorú vypracoval Dopravoprojekt a. s., Kominárska 2-4, 823 03 Bratislava v júni 2011 (ďalej len „správa o hodnotení“), preložka cesty I/74 v územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny od hranice okresu Snina (k.ú. Dlhé nad Cirochou) – Ubľa je navrhovaná v troch variantoch riešenia:

- variant A červený (km 22,050 – 56,66),
- variant A červený so zeleným subvariantom (km 42,5 – 56,66 (14,16 km),
- variant B modrý (km 22,095 – 57,58).

Na základe dostupnej PD je možné vyhodnotiť, že v rámci územnej pôsobnosti Správy Národného parku Poloniny (okres Snina) dôjde k zásahom do koryt, brehových línií, brehových porastov a sprievodnej vegetačnej zelene pri variantných riešeniach, v nasledovných úsekoch:

Variant A červený I/74

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
22,050	premostenie toku Hodkovec v dĺžke 35,40 m
22,950	premostenie rieky Cirocha v dĺžke 200 m
24,105	križovanie Trstového potoka v dĺžke 7,60 m
24,439; 26,590; 28,740	križovanie rieky Cirocha v dĺžke 89,60 m; 40,80 m a 970,60 m
31,658 – 32,813	premostenie toku Dalkov v dĺžke 408,80 m; premostenie Malého Trnovského potoka a Dúbravského potoka v dĺžke 503 m
41,950	most nad tokom Kolonička dĺžky 8,6 m
49,850	premostenie toku Luh v dĺžke 22,30 m
51,326	premostenie toku Ublianka v dĺžke 14,60 m
52,76	most nad údolím tok Brezovčák dĺžky 197,80 m
54,480	most nad údolím tok Kertenovatec dĺžky 192,80
55,510; 55,810	mosty nad údolím tok Radovský potok dĺžky 106,2 m a 90 m
56,060; 56,440	2-krát križovanie s tokom Ublianka v dĺžke 2-krát 28,30 m

Variant A červený so zeleným subvariantom – km 42,5 – 56,66 (14,16 km)

42,00	most nad tokom Kolonička dĺžky 350 m
43,5	most na tokom Malý Tapovec dĺžky 450 m
44,775; 44,900; 45,030; 45,210	premostenie toku Poľana 4-krát dĺžky 9 m

Variant B modrý I/74

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
22,095	premostenie toku Džianka v dĺžke 14 m
23,600	premostenie bezmenného toku v dĺžke 19,80 m
24,227	premostenie toku Hradiský potok v dĺžke 19,5 m
29,130	premostenie tokov Barnov a Kamenný potok v dĺžke 31 m
30,206	križovanie s Rovným potokom v dĺžke 14 m
31,309 – 32,267	premostenie toku Dalkov v dĺžke 336 m a premostenie Malého Trnovského potoka v dĺžke 165 m
33,430	premostenie bezmenného toku v dĺžke 59,0 m
34,45	premostenie toku Bystrá v dĺžke 60 m
34,55	premostenie toku Tichá v dĺžke 60 m
35,86	premostenie toku Kuršina v dĺžke 70 m
39,134	premostenie toku Kolonička v dĺžke 50 m
44,691	premostenie toku Ladomirovský potok v dĺžke 40 m
45,880; 50,80; 51,700	premostenie toku Luh 3-krát v dĺžke 40 m, 50 m a 28,50 m

52,995; 53,139; 53,316	premostenie toku Ublianka v dĺžke 27,5 m a 2-krát 19,80 m
53,777	premostenie toku Ublianka a bezmenného toku v dĺžke 70m
54,742; 54,92	premostenie tokov Stežná a Brusný potok v dĺžke 531 m
55,57	premostenie toku Popov v dĺžke 30 m
55,598	premostenie toku Ublianka v dĺžke 70 m
56,26	premostenie toku Kertenovatec v dĺžke 10 m nezakreslené
56,850; 57,380	križovanie s tokom Ublianka v dĺžke 2x28,30 m

V etape výstavby potenciálne riziko dočasne predstavujú i stavebné dvory a zariadenia staveniska (ďalej len „ZS“) z dôvodu možných únikov splaškových vôd a kontaminantov do povrchovej i podzemnej vody.

Variant A červený I/74

Km	Umiestnenie
21,500	MÚK Modra nad Cirochou vzdialené od bezmenného toku cca 50m
29,000	MÚK Snina-západ vzdialené od rieky Cirocha cca 50m
31,658	ZS v blízkosti mosta cez potok Dalkov vzdialené od potoka Dalkov cca 20-40m
32,150	ZS v blízkosti mosta nad poľnou cestou vzdialené od Malého Trnovského potoka cca 100m
34,000	MÚK Snina-východ cez ZS prechádza bezmenný potok vlievajúci sa do rieky Cirocha
39,971	ZS v blízkosti mosta cez údolie vzdialené od bezmenného toku cca 40m
41,950	ZS v blízkosti mosta nad poľnou cestou vzdialené od bezmenného toku cca 30m
45,200	MÚK Ladomirov-západ situované na brehu potoka Ladomirka
48,000	MÚK Ladomirov-východ vzdialené od potoka Luh cca 60m
51,500	MÚK Ubľa vzdialené od Ublianky cca 20-30m
54,742	ZS v blízkosti mosta nad údolím vzdialené od potoka Brezovčik cca 20-30m
56,500	MÚK Ubľa-hranica vzdialené od Ublianky cca 20m

Variant B modrý I/74

Km	Umiestnenie
29,130	ZS v blízkosti mosta cez údolie vzdialené od toku Barnov cca 100m
31,309	ZS v blízkosti mosta cez potok Dalkov vzdialené od potoka Dalkov cca 20-40m
31,900	ZS v blízkosti mosta nad poľnou cestou vzdialené Malého Trnovského potoka cca 100m
33,500	MÚK Snina-východ cez ZS prechádza bezmenný potok vlievajúci sa do rieky Cirocha
39,134	ZS v blízkosti mosta nad údolím cez ZS prechádza Kolonička
45,880	ZS v blízkosti mosta nad údolím vzdialené od potoka Luh cca 50m
51,500	MÚK Ubľa vzdialené od Ublianky cca 20-30m
54,742	ZS v blízkosti mosta cez potok Stežná vzdialené od potoka Stežná cca 20-30m
57,500	MÚK Ubľa-hranica vzdialené od Ublianky cca 20m

Variant A červený I/74

Km	Miesta očakávaných vplyvov na povrchovú a podzemnú vodu
22,050	Premostenie toku Hodkovec v dĺžke 35,40 m
22,950	Premostenie rieky Cirocha v dĺžke 200,00 m
24,105	Premostenie Trstového potoka v dĺžke 7,60 m
24,439	Premostenie rieky Cirocha v dĺžke 86,60 m
26,230	Premostenie rieky Cirocha v dĺžke 28,30 m
26,590	Premostenie rieky Cirocha v dĺžke 40,80 m
28,740	Premostenie rieky Cirocha v dĺžke 970,60 m
31,658	Premostenie rieky Dalkov v dĺžke 408, 80 m
32,813	Premostenie Malý Trnovský potok v dĺžke 503,00 m
41,950	Premostenie tok Kolnička v dĺžke /8,60 m
49,850	Premostenie toku Luh v dĺžke 22,30 m
51,326	Premostenie toku Ublianka v dĺžke 14,60 m
52,76	Premostenie toku Brezovčik v dĺžke 197,80 m
54,48	Premostenie toku Kertenovatec v dĺžke 192,80 m
55,510	Premostenie toku Luh v dĺžke 22,30 m
	Premostenie toku Luh v dĺžke 22,30 m

(Kurzívou sú vyznačené názvy tokov, dĺžky premostenia, ktoré nie sú uvedené v SOH na str. 157 a str. 158.)

2. Charakteristika úprav a ich parametre

Vo vzťahu k záujmom ochrany prírody konštatujeme (RCOP Prešov), že pri výstavbe cesty bude priamy vplyv na biotopy vodných tokov, pri ich križovaní mostnými objektmi dôjde k úbytku brehových porastov, k zmene konfigurácie brehov a najmä dna, resp. k vytvoreniu nových úsekov upraveného koryta pri prekládkach toku.

Pri výstavbe cesty budú dotknuté nasledovné biotopy lužných lesov:

- Ls1.1 Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy (9130*) – prioritný biotop európskeho významu,
- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (9130*) – prioritný biotop európskeho významu.

Keďže údolie rieky Topľa, cez ktoré trasa stavby prechádza, je úzke a mierne zvlnené, rieka v ňom vytvára široký inundačný pás, v ktorom meandruje, z pohľadu ochrany tohto ekosystému stavba bude predstavovať významný zásah do prírodného prostredia v riešenom území.

Z hľadiska záujmov j ochrany prírody všetky tri riešené varianty predstavujú významný zásah.

Pri preložke cesty I/18 je najväčší zásah spojený s úpravou rieky Tople pri variantoch B modrom (24 mostov, viac ako 1100 m opevnení brehov, dva úseky v celkovej dĺžke 760 m prekládky koryta, Tople) a C zelenom (15 mostov, 2090 m opevnení brehov rieky Topľa). Variant A červený si vyžaduje iba 18 mostov, opevnenie 330 m koryta rieky Topľa v mieste križovania mostným objektom. Ohrozenosť a zraniteľnosť vôd je teda viazaná prevažne na úseky križovania, resp. priblíženia sa komunikácie k povrchovým tokom.

Negatívny zásah do biotopov brehových porastov a porastov v riečnych nivách bude významný. Podľa nášho orientačného odhadu pri červenom variante to bude celkovo vyše 13 700 m², pri modrom variante 65 500 m² a pri zelenom variante 43 200 m².

V katastrálnom území obce Vyšný Žipov v nive rieky Topľa sú navrhované variantné riešenia preložky cesty I/18 (úseku km cca 17,500 variantu A červeného; 16,500 variantu B modrého a 18,000 variantu C zeleného) smerovo vedené v blízkosti (cca 60-250 m) *PP Žipovské mŕtve rameno*, kde platí 5. stupeň územnej ochrany a v ochrannom pásme (60 m široký pás po obvode chráneného územia, v ktorom platí 3. stupeň ochrany prírody), pričom najviac sa približuje červený variant a najmenej zelený.

Zároveň je potrebné zdôrazniť, že preložka cesty I/18 je navrhovaná v kategórii C 11,5/100 (120) a bude vo výhlade dobudovaná na štvorpruhovú cestu kategórie R 24,5/100 (120), pričom navrhovaná preložka cesty tvorí pravú polovicu tejto výhľadovej kategórie, t.j. vplyv preložky cesty I/18 Lipníky – Strážske sa môže znásobiť. Okrem takých negatívnych účinkov, akými sú hluk, prašnosť, existuje možnosť narušenia hydrologického režimu a znečistenia vody v území. Preto je potrebné v ďalšom stupni projektovej dokumentácie úsek preložky cesty v blízkosti *PP Žipovské mŕtve rameno* technicky riešiť tak, aby sa zohľadnila aj územná rezerva pre výhľadové dobudovanie cesty na štvorpruhovú cestu kategórie R 24,5/100 (120), a zároveň nedošlo k zásahu do tohto chráneného územia, jeho ochranného pásma a k negatívnemu vplyvu na predmet jeho ochrany narušením hydrologického režimu a znečisťovaním vody.

Z hľadiska ochrany prírody a ochrany vodných tokov máme k predloženej dokumentácii nasledujúcu zásadnú pripomienku:

Podľa technických parametrov mostných objektov uvedených v správe o hodnotení konštatujeme, že nie u všetkých mostných objektov je zachovaná podchodná výška minimálne 2,6 m. Na bezmennom potoku v km 28,280 (v modrom variante, ale aj pri červenom variante - km 28,93) je pri moste podchodná výška iba 1 m a objekt nemá suchý breh priechodný pre suchozemskú faunu, pričom najbližší mostný objekt umožňujúci prirodzenú a nerušenú migráciu fauny je vzdialený viac ako 500 m. Ak nebude okolo cesty vybudované oplotenie, môže dochádzať k úhynom živočíchov. Pritom na celom riešenom území v inundačnom pásme rieky Topľa a jej prítokoch je zaznamenaný výskyt vydry riečnej. Parametre ostatných navrhovaných mostov sú z pohľadu migrácie postačujúce. Pri ich realizácii musia byť akceptované nižšie uvedené návrhy zmieňujúcich opatrení.

Okrem toho údolia rieky Topľa a Ondava sú významným migračným koridorom vtáctva, slúžia aj ako oddychové miesta a viaceré druhy tieto územia využívajú ako hniezdne a lovné teritórium, preto je vysoká pravdepodobnosť vzniku kolízií avifauny s motorovými vozidlami. Z tohto dôvodu v oblastiach

križovania alebo prieniku trasy do regionálneho biokoridoru Tople a nadregionálneho biokoridoru Ondavy je potrebné po oboch stranách preložky cesty osadiť ochranné siete výšky 4,5 m proti kolízii avifauny s vozidlami.

Vo vzťahu k záujmom ochrany prírody konštatujeme (CHKO Poloniny), že pri výstavbe cesty bude priamy vplyv na biotopy vodných tokov, pri ich križovaní mostnými objektmi dôjde k úbytku brehových porastov, k zmene konfigurácie brehov a najmä dna, resp. k vytvoreniu nových úsekov upraveného koryta pri prekládkach toku.

Vzhľadom na ročné obdobie a poveternostné podmienky nebola doteraz vykonaná terénna pochôdzka k jednotlivým variantom ani jednotlivým objektom. Pri hodnotení vplyvov na biotu sme vychádzali z výsledkov predchádzajúcich pozorovaní, ortofotomáp a predloženej dokumentácie. Plochy dotknutej zelene sú vypočítané odhadom podľa ortofotomáp a výkresovej dokumentácie.

Pri výstavbe cesty budú dotknuté nasledovné biotopy lužných lesov:

- Ls1.1 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu,
- Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny

ŠOP SR - RCOP Prešov

Červený variant I/18

1. Identifikácia úprav toku: km 0,720 - premostenie potoka Ladianka v dĺžke 290 m.

2. Charakteristika úprav: Odstránenie brehového porastu, opevnenie brehu - nie je uvedený spôsob, presný rozsah ani profil toku pod mostom. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Upravený tok s výsadbou vrúb - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Predpokladaný zásah: obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu 210 m². Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 1,695 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 181 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 250 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 3,914 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 211 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Bez brehového porastu - rozptýlená zeleň - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých

brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 8,577 - premostenie Hrabovca v dĺžke 311 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 700 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 9,551 - most nad bezmenným a Hanušovským potokom v dĺžke 301 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 700 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 11,921 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 241 m.

2. Charakteristika úprav: Nie je známy rozsah zásahu do brehových a priľahlých porastov. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný zásah môže predstavovať až 3400 m², avšak len pod samotným mostom bez násypov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových

porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

V prílohe Situácia_stavby-List_1c 18.pdf je v km 11,921 uvádzaný Most nad železničnou traťou dĺžky 241 m, avšak v skutočnosti tam žiadna trať neprechádza, ale preteká tade bezmenný tok. V prílohe k Technickej štúdii J15A mosty_var_A.pdf na str. 4 je uvádzaný v tomto km most nad bezmenným potokom. Červený variant totiž železničnú trať križuje až za obcou Bystré v km 14,706.

1. Identifikácia úprav toku: km 13,009 - most nad bezmenným potokom v dĺžke 8,80 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 220 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 13,811 - most nad Hermanovským potokom v dĺžke 28 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Bez brehového porastu - rozptýlená zeleň - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 17,285 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 1260 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre

bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 16,9 - 19,000 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 18,000 – 18,300 - opevnenie brehu rieky Topľa na ochranu telesa cesty v dĺžke 250 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa v dĺžke opevnenia - 250 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Dotyk s ochranným pásmom PP Žipovské mŕtve rameno. Predpokladaný úbytok brehových porastov 2500 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Nezasahovať do ochranného pásma PP Žipovské mŕtve rameno (ani výhľadovo – pri dobudovaní cesty na plný profil) a v ďalšom stupni projektovej dokumentácie úsek preložky cesty v blízkosti PP Žipovské mŕtve rameno technicky riešiť v spolupráci so ŠOP SR tak, aby nedošlo k negatívnemu vplyvu na toto chránené územie. Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálne možnej miere obnoviť brehové porasty pôvodnou vegetáciou.

1. Identifikácia úprav toku: km 18,506 - most nad Petkovským jarkom a cestou III/18 dĺžky 55 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 280 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

- V prílohe k Technickej štúdii J15A mosty_var_A.pdf na str. 6 je uvádzaný v km 18,506 most nad Patkovským jarkom. Správny názov je Petkovský jarok. V tabuľke na str. 157 správy o hodnotení nie je názov už takto uvedený.

1. Identifikácia úprav toku: km 22,764 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 560 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových

porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 21,000 – 25,500 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 23,452 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do riedkych brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,289 - most nad Jastrabím potokom v dĺžke 10 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 336 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Nezasahovať do brehových porastov Tople.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,796 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do riedkych brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 560 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene vykonať na brehoch nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 26,387 - most nad Slaným potokom v dĺžke 13 m.

2. Charakteristika úprav: Voľná poľnohospodárska krajina - nie je známy spôsob presný rozsah opevnenia brehu, ani profil toku pod mostom. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Upravený tok - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku.

Most v km 26,387 pravdepodobne neprechádza nad Slaným potokom, ale nad bezmenným melioračným kanálom. Podľa GIS vrstiev ŠOP SR i vodohospodárskych máp 1:50 000 sa Slaný potok vlieva do Tople približne v km 24,000 červeného variantu.

1. Identifikácia úprav toku: km 27,733 - most nad bezmenným potokom v dĺžke 13 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta na oboch brehoch. Rozptýlená zeleň - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene vykonať na brehoch nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 27,000 - 29,200 použiť ochranné siete.

1. Identifikácia úprav toku: km 28,024 - most nad Zámutovským potokom v dĺžke 31 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 280 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Nezasahovať do brehových porastov Tople.

1. Identifikácia úprav toku: km 28,230 - opevnenie brehu rieky Topľa v dĺžke 235 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa v dĺžke opevnenia - 235 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 470 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálne možnej miere obnoviť brehové porasty pôvodnou vegetáciou, náhradná výsadba na toku v prelukách.

1. Identifikácia úprav toku: km 28,930 - most nad bezmenným potokom v dĺžke 5 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 230 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny **nevyhovuje**. Nie je zabezpečená suchá lávka na brehoch na jej prechod. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Zväčšiť priepust a vytvoriť po oboch stranách prechod pre suchozemskú faunu, resp. lávku pre vydru.

1. Identifikácia úprav toku: km 35,309 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m a úprava opevnenia brehov rieky v dĺžke cca 80 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 900 m². Dĺžka zasiahnutých brehov je 80 m. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálne možnej miere obnoviť brehové porasty pôvodnou vegetáciou. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 35,000 - 35,700 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 40,299 - premostenie rieky Ondava v dĺžke 644 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Nadregionálny biokoridor Ondava. Predpokladaný úbytok brehových porastov 840 m². Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Variant B modrý I/18

1. Identifikácia úprav toku: km 0,720 - premostenie potoka Ladianka v dĺžke 290 m.

2. Charakteristika úprav: Odstránenie brehového porastu, opevnenie brehu - nie je známy spôsob, presný rozsah ani profil toku pod mostom. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Upravený tok s výsadbou vrb - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu 210m². Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 1,695 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 181 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 250 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 4,979 - premostenie Medzianskeho potoka v dĺžke 285 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok riedkych brehových porastov 150 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene vykonať na brehoch nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 6,327 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 253 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 230 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké

kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 6,859 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Bez brehového porastu - rozptýlená zeleň - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Predpokladaný úbytok brehových porastov 140 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 8,015 - premostenie Hrabovca v dĺžke 339 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 660 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 8,866 - most nad Hanušovským potokom v dĺžke 487 m.

2. Charakteristika úprav: Úsek bez brehových porastov v intraviláne mesta. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 10,671 - premostenie Hlbokého potoka v dĺžke 341 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov a riedkeho okolitého porastu na potočnej nive v šírke mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný zásah môže predstavovať 660 m², avšak len pod samotným mostom bez násypov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 11,750 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 121 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 1400 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 11,500 - 14,000 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 11,750 – 12,777 - zabezpečenie stability zárezového telesa cesty kotvenými zárubnými múrmi.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov, rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Použiť materiál, do ktorého alebo do jeho blízkosti, by bolo možné osadiť vegetáciu a obnoviť poškodené brehovú porasty pôvodnými druhmi drevín, resp. po nezvratnom zásahu do brehových porastov vykonať náhradnú výsadbu nad zárubnými múrmi.

1. Identifikácia úprav toku: km 12,777 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 121 m.

2. Charakteristika úprav: Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 420 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 16,376 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 1400 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 15,800 – 25,300 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 17,135 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Úsek cesty pred mostom sa približuje k PP Žipovské mŕtve rameno a k jeho ochrannému pásmu na vzdialenosť cca 120 m. Predpokladaný úbytok brehových porastov 1260 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: **Nezasahovať do ochranného pásma PP Žipovské mŕtve rameno (ani výhľadovo – pri dobudovaní cesty na plný profil) a v ďalšom stupni projektovej dokumentácie úsek preložky cesty v blízkosti PP Žipovské mŕtve rameno technicky riešiť v spolupráci so ŠOP SR tak, aby nedošlo k negatívnemu vplyvu na toto chránené územie.** Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 17,935 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 61 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 450 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Či vyhovuje z pohľadu migrácie suchozemskej fauny nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje, ani textová, ani výkresová. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zabezpečiť suchú lávku na obidvoch brehoch pre prechod suchozemskej fauny. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod

mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 17,935 - opevnenie brehu rieky Topľa v dĺžke 220 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa v dĺžke opevnenia - 220 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 900 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Použiť materiál, do ktorého alebo v jeho blízkosti by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálne možnej miere obnoviť brehovú porasty pôvodnou vegetáciou, náhradnú výsadbu vykonať na toku v prelukách.

Most uvedený v tabuľke na str. 157 v SoH v km 17.935 nad riekou Topľa v dĺžke 61 m, je v prílohe k Technickej štúdii J15B mosty_var_B.pdf na str. 5 uvádzaný ako Most na ceste III/018216 a nezasahuje ponad rieku.

1. Identifikácia úprav toku: km 18,500 - preložka rieky Topľa v dĺžke 400 m

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov oboch brehov rieky Topľa v dĺžke 400 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 12 100 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady o konečnej podobe preloženého koryta dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Obnoviť pôvodný charakter koryta i s brehovými porastmi pôvodného druhového zloženia i rozsahu.

1. Identifikácia úprav toku: km 19,266 - premostenie potoka Zlatníček v dĺžke 31 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do riedkych brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný zásah môže predstavovať 3250 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 20,597 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 840 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah

a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zabezpečiť suchú lávku na obidvoch brehoch pre prechod suchozemskej fauny. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 22,014 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do riedkych brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok riedkych brehových porastov 480 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zabezpečiť suchú lávku na obidvoch brehoch pre prechod suchozemskej fauny. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 21,000 - 25,500 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 22,798 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 700 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zabezpečiť suchú lávku na obidvoch brehoch pre prechod suchozemskej fauny. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 23,000 - preložka rieky Topľa v dĺžke 360 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do koryta a brehových porastov obidvoch brehov rieky Topľa formou zmenšenia oblúka meandra rieky v dĺžke 360 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 12 600 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady o konečnej podobe preloženého koryta dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Obnoviť pôvodný charakter koryta i s brehovými porastmi pôvodného druhového zloženia i rozsahu.

1. Identifikácia úprav toku: km 23,238 - úprava a opevnenie brehu rieky Topľa v dĺžke 345 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do riedkych brehových porastov obidvoch brehov rieky Topľa v dĺžke opevnenia - 345 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok riedkych brehových porastov 20 700 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Použiť materiál, do ktorého alebo v jeho blízkosti by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálnej možnej miere obnoviť brehovú porasty pôvodnou vegetáciou, náhradná výsadba na toku v prelukách.

1. Identifikácia úprav toku: km 23,575 - most nad Jastrabím potokom v dĺžke 16 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 336 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Nezasahovať do brehových porastov Tople.

- Most v km 23,575 v *Situácii_stavby-List_1c 18.pdf* je uvádzaný ako Potok Jastrabie a v prílohe k *Technickej štúdii J15B mosty_var_B.pdf* na str. 7 je uvádzaný ako bezmenný potok. Ide však (podľa GIS vrstiev ŠOP SR a vodohospodárskych máp v mierke 1: 50 000) o Slaný potok. Potok Jastrabie ústi do Tople na opačnom brehu Tople pri obci Jastrabie.

1. Identifikácia úprav toku: km 25, 783 - most nad Slaným potokom v dĺžke 13 m.

2. Charakteristika úprav: Voľná poľnohospodárska krajina - nie je známy spôsob presný rozsah opevnenia brehu, ani profil toku pod mostom. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Upravený tok - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku.

- Most v km 26,783 podľa vyššie uvedeného neprechádza nad Slaným potokom, ale nad bezmenným melioračným kanálom. Podľa GIS vrstiev ŠOP SR i vodohospodárskych máp 1:50 000 sa Slaný potok vlieva do Tople približne v km 24,000 červeného variantu.

1. Identifikácia úprav toku: km 27, 037 - most nad bezmenným potokom v dĺžke 13 m

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta na oboch brehoch. Rozptýlená zeleň - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Predpokladaný úbytok brehových porastov 200 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlených brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 26,500 - 29,300 použiť ochranné siete.

1. Identifikácia úprav toku: km 27,289 - most nad Zámutovským potokom v dĺžke 31 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 280 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Nezasahovať do brehových porastov Tople.

1. Identifikácia úprav toku: km 28,280 - most nad bezmenným potokom v dĺžke 5 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 230 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny **nevyhovuje**. Nie je zabezpečená suchá lávka na brehoch na jej prechod. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Zväčšiť priepust a vytvoriť po oboch stranách prechod pre suchozemskú faunu, resp. lávku pre vydru.

1. Identifikácia úprav toku: km 30,515 - križovanie rieky Topľa v dĺžke 167 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 770 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 30,200 - 33,300 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 32,102 - križovanie rieky Topľa v dĺžke 1057 m a úprava opevnenia brehov rieky v dĺžke 560 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 2 900 m². Dĺžka zasiahnutých brehov je 560 m. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálne možnej miere obnoviť brehové porasty pôvodnou vegetáciou. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 30,200 - 33,300 použiť ochranné siete výšky 4,5 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 38,375 - premostenie rieky Ondava v dĺžke 106 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Nadregionálny biokoridor Ondava. Predpokladaný úbytok brehových porastov 2 000 m². Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 38,000 - 38,8000 použiť ochranné siete. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 35,000 - 35,700 použiť ochranné siete výšky 4,5 m.

Variant C zelený I/18

1. Identifikácia úprav toku: km 0,720 - premostenie potoka Ladianka v dĺžke 290 m.

2. Charakteristika úprav: Odstránenie brehového porastu, opevnenie brehu - nie je známy spôsob, presný rozsah ani profil toku pod mostom. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Upravený tok s výsadbou vrb - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu 210m². Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké

kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 1,740 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 181 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 250 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 4,979 - premostenie Medzianskeho potoka v dĺžke 285 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok riedkych brehových porastov 150 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene vykonať na brehoch nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 6,832 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 261 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 230 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 7,354 - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 82 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Bez brehového porastu - rozptýlená zeleň- nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Predpokladaný úbytok rozptýlených brehových porastov 140 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená.

Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 8,328 - premostenie Hrabovca v dĺžke 469 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 660 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 9,345 - most nad bezmenným a Hanušovským potokom v dĺžke 301 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.3. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 700 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Most v km 9,345 je v prílohe k Technickej štúdii J15C mosty_var_C.pdf na str. 3 uvádzaný ako Most na ceste I/18 nad Hanušovským potokom, v tabuľke na str. 157 v správe o hodnotení taktiež, avšak v skutočnosti križuje i bezmenný potok..

1. Identifikácia úprav toku: km 13,039 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 153 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 1400 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 12,800 - 15,000 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 13,039 – 14,049 - zabezpečenie stability zárezového telesa cesty kotvenými zárubnými múrmi.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov, rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Použiť materiál, do ktorého alebo do jeho blízkosti, by bolo možné osadiť vegetáciu a obnoviť poškodené brehovú porasty pôvodnými druhmi drevín, resp. po nezvratnom zásahu do brehových porastov vykonať náhradnú výsadbu nad zárubnými múrmi.

1. Identifikácia úprav toku: km 14,049 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 121 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 420 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Most uvedený v prílohe k Technickej štúdii J15C mosty_var_C.pdf na str. 4 v km 14,049 je v Situácii_stavby-List_1c 18.pdf v zelenom variante uvádzaný v inom nečitateľnom km.

1. Identifikácia úprav toku: km 19,270 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 61 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Soľ. Predpokladaný úbytok brehových porastov 700 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Či vyhovuje z pohľadu migrácie suchozemskej fauny nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje, ani textové, ani výkresové. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu taktiež dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zabezpečiť suchú lávku na

obidvoch brehoch pre prechod suchozemskej fauny. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Premostenie rieky Topľa v dĺžke 61 m v km 19,270 uvedené v tabuľke v správa o hodnotení na str. 157 je v prílohe k Technickej štúdii J15C mosty_var_C.pdf na str. 5 uvedený ako Most na ceste III/018216. Podľa smerového vedenia cesty v tomto úseku, predpokladáme, že ide o most premošťujúci súbežne pravý breh meandra rieky Topľa v dĺžke 61 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 17,935 - opevnenie brehu rieky Topľa v dĺžke 220 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa v dĺžke opevnenia - 250 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Priblíženie sa k PP Žipovské mŕtve rameno a k jeho ochrannému pásmu na vzdialenosť cca 250 m. Predpokladaný úbytok brehových porastov 3 000 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: **Nezasahovať do ochranného pásma PP Žipovské mŕtve rameno (ani výhľadovo – pri dobudovaní cesty na plný profil) a v ďalšom stupni projektovej dokumentácie úsek preložky cesty v blízkosti PP Žipovské mŕtve rameno technicky riešiť v spolupráci so ŠOP SR tak, aby nedošlo k negatívnemu vplyvu na toto chránené územie.** Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu. Opevnenie realizovať tak, aby bol umožnený pohyb suchozemskej fauny po brehu. V maximálne možnej miere obnoviť brehovú porasty pôvodnou vegetáciou. Po oboch stranách cesty v úseku km cca. 17,500 - 22,500 použiť ochranné siete výšky 4 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 20,581 - premostenie potoka Zlatníček v dĺžke 10 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do riedkych brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný zásah môže predstavovať 3250 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 20,900 – 21,500; 21750 – 22,150 - úprava opevnenia brehu rieky Topľa v dĺžke 1 790 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný zásah do brehových porastov pravého brehu rieky Topľa v dĺžke opevnenia – 1 790 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 20 500 m². Rozsah a spôsob zásahu do brehu nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do brehu rieky nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k opevneniu tohto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu a obnoviť poškodené brehové porasty pôvodnými druhmi, náhradná výsadba na toku v prelukách.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,476 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 105 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do pravostranných brehových porastov v dĺžke cca. 140 m. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný úbytok brehových porastov 2 800 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 24,000 - 26,100 použiť ochranné siete výšky 4,5 m.

Most na ceste I/18 nad riekou Topľa v km 24,476 uvedený v prílohe k Technickej štúdii J15C mosty_var_C.pdf na str. 5 chýba v SoH v tabuľke na str. 157, ako aj v Situácii_stavby-List_1c 18.pdf. Podľa smerového vedenia cesty v tomto úseku a dĺžky mostného poľa nad vodným tokom, predpokladáme, že ide o most premostujúci súbežne pravý breh meandra rieky Topľa v dĺžke cca. 116 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,918 - most nad bezmenným (Slaným) potokom v dĺžke 16 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do riedkych brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Regionálny biokoridor Topľa a Regionálne biocentrum Úsek Tople od Žipova po Sol'. Predpokladaný zásah môže predstavovať 280 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

1. Identifikácia úprav toku: km 26,850 - most nad bezmenným potokom v dĺžke 8,8 m.

2. Charakteristika úprav: Zásah do riedkeho porastu v šírke mosta + ochranného pásma mosta na oboch brehoch. Rozptýlená zeleň - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka a plocha zasiahnutých brehových porastov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárniciami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do rozptýlenej zelene na brehoch vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo

vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Most uvedený prílohe k Technickej štúdii J15C mosty_var_C.pdf na str. 6 v km 26,850 nie je v Situácii stavby-List_1c 18.pdf v zelenom variante uvádzaný a taktiež chýba v tabuľke na str. 157 v správe o hodnotení.

1. Identifikácia úprav toku: km 28,779 - most nad Zámutovským potokom v dĺžke 11,10 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Predpokladaný úbytok brehových porastov 490 m². Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny **nevyhovuje**. Nie je zabezpečený prechod pre suchozemskú faunu. Rozsah a spôsob zásahu do brehu toku nevieme vyhodnotiť, pretože konkrétne podklady k tomuto úseku dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu. Zväčšiť priepust a vytvoriť po oboch stranách prechod pre suchozemskú faunu, resp. lávku pre vydru.

1. Identifikácia úprav toku: km 36,831 - premostenie rieky Topľa v dĺžke 91 m a úprava opevnenia brehov rieky v dĺžke cca 80 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu Regionálny biokoridor Topľa. Predpokladaný úbytok brehových porastov 6 000 m². Dĺžka zasiahnutých brehov je 80 m. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Použiť materiál, do ktorého by bolo možné osadiť vegetáciu. V maximálne možnej miere obnoviť brehové porasty pôvodnou vegetáciou. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 36,50 - 37,20 použiť ochranné siete výšky 4,5 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 41,801- premostenie rieky Ondava v dĺžke 153 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta + ochranného pásma mosta. Druh biotopu: Ls 1.1. (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu, Nadregionálny biokoridor Ondava. Predpokladaný úbytok brehových porastov 2 000 m². Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny vyhovuje. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Dno koryta pod mostom ponechať pôvodné, resp. kamenité, brehy opevniť makadamom alebo polovegetačnými tvárnicami, bez migračných bariér - stupňov, prahov na dne upravenej časti vodného toku, náhradná výsadba na toku v prelukách. Zásah do brehových porastov vykonať nad a pod mostom max. do takej vzdialenosti, aby zostávajúce stromy alebo vysoké kry svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu nerušili prevádzku a rozhľad potrebný pre

bezpečnú dopravu. Po oboch stranách cesty v úseku km cca 41,000 - 42,000 použiť ochranné siete výšky 4,5 m.

Most uvedený prílohe k Technickej štúdii J15C mosty_var_C.pdf na str. 10 v km 41,801 nevedie ponad rieku Topľa, ale ponad rieku Ondava.

CHKO Východné Karpaty

Variant A červený I/74.

Premostenie rieky Laborec.

1. Identifikácia upraveného toku: 9,958 km preložky cesty - premostenie vodného toku Laborec v dĺžke 123,90 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Brehový porast vodného toku Laborec v križovaní dotknutej časti predstavuje slabšie vyvinuté vrbovo-topoľové porasty, ktoré nie sú úplne zapojené. Porasty sú viacposchodové, miestami s veľmi husto vyvinutým krovinovým poschodím, v ktorom prevláda najmä vrba rakytová (*Salix caprea*), vrba krehká (*S. fragilis*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*) a pomiestne sa vyskytuje aj javor poľný (*Acer campestre*). V bylinnej vrstve sa uplatňujú hydrofilné a nitrofilné druhy. Pomiestne sa vyskytujú aj invázne druhy rastlín (IDR) ako napr. netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), hviezdnik ročný (*Stenactis annua* agg.) a z drevín agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Ide o prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)“. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a pľž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov, ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) a bobra vodného (*Castor fiber*). Brehový porast napriek blízkosti mesta využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké cicavce ako sú: srnec lesný, zajace, kuny, tchory, a pod.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu /prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy“ (91E0*)/ minimálne v šírke stavaného mosta a viac /berúc do úvahy ochranné pásmo mosta a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línií sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné maximálne s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov /kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod./ . Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne v rozpätí 0,2 - 1,5. Brehy vodného toku pod mostom min. 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mosta a navýšením samotnej výšky mosta. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie nivy vodného toku tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie rieky Cirocha.

1. Identifikácia upraveného toku: 15,049 km a 15,506 km preložky cesty - premostenie vodného toku Cirocha v dĺžke 41,20 m a 41,20 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Pri obidvoch križovaniach dôjde k zásahu do prioritného biotopu európskeho významu, ktorým v tomto prípade je biotop „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)“. V obidvoch prípadoch ide o obojstranne zapojený brehový porast, ktorý plní ekostabilizačnú funkciu po obidvoch brehových líniách vodného toku Cirocha, v obidvoch križovaniach dotknutých úsekoch. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus*

meridionalis), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) a bobra vodného (*Castor fiber*). Brehový porast využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké cicavce ako sú: zajace, kuny, tchory, srnec lesný a pod.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu /prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy“ (91E0*)/minimálne v šírke stavaných mostov a viac /berúc do úvahy ochranné pásma mostov a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línií sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné maximálne s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne v rozpätí 0,2 - 1,5. Brehy vodného toku pod mostom min. 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie nivy vodného toku, tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie toku Kamenica.

1. Identifikácia upraveného toku: 16,470 km preložky cesty - premostenie vodného toku Kamenica v dĺžke 41,20 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Pri križovaní dôjde k zásahu do prioritného biotopu európskeho významu, ktorým v tomto prípade je biotop „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)“. V tomto prípade ide o obojstranne zapojený brehový porast, ktorý plní ekostabilizačnú funkciu po obidvoch brehových líniách vodného toku Kamenica. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*). Brehový porast využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké a veľké cicavce ako sú: zajace, kuny, tchory, srnec lesný, jelene, diviak lesný a pod.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu/prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy“ (91E0*)/minimálne v šírke stavaného mostu a viac /berúc do úvahy ochranné pásma mostu a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línií sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné maximálne s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne 1,5 (podchod min. 10 m široký a viac ako 7 m vysoký). Brehy vodného toku pod mostom min. 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie

nivy vodného toku tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie bezmenného potoka.

1. Identifikácia upraveného toku: 18,780 km preložky cesty - premostenie bezmenného potoka v dĺžke 41,20 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Ide o vodný tok, ktorý je iba sezónne prietochný s obojstranne zapojeným pôvodným brehovým porastom. Na lokalite sa sporadicky objavuje vydra riečna (*Lutra lutra*), po prípade iné drobné a stredne veľké cicavce.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/ miestneho biotopu minimálne v šírke stavaného mostu a viac /berúc do úvahy ochranné pásmo mosta a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línií sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné max. s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Zabezpečiť priechodnosť pod mostom pre stredne veľké cicavce najlepšie prítomnosťou brehov aspoň 2 m širokých alebo použitím lávky pre vydru.

V poskytnutej projektovej dokumentácii a jej výkresovej časti nie je zaznamenané križovanie vodného toku Voňarský jarok pred obcou Modrá nad Cirochou v 20,00 km až 20,50 km preložky cesty, čo môže byť aj z dôvodu, že plánovaná preložka cesty I/74 v červenom variante sa s vodným tokom Voňarský jarok križuje v mieste súčasného križovania štátnej cesty Humenné - Snina.

21,450 km - Premostenie rieky Cirocha v dĺžke 2x28 m: Podľa dodanej projektovej dokumentácie a jej výkresovej časti sa v predmetnom km nenachádza križovanie vodného toku Cirocha, ale mimoúrovňová križovatka vzdialená od vodného toku Cirocha niekoľko sto metrov a podľa všetkého je tento úsek už v územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny so sídlom v Stakčíne.

Variant B modrý I/74.

Situovanie na pravom brehu rieky Laborec.

1. Identifikácia upraveného toku: 4,500 km až 5,250 km preložky cesty - situovanie na pravom brehu vodného toku Laborec v dĺžke 123,90 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Predmetný úsek sa nachádza medzi brehovým porastom nachádzajúcim sa na pravom brehu vodného toku Laborec a areálom bývalého PD Brekov. Tento úsek je v súčasnosti do značnej miery zdevastovaný pohybom ťažkej techniky po existujúcej poľnej ceste a jej okolí. Cesta sa využíva na odvoz vyťaženej riečnej materiálu a zároveň ako prístupová cesta na okolité obhospodarované polia a pozemky. Pri realizácii preložky by mohlo dôjsť k zásahu do okrajových častí brehového porastu, ktorý je súčasťou regionálneho biokoridoru RB Laborec, ako aj regionálneho biocentra RBc Alúvium Laborca pod Humenným. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárík riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) a bobra vodného (*Castor fiber*). Brehový porast využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké cicavce ako sú zajace, kuny, tchory, srnec lesný a pod.

Predpokladá sa možný zásah do brehového porastu/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu/prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy“ (91E0*)/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: rozsah a spôsob zásahu do brehového porastu sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že nie je spracovaný v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení: Trasu preložky situovať v dostatočnej vzdialenosti cca 50 až 100 m od brehového porastu toku Laborec.

Premostenie rieky Laborec

1. Identifikácia upraveného toku: 10,375 km preložky cesty - premostenie vodného toku Laborec v dĺžke 251 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Križovanie vodného toku Laborec je v úseku v ktorom sa nachádza trvalá protipovodňová úprava koryta vodného toku Laborec z dôvodu ochrany priemyselnej a sídelnej časti mesta Humenné. Brehový porast sa nachádza až po ukončení tejto úpravy a pri križovaní by nemalo dôjsť k zásahu do existujúcej brehovej zelene. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov, ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). Spomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) a bobra vodného (*Castor fiber*). Brehový porast napriek blízkosti mesta využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké cicavce ako sú zajace, kuny, tchory, srnec lesný a pod.

Predpokladá sa mierny zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu/prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy“ (91E0*)/minimálne v šírke stavaného mosta a viac /berúc do úvahy ochranné pásmo mosta a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línii sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné maximálne s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať v súlade s tam existujúcou úpravou. Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne v rozpätí 0,2 - 1,5. Brehy vodného toku pod mostom aspoň 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie nivy vodného toku, tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie rieky Ptava.

1. Identifikácia upraveného toku: 11,900 km preložky cesty - premostenie vodného toku Ptava v dĺžke 28 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Ide o kopírovanie existujúceho premostenia pred vyústením vodného toku Ptava do vodného toku Laborec v meste Humenné. Stavbou mostu môžu byť dotknuté niektoré druhy vtákov ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*). Brehový porast využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké cicavce ako sú zajace, kuny, tchory, srnec lesný a pod.

Predpokladá sa mierny zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu minimálne v šírke stavaného mosta a viac /berúc do úvahy ochranné pásmo mosta a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línii sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné max. s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index

mostu minimálne v rozpätí 0,2 - 1,5. Brehy vodného toku pod mostom aspoň 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie rieky Cirocha.

1. Identifikácia upraveného toku: 14,604 km a 15,141 km preložky cesty - premostenie vodného toku Cirocha v dĺžke 48 m a 53 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: pri obidvoch križovaniach dôjde k zásahu do prioritného biotopu európskeho významu, ktorým v tomto prípade je biotop „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)“. V obidvoch prípadoch ide o obojstranne zapojený brehový porast, ktorý plní ekostabilizačnú funkciu po obidvoch brehových líniiach vodného toku Cirocha, v obidvoch križovaniach dotknutých úsekoch. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) a bobra vodného (*Castor fiber*). Brehový porast využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké cicavce ako sú zajace, kuny, tchory, srnec lesný a pod.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov miestneho biotopu /prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy“ (91E0*)/minimálne v šírke stavaných mostov a viac /berúc do úvahy ochranné pásma mostov a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línii sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné max. s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne 1,5 (podchod aspoň 10 m široký a viac ako 7 m vysoký. Brehy vodného toku pod mostom aspoň 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie nivy vodného toku, tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie toku Kamenica.

1. Identifikácia upraveného toku: 16,107 km preložky cesty - premostenie vodného toku Kamenica v dĺžke 23 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Pri križovaní dôjde k zásahu do prioritného biotopu európskeho významu, ktorým v tomto prípade je biotop „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)“. V tomto prípade ide o obojstranne zapojený brehový porast, ktorý plní ekostabilizačnú funkciu po obidvoch brehových líniiach vodného toku Kamenica. Na uvedenej lokalite sa vyskytujú významné druhy rýb ako sú: mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*). Stavbou mostu môžu byť dotknuté aj niektoré druhy vtákov ktoré sa zdržiavajú v blízkosti vodných plôch ako sú rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). S pomedzi cicavcov bol na lokalite potvrdený výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*). Brehový porast využívajú ako úkryt a migračnú trasu aj iné stredné veľké a veľké cicavce ako sú zajace, kuny, tchory, srnec lesný, jelene, diviak lesný a pod.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu/prioritný biotop európskeho významu „Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy“ (91E0*)/minimálne v šírke stavaného mostu a viac /berúc do úvahy ochranné pásmo mostu a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línií sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné max. s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne 1,5 (podchod aspoň 10 m široký a viac ako 7 m vysoký). Brehy vodného toku pod mostom aspoň 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie nivy vodného toku, tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

Premostenie bezmenných potokov.

1. Identifikácia upraveného toku: 20,646 km, 21,524 km /Voňarský jarok/ a 22,095 km preložky cesty - premostenie bezmenných potokov v dĺžke 14 m, 26 m a 14 m.

2. Charakteristika úprav a ich parametre: Ide o vodné toky, ktoré sú iba sezónne prietochné (okrem vodného toku Voňarský jarok, ktorý je prietochný celoročne) s obojstranne zapojeným pôvodným brehovým porastom. Na uvedených lokalitách sa výskyt rýb nepotvrdil. Tieto vodné toky využívajú cicavce ako migračnú trasu z lesa na blízke pastviny a polia.

Predpokladá sa obojstranný zásah do brehových porastov/fragmentácia alebo úplná likvidácia brehového porastu a pobrežnej vegetačnej zelene/miestneho biotopu minimálne v šírke stavaného mostu a viac /berúc do úvahy ochranné pásmo mostu a manipulačný priestor pri výstavbe/.

3. Hodnotenie úprav vodných tokov z hľadiska záujmov OPaK: Rozsah a spôsob zásahu do koryta a brehových línií sa nedá vyhodnotiť z dôvodu, že tieto nie sú spracované v predloženej PD.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

Koryto ponechať pôvodné max. s využitím kamennej rozprestierky. Opevnenie brehov zrealizovať iba z prírodného materiálu bez využitia betónových prvkov (kamenná nahádzka, drevené koly s výpletom, drôtokamenné koše a pod.). Pre zlepšenie migrácie zvierat navrhujeme - priestorový (tunelový) index mostu minimálne 1,5 (podchod aspoň 10 m široký a viac ako 7 m vysoký). Brehy vodného toku pod mostom aspoň 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, resp. kry a niektoré stromy). Svetlosť priestoru pod mostom by mala byť čo najvyššia, čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a navýšením samotnej výšky mostu. Pri zemných prácach zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín vytváraním depónií mimo územie nivy vodného toku, tzn. využívaním skrývky pôdy, ako aj odťaženej zeminy na rôzne účely vo voľnej krajine. Bude potrebné realizovať výsadbu brehového porastu v okolí dostavaného mosta a podľa potreby aj pod mostným objektom.

CHKO Poloniny

Z hľadiska záujmov ochrany prírody pri výstavbe cesty bude priamy vplyv na biotopy vodných tokov, pri ich križovaní mostnými objektmi dôjde k úbytku brehových porastov, k zmene konfigurácie brehov a najmä dna, resp. vytvoreniu nových úsekov upraveného koryta pri prekládkach toku.

Vzhľadom na ročné obdobie a poveternostné podmienky nebola doteraz vykonaná terénna pochôdzka k jednotlivým variantom ani jednotlivým objektom, pri hodnotení vplyvov na biotu vychádzame z výsledkov predchádzajúcich pozorovaní, ortofotomáp a predloženej dokumentácie. Plochy dotknutej zelene sú vypočítané odhadom podľa ortofotomáp a výkresovej dokumentácie.

Pri výstavbe cesty budú dotknuté nasledovné biotopy lužných lesov:

- Ls1.1 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu,
- Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu.

Variant A červený I/74

1. Identifikácia úprav toku: km 22,050 - premostenie toku Hodkovec v dĺžke 35,40 m

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedený názov toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 22,950 - premostenie rieky Cirocha v dĺžke 200 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH uvedené v km 23,277 premostenie rieky Cirocha v dĺžke 101 m a vo výkresovej časti uvedený most cez rieku Cirocha dĺžky 200 m.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,105 - križovanie Trstového potoka v dĺžke 7,60 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob

zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,439; 26,590; 28,740 - križovanie rieky Cirocha v dĺžke 89,60; 28,30; 40,80 a 970,60 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mostov. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 31,658 – 32,813 - premostenie toku Dalkov v dĺžke 408,80 m, premostenie Malého Trnovského potoka a Dúbravského potoka v dĺžke 503 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 41,950 - most nad tokom Kolonička v dĺžke 8,60 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 41,950 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad poľnou cestou dĺžky 8,6 m. Premostenie je navrhnuté nad potokom Kolonička.

1. Identifikácia úprav toku: km 49,850 - premostenie toku Luh v dĺžke 22,30 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 51,326 - premostenie toku Ublianka v dĺžke 14,60 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;

- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 52,76 - most nad tokom Brezovčik dĺžky 197,80 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 52,76 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad údolím dĺžky 197,80 m. Premostenie je navrhnuté nad potokom Brezovčik.

1. Identifikácia úprav toku: km 54,480 - most nad tokom Kertenovatec dĺžky 192,80 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 54,48 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad údolím dĺžky 192,80 m. Premostenie je navrhnuté nad potokom Kertenovatec.

1. Identifikácia úprav toku: km 55,510; 55,810 - most nad tokom Radovský potok.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie sú uvedené premostenia v km 55,510 a 55,810 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad údolím dĺžky 106,2 m a most nad poľnou cestou (dĺžka je v mape nečitateľná). Premostenia sú navrhnuté nad potokom Radovský potok.

1. Identifikácia úprav toku: km 56,060; 56,440 - križovanie s tokom Ublianka v dĺžke 2-krát 28,30 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mostov. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku
- *V SoH nie je uvedené premostenie v km 56,440 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most dĺžky 28,3 m. Premostenia sú navrhnuté nad tokom Ublianka.*

V SoH je v km 56,660 uvedené križovanie s bezmenným tokom v dĺžke 28,30 m, vo výkresovej dokumentácii je uvedené premostenie cez bezmenný tok. Ide o tok Ublianka.

Vo výkresovej časti sú premostenia v km zle označené, resp. zamenené údajom v km.

Variant A I/74 červený so zeleným subvariantom - v SoH nie je uvedený

1. Identifikácia úprav toku: km 42,00 - most nad tokom Kolonička dĺžky 350 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;

- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 43,50 – most nad tokom Malý Tapovec dĺžky 450 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 44,775; 44,900; 45,030; 45,210 – premostenie toku Poľana 4-krát, v dĺžke 4-krát 9 m.

3.2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3.3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mostov. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

3.4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

Variant B modrý I/74

1. Identifikácia úprav toku: km 22,095 - premostenie toku Dlžianka v dĺžke 14 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období ((t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH je uvedené v km 22,095 premostenie bezmenného toku, jeho názov je potok Džianka.

1. Identifikácia úprav toku: km 23,600 - premostenie bezmenného toku v dĺžke 19,80 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaradujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 24,227 - premostenie toku Hradiský potok v dĺžke 19,5 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 24,227 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad poľnou cestou dĺžky 19,5 m. Premostenie je navrhnuté nad potokom Hradiský potok.

- 1. Identifikácia úprav toku:** km 29,130 - premostenie tokov Barnov a Kamenný potok v dĺžke 31 m.
- 2. Charakteristika úprav:** Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.
- 3. Hodnotenie úprav:** Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.
- 4. Návrh zmierňujúcich opatrení:**
- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
 - pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
 - pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
 - výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
 - zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
 - po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

- 1. Identifikácia úprav toku:** km 30,206 - križovanie s Rovným potok v dĺžke 14 m.
- 2. Charakteristika úprav:** Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.
- 3. Hodnotenie úprav:** Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.
- 4. Návrh zmierňujúcich opatrení:**
- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
 - pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
 - pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
 - výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
 - zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
 - po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

- 1. Identifikácia úprav toku:** km 31,309 - 32,267 - premostenie toku Dalkov v dĺžke 336 m a premostenie Malého Trnovského potoka v dĺžke 165 m.
- 2. Charakteristika úprav:** Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.
- 3. Hodnotenie úprav:** Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mostov. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.
- 4. Návrh zmierňujúcich opatrení:**
- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
 - pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
 - pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;

- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 33,430 - premostenie bezmenného toku v dĺžke 59 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov - nezaraďujeme k biotopom lužných lesov. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 33,43 a vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad miestnou komunikáciou dĺžky 59 m. Premostenie je navrhnuté nad bezmenným tokom.

1. Identifikácia úprav toku: km 34,45 - premostenie toku Bystrá.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 34,45 a vo výkresovej časti je premostenie alebo priepust zakreslený. Premostenie je navrhnuté nad potokom Bystrá.

1. Identifikácia úprav toku: km 34,55 a 35,86 - premostenie tokov Tichá a Kuršina.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mostov, príp. priepustov. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 34,55 a 35,86. Vo výkresovej časti je premostenie alebo priepust zakreslený. Premostenie (príp. umiestnenie priepustov) je navrhnuté na tokoch Tichá a Kuršina.

1. Identifikácia úprav toku: km 39,134 - premostenie toku Kolonička

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 39,134. Vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad údolím dĺžky 357 m. Toto premostenie je navrhnuté nad potokom Kolonička.

1. Identifikácia úprav toku: km 44,691 - premostenie toku Ladomirovský potok

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);

- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 44,691. Vo výkresovej časti je premostenie zakreslené ako most nad údolím dĺžky 429 m. Toto premostenie je navrhnuté nad potokom Ladomirovský potok.

1. Identifikácia úprav toku: km 45,880; 50,80 a 51,700 - premostenie toku Luh 3-krát.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mostov. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie sú uvedené premostenia v km 45,880; 50,80 a 51,700. Vo výkresovej časti je premostenie v km 45,88 zakreslené ako most nad údolím dĺžky 339 m, premostenie je navrhnuté nad potokom Luh. Vo výkresovej časti v km 50,80 nie je premostenie zakreslené, avšak trasa tu prechádza cez potok Luh. Vo výkresovej časti v km 51,7 je premostenie zakreslené ako most na ceste I/74 dĺžky 28,5 m, premostenie je nad potokom Luh.

1. Identifikácia úprav toku: km 52,995; 53,139 a 53,316 - premostenie toku Ublianka v dĺžke 27,5 m a 2-krát 19,8 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mostov. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mostov. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 52,995. Vo výkresovej časti je premostenie v km 52,995 zakreslené ako most na vetve križovatky dĺžky 27,5 m. Premostenie je navrhnuté na toku Ublianka.

1. Identifikácia úprav toku: km 53,777 - premostenie toku Ublianka a bezmenného toku

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka

zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.)
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 53,777. Vo výkresovej časti je premostenie v km 53,777 zakreslené ako most nad údolím dĺžky 293 m. Premostenie je navrhnuté na bezmennom potoku a toku Ublianka.

1. Identifikácia úprav toku: km 54,742 a 54,92 - premostenie tokov Stežná a Brusný potok v dĺžke 531 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mostov. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 54,92. Vo výkresovej časti je premostenie v km 54,742 – 54,92 zakreslené ako most cez potok Stežná (nečitateľný názov) dĺžky 531 m. Premostenie je navrhnuté cez potok Stežná a Brusný potok.

1. Identifikácia úprav toku: km 55,57 - premostenie toku Popov.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostňovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;

- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 55,57. Vo výkresovej časti taktiež nie je premostenie zakreslené, ale trasa tu prechádza cez potok Popov.

1. Identifikácia úprav toku: km 55,598 - premostenie toku Ublanka.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

1. Identifikácia úprav toku: km 56,26 - premostenie toku Kertenovatec.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mosta. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaný obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovuje.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premošovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.);
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

V SoH nie je uvedené premostenie v km 56,26. Vo výkresovej časti taktiež nie je premostenie zakreslené ale trasa tu prechádza cez potok Kertenovatec.

1. Identifikácia úprav toku: km 55,850 a 57,380 – križovanie s tokom Ublanka v dĺžke 2-krát 28,30 m.

2. Charakteristika úprav: Predpokladaný obojstranný zásah do brehových porastov v šírke mostov. Druh biotopu: horské jelšové lužné lesy (91E0*) - prioritný biotop európskeho významu. Dĺžka zasiahnutých brehov nie je v dokumentácii uvedená. Rozsah a spôsob zásahu do dna a brehov koryta nevieme vyhodnotiť, pretože podklady k tomu dokumentácia neobsahuje.

3. Hodnotenie úprav: Predpokladaná obojstranná likvidácia brehových porastov v šírke mosta. Predpokladaný úbytok brehového porastu. Z pohľadu migrácie suchozemskej fauny pravdepodobne vyhovujú.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení:

- dno upravovaného toku ponechať v prirodzenom stave;
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň;
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – 2,60 m;
- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.)
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august);
- po ukončení stavebných prác náhradná výsadba na toku.

4. Návrh zmierňujúcich opatrení

- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom a mimovegetačnom období (t.j. od 1.10. – do 15.3.),
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb (t.j. apríl – august); zásahy prekonzultovať s dočasným časovým predstihom s príslušnou správou ŠOP SR,
- dreviny mimo trvalého a dočasného záberu požadujeme ochrániť počas výstavby pred mechanickým poškodením nepriehľadným plotom,
- prieseky cez porasty (lesné porasty, brehové porasty vodných tokov) budú mať šírku maximálne v šírke mostného, resp. násypového telesa; priesek nebude rozširovaný o ďalšie manipulačné pásy a ak budú takéto pásy nevyhnutné, plochu zelene po ukončení výstavby doplniť porasty do pôvodného stavu,
- pod mostnými objektmi ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchov a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku – svetlosť 2,60 m (v km 28,8 na bezmennom potoku je pri moste uvedená výška iba 1 m a objekt nemá suchý breh priechodný pre suchozemskú faunu),
- znižovanie úmrtnosti vtákov a netopierov pri preletoch ponad mosty je možné čiastočne eliminovať. Na okrajoch mostných objektov treba osadiť zábrany, bariéry pre vtáky (napr. siete do výšky 4,5 m),
- na elimináciu usmrcovania migrujúcich obojživelníkov musia byť počas výstavby inštalované mobilné zábrany, zároveň sa musí vykonávať sledovanie migrácie a podľa potreby operatívne zasahovať,
- umiestniť dopravné značenie v úsekoch odporúčaných ŠOP SR upozorňujúce na možné kolízie s migrujúcimi živočíchmi,
- lokalizáciu a parametre navrhovaných cestných konštrukcií odporúčame konzultovať s územne príslušnou jednotkou ŠOP SR,
- stavebné dvory, parky techniky a iné sprievodné stavebné objekty umiestniť do územia s malou druhovou diverzitou, tieto po ukončení stavby odstrániť najneskôr do jedného mesiaca od ukončenia výstavby,
- sledovať šírenie invázných a nepôvodných druhov rastlín od začiatku výstavby na celej trase aspoň raz ročne, najlepšie v čase neskorého letného aspektu, kedy je väčšina z nich ľahko detekovateľná v teréne. V prípade nálezu zabezpečiť ich odstraňovanie podľa postupov uvedených v Prílohe č. 2 vyhlášky č. 24/2003 Z. z.

I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty

Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000

Časť II

Hodnotenie vplyvov stavby I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na územia sústavy Natura 2000

Objednávateľ:

DOPRAVOPROJEKT, a. s., BRATISLAVA
DIVÍZIA PREŠOV

Zhotoviteľ:

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

DECEMBER 2012

I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000

Časť II

Hodnotenie vplyvov stavby I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na územia sústavy Natura 2000

Objednávateľ:

**Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2, 4, 832 03 Bratislava 3
Divízia Prešov, Jarková 14, 080 01 Prešov**

Zhotoviteľ:

**Štátna ochrana prírody SR v Banskej Bystrici, Tajovského 28 B,
974 01 Banská Bystrica**

Riešiteľský kolektív:

RNDr. Ema Gojdičová
Ing. Roman Trojčák
RNDr. Peter Hrušecký
Ing. Milan Olejár
Ing. Anton Paločko
Ing. Martina Vlasáková
Ing. Miroslav Bural
Štefan Pčola
Ing. Marián Gič
Ing. Martin Dubás
Ing. Ivana Zubaľová
Mgr. Martin Šepeľa
Ing. Gabriela Lauková
Ing. Dagmar Čumová
Ing. Ivana Havranová, PhD.
Ing. Andrea Lešová, PhD.
Ing. Andrej Saxa
Mgr. Janka Galvánková

Spolupráca:

Ing. Ivana Havranová, PhD.
Ing. Andrea Lešová, PhD.
Ing. Andrej Saxa
Mgr. Janka Galvánková

DECEMBER 2012

OBSAH

1. Úvod	1
2. Metodika hodnotenia činnosti	2
3. Vyhodnotenie podkladov	4
3. 1. História prípravy I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty	4
3. 2. Použité podklady	4
3. 3. Zdroje údajov a použitá literatúra	5
4. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000	7
5. Metodika hodnotenia vplyvov I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty na územia sústavy Natura 2000	8
6. Údaje o stavbe I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a, preložka cesty	10
7. Údaje o územiach sústavy Natura 2000	13
8. Hodnotenie vplyvov I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a, preložka cesty na územia sústavy Natura 2000	18
9. Vyhodnotenie vplyvov I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a, preložka cesty na záujmy ochrany prírody mimo sústavy Natura 2000	50
9. 1. Vplyvy na chránené územia národnej sústavy	50
9. 2. Vplyvy na chránené druhy rastlín	50
9. 3. Vplyvy na chránené druhy živočíchov	51
9. 4. Vplyvy na chránené biotopy	53
9. 5. Vplyvy na lesné biotopy	53
9. 6. Vplyvy na nelesné biotopy	54
10. Hodnotenie navrhovaných zmierňujúcich opatrení	55
11. Vyhodnotenie možných kumulatívnych vplyvov	60
12. Hodnotenie návrhu záverečného stanoviska	61
13. Závery	62
13. 1. Vyhodnotenie vplyvov variantov I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a, preložka cesty na sústavu Natura 2000	62
13. 2. Vyhodnotenie vplyvov I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a, preložka cesty na dotknuté územia sústavy Natura 2000	65
13. 3. Odporúčané doplnenie návrhu záverečného stanoviska	74
<i>Použité skratky</i>	98

1. ÚVOD

Koncepcia rozvoja diaľnic a rýchlostných ciest Slovenska v súčasnej dobe neuvažuje so situovaním diaľnice alebo rýchlostnej cesty v záujmovom území (Lipníky – Vranov nad Topľou - Ubľa). Hlavnú dopravnú funkciu v tomto území má zabezpečovať sieť ciest I. triedy, ktorá je napojená na rýchlostnú cestu R4 v navrhovanej mimoúrovňovej križovatke Lipníky a zároveň je cestou I/18 napojená na navrhovanú diaľnicu D1 pri meste Michalovce.

2. METODIKA HODNOTENIA ČINNOSTI

Posudzovanie vplyvov činnosti na územia sústavy Natura 2000 podľa požiadaviek EK sa vykonáva v štyroch etapách:

1. etapa: Zisťovacie konanie (screening) – posúdenie, či realizácia projektu môže mať významný vplyv na druhy a biotopy, kvôli ktorým boli dotknuté územia Natura 2000 vyhlásené (čiže na predmet ochrany) a či je projekt potrebný pre ochranu týchto území.

Stavba rýchlostnej cesty v nijakom prípade nie je pre ochranu území potrebná, preto je potrebné predbežne posúdiť, či realizácia projektu bude mať významný vplyv na predmet ochrany. Za významný vplyv sa podľa Smernice o biotopoch 92/43/EHS pokladá taký vplyv, ktorý negatívne ovplyvní hlavný cieľ ochrany území, ktorým je udržanie alebo obnova priaznivého stavu biotopov a druhov, kvôli ochrane ktorých bolo dané územie vyhlásené.

Preto je potrebné skúmať dopad projektu len na vyššie uvedené parametre. V tejto súvislosti treba považovať za nesporné, že:

- priamy záber pôdy telesom cesty alebo priľahlými pozemkami (pokiaľ sú zmenené) znamená zmenšenie plochy pokrytej biotopom (pokiaľ je zabratá plocha niektorého z biotopov, ktoré sú predmetom ochrany) alebo zmenšenie biotopu schopného dlhodobo udržiavať populácie niektorého z druhov, ktoré sú predmetom ochrany (toto platí takmer vždy),
- najohrozenejšou „štruktúrou“ alebo „funkciou“ potrebnou pre dlhodobé zachovanie niektorých biotopov je vodný režim (toto sa týka najmä rašelinísk, lužných lesov, pobrežných biotopov a p.),
- dopad na ostatné parametre „priaznivého stavu z hľadiska ochrany“ je spravidla nepriamy a je potrebné ho skúmať detailnejšie.

V 1. etape je potrebné zaoberať sa aj kumulatívnymi vplyvmi ostatných projektov, ktoré sa majú vykonať v danom priestore. Vplyvy jednotlivých projektov totiž nemusia byť významné, ich sumárne pôsobenie však významné byť môže. V prípade projektu rýchlostnej cesty je preto potrebné (aspoň zbežne) posudzovať aj všetky ostatné projekty, o ktorých príprave sa v tomto dopravnom koridore vie (rozvoj železničnej dopravy, infraštruktúry, budovanie produktovodov a pod.).

Pokiaľ sa pri zisťovacom konaní dostatočne preukáže, že projekt nemôže významne negatívne ovplyvniť predmet ochrany územia, povolenie môže byť udelené. Výsledkom tejto etapy je „formulár zisťovacieho konania „a prípadne aj „záznam o nezistení významných dopadov“. Naša štúdia do určitej miery nahrádza túto etapu posudzovania projektu.

2. etapa: Primerané posudzovanie (Appropriate assessment) – v prípade, že „zisťovacie konanie“ vysloví kvalifikovaný predpoklad, že realizácia projektu môže mať významný (negatívny) vplyv na predmet ochrany v danom území, je potrebné tento predpoklad podrobiť primeranému posudzovaniu (vrátane zhromaždenia potrebných podkladov, kvantifikácie dopadov) a preukázať, či tento vplyv bude alebo nebude významný, resp. nakoľko bude významný. Rozhodujúce pri tomto hodnotení je, či dopad bude natoľko významný, že negatívne ovplyvní integritu územia. Pokiaľ sa preukáže, že negatívne dopady budú významné, hľadajú a posudzujú sa aj zmierňujúce opatrenia. Pokiaľ nie, povolenie môže byť udelené. Výsledkom tejto etapy je formulár „správa o uskutočnení primeraného posudzovania“ a prípadne aj formulár „zmierňujúce opatrenia“.

3. etapa: Hodnotenie alternatívnych riešení (Assessment of alternative solutions) – v prípade, že „primerané posudzovanie“ preukáže, že projekt môže mať dopady na integritu územia európskeho významu, je nutné zistiť, či neexistuje iná alternatíva projektu, ktorej dopady by boli menej významné a ktoré by neohrozili integritu daného územia európskeho významu. Táto etapa si do istej miery vyžaduje spoluprácu investora/projektanta, pretože navrhované alternatívy musia byť realizovateľné a finančne zvládnuteľné. Alternatívne riešenia môžu obsahovať napr. varianty umiestnenia trasy, rozsahu a veľkosti, technológií, načasovania stavby a pod. Výstupom tejto etapy sú formuláre „hodnotenia alternatívnych riešení“, „stanoviska k hodnoteniu alternatívnych riešení“ a „záznam o prerokovaní alternatívnych riešení“.

4. etapa: Hodnotenie kompenzačných opatrení – v prípade, že neexistujú žiadne alternatívy bez negatívnych dopadov na integritu dotknutých území európskeho významu, je potrebné navrhnúť a posúdiť kompenzačné opatrenia, pomocou ktorých sa udrží / obnoví integrita území aj koherencia celej siete Natura 2000. Opatrenia sa môžu týkať, napr. revitalizácie poškodeného biotopu, vytvorenia či rekonštrukcie biotopu na inom mieste územia alebo mimo územia, zlepšenie kvality zostávajúcich biotopov daného typu, opatrenia pre zabezpečenie trvalého uchovania zostávajúcich biotopov daného typu. Opatrenia musia byť vhodné pre danú lokalitu, byť uskutočniteľné, začať fungovať už v dobe poškodenia alebo tesne po ňom a musia znamenať udržanie alebo zlepšenie koherencie siete Natura 2000.

Výsledky jednotlivých etáp by mali byť predložené na verejné pripomienkovanie a všetky podporné materiály a štúdie by mali byť verejne dostupné.

V národnej legislatíve je táto požiadavka transponovaná do § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pričom za primerané posudzovanie sa podľa tohto zákona považuje hodnotenie vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“). V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že hodnotenie vplyvov podľa uvedeného plne nenahrádza vyššie uvedené posudzovanie podľa metodických usmernení EK a odporúča sa, aby aj v prípadoch, keď sa hodnotenie vplyvov podľa uvedeného zákona vypracúva, bolo do neho zahrnuté aj toto posudzovanie a aby v ňom bolo jasne odlišiteľné od ostatného textu. V tomto ohľade predkladaný materiál dopĺňa hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov, t.j. dopĺňa správu o hodnotení.

3. VYHODNOTENIE PODKLADOV

3. 1. História prípravy I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty

Rok 2010

- I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, preložka cesty, technická štúdia, Dopravoprojekt, a. s., Bratislava, január 2010, stredisko Prešov
- I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, preložka cesty, zámer, Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2-4, 823 03 Bratislava, marec 2010
- I/18 Vranov n/T – južný obchvat, správa o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, vypracoval: Z-DUALL, spol. s r. o., Bardejovská 715/18, 089 01 Svidník, máj 2010

Rok 2011

- I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty, správa o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2-4, 823 03 Bratislava, jún 2011
- Záverečné stanovisko č. 1251/201-3,4/ml) z 9.5.2011 pre I/18 Vranov n/T – južný obchvat, vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Rok 2012

- Pracovná porada zvolaná pozvánkou MŽP SR č. 7141/2010-3.4/ml k objasneniu stanovísk a k výberu konečného variantu preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa

3. 2. Použité podklady

- I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, preložka cesty, technická štúdia, Dopravoprojekt, a. s., Bratislava, január 2010, stredisko Prešov
- I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, preložka cesty, zámer, Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2-4, 823 03 Bratislava, marec 2010
- I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty, správa o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Dopravoprojekt, a. s., Kominárska 2-4, 823 03 Bratislava, jún 2011
- I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty, návrh posudku, HES – COMGEO, spol. s r. o., Banská Bystrica, marec 2012
- I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty, návrh záverečného stanoviska, Ministerstvo životného prostredia SR
- Stanoviská Regionálneho centra ochrany prírody v Prešove ako územne príslušnej zložky ŠOP SR k navrhovanej preložke cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa
- Stanoviská Správy CHKO Východné Karpaty ako územne príslušnej zložky ŠOP SR k navrhovanej stavbe I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, preložka cesty
- Stanoviská Správy NP Poloniny ako územne príslušnej zložky ŠOP SR k navrhovanej stavbe I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty

3. 3. Zdroje údajov a použitá literatúra

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva
- Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín
- Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- Uznesenie vlády SR č. 577/2011, ktorým schvaľuje návrh aktualizácie národného zoznamu území európskeho významu
- Uznesenie vlády SR č. 636 zo dňa 09.07.2003, ktorým bol schválený Zoznam navrhovaných chránených vtáčích území
- Štandardný dátový formulár EK pre územia Natura 2000 (<http://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/n2000/envtq6c>)
- Vyhláška MŽP SR č. 193/2010 zo 16.04.2010, ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Slanské vrchy
- Metodická príručka k ustanoveniam článkov 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, MŽP SR, 2002
- Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochrane prírody a krajiny ve znení pozdějších předpisů, Věstník MŽP ČR, november 2007
- Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Vranov nad Topľou, SAŽP, Košice, 1995
- Webová aplikácia LGIS verejne dostupná na internete
- Informácie o dravcoch dostupné na internetovej stránke www.dravce.sk
- Atlas druhov európskeho významu pre územia Natura 2000 na Slovensku, kolektív autorov, 2011
- Biotopy Slovenska príručka k mapovaniu biotopov, Ružičková a kolektív, 1996
- Katalóg biotopov Slovenska, Stanová, Valachovič, 2002
- Vtáctvo Slanských vrchov, Danko a kolektív, 2010
- Záverečná správa z mapovania výberových druhov vtákov v CHVÚ Slanské vrchy za rok 2012, Buday, 2012 (manuscript)
- Záverečná správa z mapovania výberových druhov vtákov v CHVÚ Slanské vrchy za rok 2012, Danko, 2012 (manuscript)
- Záverečná správa z mapovania výberových druhov vtákov v CHVÚ Slanské vrchy za rok 2012, Imrich, 2012 (manuscript)
- Záverečná správa z mapovania výberových druhov vtákov v CHVÚ Slanské vrchy za rok 2012, Kaňuch, 2012 (manuscript)
- Záverečná správa z mapovania výberových druhov vtákov v CHVÚ Slanské vrchy za rok 2012, Pjenčák, 2012 (manuscript)
- Záverečná správa z mapovania výberových druhov vtákov v CHVÚ Slanské vrchy za rok 2012, Šimko, 2012 (manuscript)
- Softwarové databázy a dokumentácia ŠOP SR, RCOP v Prešove

- Regionálny ÚSES okresu Humenné, SAŽP Banská Bystrica, pobočka Košice, december 1994
- Gregor, J., Divok, F., 1994: Obojživelníky a plazy (Amphibia a Reptilia) CHKO Východné Karpaty. Predbežné stručné zhodnotenie – správa z výskumu. Manuscript – Správa NP Poloniny, 4 s.
- Jaszay, T., 1999: Chrobáky (Coleoptera) Národného parku Poloniny. ŠOP SR Banská Bystrica, NP Poloniny Snina. 234 pp.
- Kirka, A., Mészáros, J., Nagy, Š., 1981: Ichtyocenózy a bentos v riekach východného Slovenska vo flyšovom pásme. Poľnohospodárska veda, A, 1, 127 s.
- Klescht, V., Valachovič, D., 2002: Ochrana živočíchov na pozemných komunikáciách, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, pp: 36-39, 45, 49-50.
- Koščo, J., Košúth, P., 1995: Ichtiofauna dorzecza Ublianky i Stuzycckiej rzeki. Roczniki Bieszczadzkie, 4: 155 – 161.
- Kux, Z., Weisz, T., 1964: Příspěvek k poznání ichtyofauny Slovenských řek. Časopis Moravského muzea, 49, 191 – 246.
- Matis, Š., Pjenčák, P., Danko, Š., 2000: Netopiere (Chiroptera) Chránenej krajinnnej oblasti Východné Karpaty a Národného parku Poloniny. Správa z výskumu. Manuscript – Správa NP Poloniny, 9 s.
- Modrý, D., Literák, I., Pčola, Š., 1997: Výsledky parazitologického vyšetrení trusu vydry říční (Lutra lutra) v Národním parku Poloniny (Východní Slovensko). Správa z výskumu. Manuscript – Správa NP Poloniny, 6 s.
- Obrdlík, P., 1981: K poznání zoobentosu povodí Ublianky, Uličky a Stuzické rieky. Biológia, Bratislava 36 (8): 643-647.
- Pčola, Š., 1992: Prehľad výskytu vydry riečnej v CHKO Východné Karpaty a Vihorlat, Bulletin Vydra 3/1992: 76.
- Pčola, Š., 2002: Zoznam a ekologický status stavovcov Národného parku Poloniny. Natura carpatica XLIII: 173-194.
- Pčola, Š., 2012: Vtáctvo okresu Snina. SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava, 216 str.
- Pčola, Š., 2011: Vtáctvo okresu Snina
- Pekárik, L., Švátora, 2008: Záverečná správa o výsledkoch ichtyologického výskumu v povodiach rieky Udava, Ulička a Ublianka. Manuscript – Správa NP Poloniny, 3 s.
- Voskár, J., 1982: Vydra riečna (Lutra lutra L., 1758) – súčasný stav rozšírenia, populačnej hustoty a ochrany na Východnom Slovensku. Výskumné práce z ochrany prírody, 4: 95 – 137.
- Databáza živočíchov, Správa NP Poloniny Stakčín

Predložené podklady boli postačujúce na objektívne hodnotenie. Na presnejšiu predikciu kumulatívnych vplyvov chýbajú konkrétne údaje o ďalších, resp. novších rozvojových zámeroch v území dotknutom výstavbou preložky cesty Lipníky – Strážske.

4. IDENTIFIKÁCIA DOTKNUTÝCH ÚZEMÍ SÚSTAVY NATURA 2000

Trasa preložky cesty Lipníky – Ubľa zasahuje do dvoch území európskej sústavy chránených území Natura 2000 – ÚEV Ublianka a CHVÚ Laborecká vrchovina (červený variant), ktoré priamo ovplyvní. Preložka cesty I/74 Strážske – Ubľa, variant A červený križuje ÚEV Ublianka trikrát mostami cez Ublianku a variant B modrý osemkrát mostami cez Ublianku, nad údolím a cez vodný tok Stežná. Červený variant preložky cesty I/74 je navrhnutý na okraji CHVÚ Laborecká vrchovina v km 23 až 24,5.

Blízke územia sústavy Natura 2000, do ktorých preložka cesty priamo nezasahuje, ovplyvní nepriamo, ak ovplyvní niektoré z predmetov ich ochrany. Sú to územia európskeho významu Krivoštianka, Humenský Sokol, Humenská a chránené vtáčie územia Slanské vrchy, Laborecká vrchovina (modrý variant) a CHVÚ Vihorlatské vrchy, podrobné vyhodnotenie predpokladaných vplyvov na ne je uvedené nižšie.

Predpokladáme, že niektoré živočíšne druhy ÚEV Humenský Sokol ovplyvní preložka cesty I/74 variant A červený, ktorý je navrhnutý vo vzdialenosti cca 45 – 80 m. Vplyv modrého variantu na predmet ochrany ÚEV Humenský Sokol nepredpokladáme, nakoľko je navrhnutý vo vzdialenosti cca 1 km od neho, v intraviláne mesta Humenné.

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa sa priamo nedotýka ÚEV Humenská. Predpokladáme ovplyvnenie niektorých živočíšnych druhov ÚEV Humenská, vplyvy oboch variantov preložky cesty sú porovnateľné. Trasa červeného A variantu sa k ÚEV Humenská približuje najbližšie na vzdialenosť cca 115 m, trasa modrého B variantu sa k nemu dostáva najbližšie vo vzdialenosti cca 200 m.

Preložka cesty I/74 sa priamo nedotýka ÚEV Krivoštianka. Variant B modrý sa k nemu približuje najbližšie na cca 180 – 200 m a zasahuje do brehového porastu Laborca. Červený variant je navrhnutý v trase existujúcej cesty, cca 400 m od ÚEV Krivoštianka.

K CHVÚ Slanské vrchy sa všetky tri varianty preložky cesty I/18 najviac približujú v spoločnej trase na vzdialenosť cca 400 m (km 2).

Modrý variant preložky cesty I/74 sa najviac približuje k CHVÚ Laborecká vrchovina cca v km 17,5 na vzdialenosť cca 200 m, ale doň nezasahuje.

Ďalšie územia sústavy Natura 2000, ktoré sú vzdialenejšie, pravdepodobne nebudú ovplyvnené preložkou cesty I/18 a I/74:

- ÚEV Medzianske skalky sa nachádza najbližšie vo vzdialenosti cca 1,0 km (variant A červený), cca 1,2 km (variant B modrý) a cca 1,26 km (variant C zelený), lokomočná schopnosť živočíchov, ktoré sú predmetom jeho ochrany, je nižšia a ich biotopy sa viažu na relatívne malé územie samotného ÚEV Medzianske skalky a jeho bezprostredné okolie.
- ÚEV Brekovský hradný vrch sa nachádza relatívne blízko, len vo vzdialenosti cca 150 m. Variant A červený preložky cesty I/74 je navrhnutý v trase súčasnej cesty I/74, takže nepredpokladáme podstatnú zmenu vplyvov pôsobiacich v súčasnosti. Variant B modrý sa od neho vzdďaľuje o cca 200 – 300 m, čo by pravdepodobne zmiernilo súčasné negatívne vplyvy.
- ÚEV Drieňová sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,1 – 1,3 km od oboch variantov, ktoré sú navrhnuté v trase súčasnej cesty I/74 a v jej blízkosti. Vplyvy súčasnej cesty naň pokladáme za minimálne a nepredpokladáme ich podstatnú zmenu.
- ÚEV Bukovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,4 km od navrhovaných variantov, kde aj v súčasnosti pôsobia vplyvy cesty I/74.
- CHVÚ Bukovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,4 km (variant A červený) a 2 km (variant B modrý), kde aj v súčasnosti pôsobia vplyvy cesty I/74.

5. METODIKA HODNOTENIA VPLYVOV I/18 A I/74 LIPNÍKY – UBĽA, PRELOŽKA CESTY NA ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000

Hodnotenie bolo vypracované podľa Metodické príručky k ustanoveniam článkov 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Každý biotop má rastlinnú a živočíšnu zložku. Vzhľadom na možnosť jednoznačnejšieho stanovenia hraníc sa biotopy ohraničujú pomocou vegetácie, sú charakterizované vegetáciou a jej stanovišťom.

Za riešene územie predkladaného hodnotenia považujeme plochu všetkých záberov (trvalých a dočasných) pre stavbu I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, preložka cesty, pričom sa hodnotenie koncentrovalo na priamo dotknuté územie a okolité, blízke územia sústavy Natura 2000. Prieskum v dotknutom území vykonaný nebol, z toho vyplýva istá neurčitosť hodnotenia. Údaje o výskyte biotopov, rastlinných a živočíšnych druhov pochádzajú z terénnych záznamov pracovníkov ŠOP SR. Údaje o výskyte nelesných biotopov a rastlinných druhov pochádzajú z mapovaní biotopov a druhov prostredníctvom ČMS Biota (ŠF Monitoring), ako aj z podkladov DAPHNE. Údaje o výskyte biotopov vtákov v CHVÚ Laborecká vrchovina pochádzajú z prebiehajúceho monitoringu. Výskyt lesných biotopov bol prevzatý z podkladov NLC. Klasifikácia biotopov je spracovaná podľa softwarových databáz a dokumentácie ŠOP SR a vyhlášky č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vzťah preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa a predmetu ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000 je prehľadne usporiadaný v príslušných kapitolách s uvedením kódu a slovenského názvu biotopu, vedeckým (latinským) a slovenským názvom druhu. Názvy biotopov sú uvedené podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič, 2002), hviezdičkou (*) sú označené prioritné biotopy a druhy podľa príloh I a II smernice 92/43/EHS. Či bude predmet ochrany dotknutý je uvedené stručne: ÁNO – ak je predmet ochrany identifikovaný ako priamo alebo nepriamo dotknutý a NIE – ak možno vplyvy stavby na predmet ochrany vylúčiť. Uvedená je tiež charakteristika predpokladaného vplyvu.

Na hodnotenie významnosti vplyvov na územia sústavy Natura 2000 nie je v SR vypracovaná metodika, preto bola použitá Metodika hodnocení významnosti vlivu při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochrane přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP ČR, november 2007). Podľa uvedenej metodiky rozhodujúcim pre rozhodnutie o významnosti vplyvu je určenie:

1. kvantitatívnych parametrov predmetu ochrany (rádovo už jednotky percent zasiahnutého výskytu sa považuje za významný vplyv)
2. kvalitatívnych parametrov predmetu ochrany (napr. jedinečný, kvalitný alebo ohrozený výskyt a pod.)
3. zásadného miesta výskytu z hľadiska biológie druhu (napr. hniezdisko, tokanisko, potravný biotop, migračná trasa)
4. ekologických funkcií nevyhnutných pre zachovanie predmetu ochrany a celistvosti lokality.

Na základe metodiky boli najprv identifikované vplyvy preložky cesty I/18 na jednotlivé predmety ochrany a potom bola zisťovaná miera významnosti ich vplyvu. Vplyvy boli vyhodnotené slovne ako významne negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv alebo nulový vplyv, jednotlivým kategóriám je priradené aj číselné vyjadrenie.

Na hodnotenie vplyvov na záujmy ochrany prírody mimo území sústavy Natura 2000 a na hodnotenie navrhnutých opatrení bola adekvátne použitá vyššie uvedená metodika. Na rozdiel od nej nebolo cieľom hodnotenia stanoviť významnosť vplyvov, ale vzájomne porovnať vplyvy navrhovaných variantov a stanoviť poradie ich vhodnosti.

Nepriamo vplyvy preložky cesty možno rozdeliť do dvoch základných skupín podľa časového priebehu ich pôsobenia, a to na vplyvy počas výstavby a vplyvy počas prevádzky. Počas výstavby to je najmä zánik a fragmentácia biotopov a počas výstavby i prevádzky hlavne rušenie hlukom a svetlom, kolízie s dopravnými prostriedkami. Vplyvy pôsobiace dočasne (počas výstavby) budú v tomto území

nové, v súčasnosti tu nepôsobia. Vplyvy, ktoré budú pôsobiť počas prevádzky, nemožno pokladať za úplne nové, pretože mnohé z nich tu už pôsobia ako vplyvy existujúcej cesty.

Významnosť vplyvov

<i>hodnota</i>	<i>významnosť vplyvu</i>	<i>popis významnosti vplyvu</i>
-2	významný negatívny vplyv	Negatívny vplyv podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. Vylučuje realizáciu zámeru (resp. zámer možno realizovať len v určitých prípadoch). Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických nárokov biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vyplýva zo zadania zámeru, nedá sa eliminovať.
-1	mierne negatívny vplyv	Obmedzený / mierny / nevýznamný negatívny vplyv. Nevylučuje realizáciu zámeru. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických nárokov biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými opatreniami.
0	nulový vplyv	Zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.

6. ÚDAJE O STAVBE I/18 A I/74 LIPNÍKY – UBL'A, PRELOŽKA CESTY

kraj: Prešovský, Košický

okres: Prešov, Vranov nad Topľou, Michalovce, Humenné, Snina

katastrálne územia: Nemcovce, Šarišská Poruba, Lipníky, Chmeľov, Pavlovce, Radvanovce, Medzianky, Hanušovce nad Topľou, Petrovce, Bystré, Čierne nad Topľou, Vyšný Žipov, Jastrabie nad Topľou, Hlinné, Vranov nad Topľou, Soľ, Čaklov, Hencovce, Nižný Hrabovec, Strážske, Brekov, Humenné, Lackovce, Jasenov, Hažín nad Cirochou, Kamenica nad Cirochou, Modra nad Cirochou, Dlhé nad Cirochou, Belá nad Cirochou, Snina, Stakčín, Kolonica, Ladomirov, Klenová, Ubl'a.

Komunikácie I/18 a I/74 spájajú najväčšie okresné sídla Prešovského samosprávneho kraja s krajským mestom Prešov. Jestvujúce komunikácie sú už dlhé desaťročia v pôvodnom šírkovom usporiadaní ako dvojpruhové komunikácie premenného šírkového usporiadania a nezohľadňoval sa nárast dopravy v ich šírkovými úpravách. Ich preťaženie, aj vplyvom miestnej dopravy, spôsobuje dopravné problémy, hlavne v úsekoch miest Vranov nad Topľou, Humenné a Snina.

Výstavbou kapacitnej komunikácie mimo zastavaného územia dôjde z výraznému zníženiu intenzity dopravy na jestvujúcich komunikáciách, ktoré budú kapacitne postačovať nárokom zostávajúcej miestnej dopravy.

Bezkolízne, bezpečné, plynulé a kapacitne postačujúce vedenie výhľadovej dopravy si vyžaduje výstavbu kapacitnej cesty kategórie C 11,5/100, vo výhľade R 11,5/100, v úseku Lipníky – Vranov nad Topľou R 24,5/100 vrátane mimoúrovňových napojení jestvujúcej komunikačnej siete a obslužných zariadení.

Rozdelenie preložky cesty:

cesta I/18 v úseku Lipníky – Strážske

- I. stavba – I/18 Lipníky – Hanušovce západ (ZÚ – km 7,800)
- II. stavba – I/18 Hanušovce západ – Bystré (km 7,800 – km 15,000)
- III. stavba – I/18 Bystré – Vranov sever (km 15,000 – km 30,800)
- IV. stavba – I/18 Vranov sever – Vranov juh (km 30,800 – km 37,200)
- V. stavba – I/18 Vranov juh – Nižný Hrabovec (km 37,200 – km 42,500)
- VI. stavba – I/18 Nižný Hrabovec – Strážske juh (km 42,500 – 48,260)

cesta I/74 v úseku Strážske – Ubl'a

- I. stavba – I/74 Strážske juh – Brekov (ZÚ – km 7,400)
- II. stavba – I/74 Brekov – Humenné (km 7,400 – km 13,500)
- III. stavba – I/74 Humenné – Snina západ (km 13,500 – km 26,000)
- IV. stavba – I/74 Snina západ – Snina východ (km 26,000 – km 34,000)
- V. stavba – I/74 Snina východ – Kolonica (km 34,000 – 42,500)
- VI. stavba – I/74 Kolonica – Ubl'a (km 42,500 – 57,000)

Navrhovaná preložka cesty I/18 má vo všetkých variantoch začiatok západne od obce Lipníky v MÚK „Lipníky“. Južne od mesta Strážske je napojená v MÚK „Strážske – juh“ na cestu I/74, pričom ako súčasť ďalšej stavby je cesta I/18 z tejto MÚK ďalej vedená južne smerom na Michalovce.

Navrhovaná preložka cesty I/74 má začiatok situovaný v MÚK „Strážske – juh“ a koniec preložky cesty I/74 je situovaný v existujúcom hraničnom priechode Ubl'a – Malyj Breznyj na slovensko-ukrajinskej hranici.

Návrhová rýchlosť preložky cesty kategórie C 11,5 je 100 km/hod s polomermi smerových oblúkov od 500 m do 2 500 m. V údolí riek Topľa, Laborec a Cirocha je priestorové vedenie preložky cesty zodpovedajúce návrhovej rýchlosti 120 km/hod (C 11,5/120). Úseky preložky cesty budované v kategórii C 11,5/100 (120) môžu byť vo výhľade dobudované na štvorpruhovú cestu kategórie R 24,5/100 (120), pričom navrhovaná preložka cesty bude pravou polovicou tejto výhľadovej komunikácie. Vzhľadom na výhľadové zaradenie navrhovanej preložky cesty do siete rýchlostných ciest

a obmedzený prístup vozidiel na výhľadovú rýchlostnú komunikáciu podľa zákona o premávke na pozemných komunikáciách pre vozidlá s konštrukčnou rýchlosťou menšou ako 40 km/hod, je cesta navrhnutá hlavne mimo zastavaného územia prípadne na okraji urbanizovaných celkov.

Hlavné ukazovatele preložky cesty

ukazovateľ	m.j.	preložka cesty I/18			preložka cesty I/74	
		Variant A červený	Variant B modrý	Variant C zelený	Variant A červený	Variant B modrý
dĺžka trasy	km	48,260	46,365	49,255	56,665	57,580
mosty do 50 m	m ²	3 662	3 377	1 652	9 326	7 099
mosty 50 - 100 m	m ²	11 158	11 480	8 302	7 158	4 002
mosty nad 100 m	m ²	43 316	68 743	67 960	64 539	57 687
ostatné mosty nad cestou	m ²	5 096	2 475	3 917	340	956
zárubné a oporné múry	m ²	4 400	9 600	19 700	4 400	4 400
úpravy vodných tokov	m	1 775	3 640	3 670	1 560	1 740
kanalizácia	m	6 700	8 200	8 200	6 650	6 150
odlučovače rop. látok	ks	10	16	14	12	10
vodovody	m	1 420	1 420	1 400	1 880	2 090
VN – 22 kV vedenia	m	16 500	13 500	13 500	16 400	11 900
NN rozvody	m	1 200	800	840	3 200	3 930
plynovody	m	1 000	1 730	1 440	1 680	2 130
informačný systém	m	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
ozn. a zab. vedenia	m	26 600	15 350	15 400	11 950	8 410
protihlukové steny	m ²	24 615	23 424	25 800	23 532	26 040
oplotenie	m	2 490	2 540	2 540	2 000	2 000

Preložka cesty I/18 a I/74 má navrhovaných niekoľko prevažne mimoúrovňových križovatiek, vzhľadom na predpokladané výhľadové zaradenie ciest do siete rýchlostných ciest SR. Úrovňové križovatky sú navrhované iba v modrom B variante, ktorý v úseku cez zastavané územie obce Nižný Hrabovec využíva plochu jestvujúcej cesty.

Všetky preložky a úpravy ciest II. a III. triedy sú navrhované v kategórii C7,5/60 s požadovanými parametrami na priestorové usporiadanie a rozhládové pomery cesty. Celkový rozsah preložiek a úprav ciest II. a III. triedy variantu A červeného je 5 790 m, variantu B modrého 5 375 m a variantu C zeleného 6 720 m.

Oporné múry sú prevažne navrhnuté ako gabiónové presypané konštrukcie max. výšky 7 m nad terénom. Výplňové kamenivo čelnej strany oporného múra sa vzhľadom na predpokladanú nevhodnosť hornín z trasy cesty získa z kameňolomu Maglovec v k. ú. Vyšná Šebastová, z lomu Brekov alebo z Kamenice nad Cirochou. Zárubné múry sú navrhnuté ako gravitačné betónové konštrukcie s úpravou pohľadovej plochy obkladom z lomového kameňa. V mieste zabezpečenie stability územia náchylného na zosúvanie sú navrhnuté zárubné pilótové steny z veľkopriemerových pilót kotvených zemnými lanovými kotvami.

V mieste kríženia a súbehu trasy preložky cesty s vodným tokom je potrebné upraviť jestvujúce vodné toky, prípadne realizovať preložku vodného toku. Vzhľadom na situovanie preložky cesty v údolí riek Topľa, Laborec a Cirocha ako aj ich prítokov je potrebné realizovať úpravy týchto tokov v mieste kríženia s preložkou cesty.

Výstavba preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a si vyžiada trvalý a dočasný záber poľnohospodárskej, lesnej pôdy i ostatnej plochy. Dočasne zabraté plochy budú po ukončení stavby rekultivované a vrátené na jej pôvodné využívanie.

Záber pôdy

ukazovateľ	m.j.	preložka cesty I/18			preložka cesty I/74	
		Variant A červený	Variant B modrý	Variant C zelený	Variant A červený	Variant B modrý
trvalý záber ornej pôdy	ha	120,594	108,550	119,432	87,566	120,514
trvalý záber lesnej pôdy	ha	57,745	20,767	26,678	87,529	43,723
trvalý záber ostatnej plochy	ha	34,916	30,502	49,395	45,408	60,807
plocha trvalého záberu	ha	213,255	159,819	195,505	220,503	225,044
plocha dočasného záberu	ha	53,314	39,955	48,876	55,126	56,261

Dočasné zábery pôdy budú predstavovať okrem manipulačných pásov pozdĺž komunikácie aj plochy stavebných dvorov, skládky materiálov a pod., ktoré budú situované najčastejšie vedľa významných objektov stavby ako sú mostné objekty a križovatky.

Nároky na odber vody pri výstavbe preložky cesty predstavuje potreba technologickej vody (najmä na výrobu betónu), pitnej vody pre zamestnancov stavby a úžitkovej vody pre hygienické účely v rámci zariadenia staveniska. Počas výstavby budú zariadenia staveniska zásobované pitnou vodou z miestnych zdrojov.

Vzhľadom na geologickú stavbu územia (vonkajší flyš) s predpokladanými nevhodnými zeminami pre budovanie násypov cestného telesa je potrebný „zlepšujúci“ materiál na zabudovanie do násypu a striedanie vhodných a nevhodných zemín z trasy cesty.

Objem zemných prác

ukazovateľ	m.j.	preložka cesty I/18			preložka cesty I/74	
		Variant A červený	Variant B modrý	Variant C zelený	Variant A červený	Variant B modrý
celkový objem násypu	m ³	3 390 610	3 672 810	4 025 220	4 064 030	4 410 160
celkový objem výkopu	m ³	2 052 870	1 659 810	2 468 150	2 204 486	2 667 970
štrk do násypu	m ³	636 448	695 557	768 763	770 093	842 977
bilancia zeminy	m ³	-701 292	- 1 317 443	-788 307	-1 089 451	-899 213

7. ÚDAJE O ÚZEMIACH SÚSTAVY NATURA 2000

Územie európskeho významu Humenský Sokol (SKUEV0050)

Predmetom ochrany ÚEV Humenský Sokol sú biotopy európskeho významu: nížinné a podhorské kosné lúky (6510), pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch, prioritný biotop (6110*), suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (6210), neprístupné jaskynné útvary (8310), karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (8210), teplomilné submediteránne dubové lesy, prioritný biotop (91H0*), bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), vápnomilné bukové lesy (9150), lipovo-javorové sutinové lesy, prioritný biotop (9180*)

a druhy európskeho významu: poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier východný (*Myotis blythii*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*).

Územie európskeho významu Humenský Sokol sa nachádza v tesnej blízkosti mesta Humenné. Jeho prevažnú časť tvorí Národná prírodná rezervácia (NPR) Humenský Sokol. Masív Humenského Sokola je budovaný horninami obdobia druhohôr a starších treťohôr, a to hlavne karbonátovými zlepenkami centrálnokarpatského paleogénu. Len na severe územia vystupuje úzky pás krinoidových vápencov prestúpených žilami bieleho kryštallického vápenca. Zaujímavými geomorfologickými útvarmi Humenského Sokola je približne 40 m vysoká skalná stena jaskyňa Dupna a menej známe jaskyne Sokolík, Sokolová a Horná. V priestore už nevyužívaného kameňolomu sa nachádzajú ťažbou umelo odkryté jaskyne Sokolejská priepať II., Sokolejská rozsadlina. Prevažujúce pôdy sú rendziny typické a hnedé a pararendziny na karbonátovom materiáli náplavových kužeľov a zvetralinách pevných karbonátových hornín. Územie patrí do mierne teplej a veľmi vlhkej klimateckej oblasti s chladnou zimou. Prevažnú časť územia predstavujú spoločenstvá dubových bučín. Pôvodné nezmenené spoločenstvo predstavuje drieňová dúbrava s dubom plstnatým (*Quercus pubescens*) v hrebeňovej časti na vápnitom podklade s vystupujúcimi skalnými stenami. Dub plstnatý má v ÚEV Humenský Sokol severnú hranicu svojho európskeho areálu rozšírenia. Dominantnými rastlinnými spoločenstvami v území sú spoločenstvá zväzov bukové lesy vápnomilné a dubové xerothermofilné lesy submediteránne a skalné stepi. Podľa lesníckej typológie dané územie predstavuje lesné typy dubových bučín, bukových dúbav a drieňových dúbav. K botanicky najcennejším patria spoločenstvá skalnatých stepí a vápencových skál, ktoré sa vyskytujú prevažne v skalnatej hrebeňovej časti územia. Z bylinných druhov sa v území vyskytujú mnohé teplomilné a vzácne druhy: poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), klokoč perovitý (*Staphylea pinnata*), skalník obyčajný (*Cotoneaster integerrimus*), prílbica jednohová (*Aconitum anthora*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), veternica lesná (*Anemone sylvestris*), či prílbovka červená a biela (*Cephalanthera damasonium* a *C. rubra*). Zo vzácnejších zástupcov živočíšnej ríše bol v skalných sutinách zistený výskyt pomerne zriedkavého mäkkýša, západokarpatského endemitu *Clausilia (Andraea) dubia carpatica*. Z ostatných živočíšnych druhov sa tu vyskytuje napr. užovka stromová (*Elaphe longissima*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), mnohé druhy spevavcov a raticovej zveri, bystruška potočná (*Carabus variolosus*) či fúzač alpský (*Rosalia alpina*). Územie je hniezdiskom sovy dlhochvostej, bociana čierneho a dutinových hniezdičov.

Územie Humenského Sokola bolo za chránené vyhlásené už v roku 1980 v kategórii štátna prírodná rezervácia (ŠPR) Úpravou Ministerstva kultúry SSR č. 5883/1980 - 32 zo dňa 29. 8. 1980 na ochranu zachovalých ukážok skalných, trávnatých a lesných rastlinných spoločenstiev s výskytom druhu *Pulsatilla grandis* a s dubom plstnatým na vedecko-výskumné a náučné ciele. V roku 1995 bolo zákonom NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny prekategORIZOVANÉ na národnú prírodnú rezerváciu (NPR), od 1. 1. 1995 bolo okolo NPR vyhlásené a zriadené ochranné pásmo v šírke 100 m

s tretím stupňom ochrany. Celé ÚEV Humenský Sokol je zároveň súčasťou Chráneného vtáčieho územia Vihorlatské vrchy.

V ÚPN-VÚC prešovského kraja je ÚEV Humenský Sokol jadrom biocentra nadregionálneho významu. V ÚSES okresu Humenné je toto územie zaradené medzi genofondovo významné lokality.

Územie európskeho významu Humenská (SKUEV0206)

Predmetom ochrany ÚEV Humenská sú biotopy európskeho významu: suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápniťom substráte (6210), karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (8210), teplomilné submediteránne dubové lesy, prioritný biotop (91H0*), bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), vápnomilné bukové lesy (9150)

a druhy európskeho významu: poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*).

Územie európskeho významu Humenská sa rozprestiera južne od mesta Humenné, oproti NPR (ÚEV) Humenský Sokol. Masív Humenskej je budovaný karbonátovými zlepenkami centrálno-karpatského paleogénu. Najvyšší bod územia, kóta Humenská, sa nachádza v nadmorskej výške 444,7 m n. m. V hrebeňovej časti sa vyskytujú povrchové skaly, balvany, bralá, pre celé územie sú charakteristické pomerne strmé svahy. Sčasti sa prekrýva s NPR Humenská, ktorá je celá zahrnutá do ÚEV. Celé ÚEV Humenská sa zároveň nachádza aj v Chránenom vtáčom území Vihorlatské vrchy. ÚEV Humenská predstavuje spolu s blízkym ÚEV Humenský Sokol, severnú hranicu výskytu duba plstnatého (*Quercus pubescens*). Väčšinu územia tvorí lesné spoločenstvo *Corneto Quercetum* – *Quercetum pubescentis*, typ s kamienkou modropurpurovou (*Lithospermum purpureo-caeruleum*) a ostricou nízkou (*Carex humilis*). Z veľkého množstva xerothermných druhov sa v území významne uplatňujú jagavka konáristá (*Anthericum ramosum*), zvonček sibírsky (*Campanula sibirica*), prerastlík kosákovitý (*Bupleurum falcatum*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), slezinník rutovitý (*Asplenium ruta-muraria*). Na otvorených plochách, na lokalite Podskalka, sa v území vyskytuje aj astra spišská (*Aster amelloides*), či zlatovlások obyčajný (*Crinitina linosyris*). Tieto plochy sú často, hlavne v jarných mesiacoch, poškodzované požiarom. Z významných druhov krovinnéj etáže sú najviac zastúpené drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), či zob vtáči (*Ligustrum vulgare*). V deluviálnej časti svahu sú kroviny bohatšie. V spodnej časti územia, okolo potoka Ptava, sa vyskytujú čiastočne pozmenené fytocenózy. V drevinovej zložke sa nachádza borovica čierna (*Pinus nigra*) a tiež sa do ÚEV postupne dostávajú invázne druhy rastlín ako netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), hviezdnik ročný (*Stenactis annua*), žltica prhlavolistá (*Galinsoga urticifolia*). V borovicovom poraste na skalnatom podklade sa vyskytuje krušík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*).

Územie Humenskej bolo za chránené vyhlásené Úpravou Ministerstva kultúry SSR č. 3490/80 - 32 zo dňa 31. 5. 1980 v kategórii štátna prírodná rezervácia (ŠPR) na ploche 70,37 ha na ochranu suchomilných a teplomilných lesných a lesostepných spoločenstiev s dubom plstnatým. V roku 1995 bolo zákonom NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny prekategORIZOVANÉ na NPR.

ÚEV Humenská je podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja a RÚSES okresu Humenné súčasťou nadregionálneho biocentra Humenský Sokol z dôvodu výskytu chránených, vzácných a ohrozených druhov hmyzu (hlavne motýle a pavúky), plazov, vtákov a lesných typov s dubom plstnatým. Jeho jadrá tvoria NPR Humenský Sokol, NPR Humenská a Krivoštianka.

Územie európskeho významu Krivoštianka (SKUEV0250)

Predmetom ochrany ÚEV Krivoštianka sú biotopy európskeho významu: suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápniťom substráte (6210), karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (8210), teplomilné submediteránne dubové lesy, prioritný biotop (91H0*), bukové a jedľovo-

bukové kvetnaté lesy (9130), vápnomilné bukové lesy (9150), neprístupné jaskynné útvary (8310), lipovo-javorové sutinové lesy, prioritný biotop (9180*)

a druhy európskeho významu: podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier ostrouchý (*Myotis blythii*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*).

Je súčasťou Humenských vrchov, ktoré sa rozprestierajú južne od mesta Humenné a na ktoré sa viaže veľká časť krasových jaskynných foriem, je súčasťou rozsiahleho karbonatického pásu fatrika. Územie patrí do najvýchodnejšieho výbežku križnianskeho príkrovu, ktorý je tvorený ramsauskými dolomitmi a gutensteinskými vápencami. Z pôd sú najviac zastúpené rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové zo zvetralín pevných karbonátových hornín. Z geomorfologického hľadiska sa územie vyznačuje bohato členitým reliéfom, strmými svahmi, výskytom povrchových brál, skalných stien a jaskynných útvarov. Medzi najznámejšie patria napr. PP Veľká medvedia diera a PP Malá medvedia diera (obe s dĺžkou cca 10 m), Krivoštianska jaskyňa (dĺžka 15, 6 m) alebo Jazvečia jaskyňa. Zaujímavou je aj Jasenovská hradná štôľňa s dĺžkou 25 m, historická, antropogénne vytvorená dutina pod Jasenovským hradom.

Územie predstavuje zachovalé porasty buka a porastové zmesi buka s inými drevinami, hlavne cennými listnatými drevinami. Najviac územia pokrývajú lesy listnaté, menej lesy zmiešané. Zachovalosť týchto lesných spoločenstiev má vplyv na širokú biodiverzitu rastlinných a živočíšnych druhov. Zo vzácnejších rastlinných druhov sa tu vyskytuje napr. prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), prilbica moldavská (*Aconitum moldavicum*) alebo prilbica jedhojová (*Aconitum anthora*). Vzácnejšie rastlinné spoločenstvá sa nachádzajú hlavne v hrebeňovej časti masívu Krivoštianka so strmšími, exponovanými, skalnatými stenami s výškou od 10 do cca 30 m, vystupujúcimi vápencovými bralami. Na týchto miestach má svoje zastúpenie jednak vegetácia zatienených skál a skalných štrbín ako napr. slezinník rutovitý (*Asplenium ruta-muraria*), slezinník červený (*Asplenium trichomanes*), sladič obyčajný (*Polypodium vulgare*), rozchodníkovec najväčší (*Hylotelephium maximum*) alebo vzácny jazyk jelení (*Phyllitis scolopendrium*). Na nezatienených, rozvoľnených, skalách sa zasa uplatňuje teplomilná vegetácia. V krovitej vrstve sa výraznejšie uplatňujú druhy ako napr. drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), svib južný (*Swida australis*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), ruža šípová (*Rosa canina*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus catharticus*), skalník obyčajný (*Cotoneaster integerrimus*), alebo klokoč perovitý (*Staphylea pinnata*). V bylinnej etáži sa uplatňujú druhy ako napr. kostrava ovčia (*Festuca ovina*), zvonček sibírsky (*Campanula sibirica*), luskáč lekársky (*Vincetoxicum hirundinaria*), kamienka modropurpurová (*Lithospermum purpureoaceruleum*), prerastlík kosákovitý (*Bupleurum falcatum*), lazerník širokolistý (*Laserpitium latifolium*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*) alebo horčičník bledokvetý (*Erysimum pallidiflorum*).

V ÚEV Krivoštianka sa vyskytujú aj viaceré významné druhy živočíchov ako napríklad modlivka zelená (*Mantis religiosa*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka obojková (*Natrix natrix*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a iné. Charakter a zachovalosť územia vytvára vynikajúce podmienky aj pre veľké množstvo vzácných druhov vtákov. Z dravcov a sov tu hniezdi napr. jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), sova lesná (*Strix aluco*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), tiež bocian čierny (*Ciconia nigra*). ÚEV je významné aj výskytom viacerých druhov netopierov, večernica pozdna (*Eptesicus serotinus*), netopier (uchač) svetlý (*Plecotus auritus*) a ďalších. Pohybuje sa tu aj veľké množstvo poľovnej zveri.

Súčasťou ÚEV je PR Jasenovská bučina, ktorá bola vyhlásená v roku 1993 Vyhláškou MŽP SR č. 83 z 23. marca 1993 na ochranu zachovalých sutinových lesov a spoločenstiev zatienených vápencových skál Humenských vrchov, so vzácnym výskytom rastlinného druhu jazyk jelení (*Phyllitis scolopendrium*).

ÚEV Krivoštianka je zároveň súčasťou Chráneného vtáčieho územia Vihorlatské vrchy a podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja a RÚSES okresu Humenné súčasťou nadregionálneho biocentra Humenský Sokol.

Chránené vtáčie územie Slanské vrchy (SKCHVU025)

Chránené vtáčie územie Slanské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 193/2010 Z. z. za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania: orol kráľovský, lelek lesný, výr skalný, škovránok stromový, bocian čierny, jariabok hôrny, orol krikľavý, prepelica poľná, včelár lesný, žltouchvost lesný, ďateľ bielochrbtý, krutihlav hnedý, ďateľ prostredný, muchár sivý, sova dlhochvostá, hrdlička poľná, penica jarabá, príhľaviar čiernohlavý, muchárik červenohrdlý, chriaštel poľný, muchárik bieložltý, žlna sivá, strakoš červenochrbtý, ďateľ čierny, orol skalný.

Chránené vtáčie územie má plochu 60 247,42 ha.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany, sa považuje:

- a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla kráľovského, orla krikľavého, orla skalného, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, krutihlava hnedého, žlny sivej a ďatľa čierneho, ak tak určí OÚŽP,
- c) realizácia odstrelův v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad OÚŽP,
- d) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov iným spôsobom ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára.

Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy (SKCHVU035)

Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 195/2010 Z. z. za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania: hadiar krátkoprstý, sova dlhochvostá, výrik lesný, orol krikľavý, jariabok hôrny, výr skalný, lelek lesný, bocian čierny, chriaštel poľný, ďateľ bielochrbtý, ďateľ prostredný, ďateľ čierny, muchárik bieložltý, muchárik červenohrdlý, krutihlav hnedý, strakoš červenochrbtý, škovránok stromový, včelár lesný, žlna sivá, penica jarabá, prepelica poľná, muchár sivý, žltouchvost lesný, príhľaviar čiernohlavý, hrdlička poľná.

Chránené vtáčie územie má výmeru 48 286,2639 hektára.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany sa považuje:

- a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda hadiara krátkoprstého, orla krikľavého, včelára lesného a bociana čierneho ak tak určí OÚŽP,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, ďatľa čierneho, krutihlava hnedého a žlny sivej ak tak určí obvodný úrad životného prostredia, okrem vykonávania týchto činností v súvislosti s prípravou alebo výcvikom a s nimi súvisiacimi činnosťami ozbrojených zborov a ozbrojených síl vo vojenskom obvode,
- c) uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového alebo výberkového v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- d) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov iným spôsobom ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára.

Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina (SKCHVU011)

CHVÚ Laborecká vrchovina bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 438/2009 Z. z. Predmetom ochrany je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, orla krikľavého, bociana čierneho, haje červenej, muchárika bieložltého, muchárika červenohrdlého, strakoša červenochrbtého, penice jarabej, jariabka hôrneho, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, žlny sivej, lelka lesného, škovránka

stromového, rybárika riečného, ďatľa prostredného, bociana bieleho, včelára lesného, prhl'aviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, muchára sivého, žltochvosta lesného, hrdličky poľnej, prepelice poľnej, strakoša sivého a brehule hnedej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia sa považuje:

- a) uskutočňovanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) budovanie alebo údržba poľovného zariadenia v blízkosti hniezda alebo v čase hniezdenia orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí OÚŽP,
- c) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, žlny sivej, muchárika bielokrkeho, muchárika červenohrdlého, žltochvosta lesného a krutihlava hnedého, ak tak určí OÚŽP,
- d) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov spôsobom od okrajov ku stredy na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,
- e) upravovanie vodných tokov a ich brehov na lokalitách s výskytom rybárika riečného a brehule hnedej, ak tak určí OÚŽP.

Územie európskeho významu Ublianka (SKUEV0063)

Predmetom ochrany ÚEV Ublianka sú biotopy európskeho významu: lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, prioritný biotop (91E0*), vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), nížinné a podhorské kosné lúky (6510)

a druhy európskeho významu: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), bobor vodný (*Castor fiber*), bystruška Zawadského (*Carabus zawadzskii*).

Vodný tok Ublianka spolu so sprievodnou vegetáciou predstavuje časť riečného ekosystému podhorského charakteru na severnom Slovensku patriaceho z hľadiska biodiverzity a pôvodnej bioty ako aj z hľadiska prirodzeného charakteru abiotických zložiek k najzachovalejším a najvýznamnejším ekosystémom svojho druhu v strednej Európe. Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vodný tok Ublianka vrátane jej prítokov Malý Tapovec, Kalniansky potok, Savkov potok a Stežná na ploche 45,42 ha zaradený do zoznamu území európskeho významu.

Celý riečny systém rieky Ublianka s jej prítokmi sa vyznačuje vysokou biologickou rozmanitosťou. Poskytuje dočasné alebo trvalé životné podmienky viac ako 60 druhom vzácných, ohrozených až kriticky ohrozených stavovcov a viacerým druhom bezstavovcov. Zo živočíšnych druhov sa v území vyskytujú významné populácie 18 pôvodných druhov rýb napr. hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), ploska pásavá (*Alburnoides bipunctatus*), podustva severná (*Chondrostoma nasus*), lipeň tymiánový (*Thymallus thymallus*), mihul'a potiská (*Eudontomyzon danfordi*), 4 druhy plazov napr. užovka stromová (*Elaphe longissima*) a užovka hladká (*Coronella austriaca*), 42 druhov vtákov napr. kalužiak malý (*Actitis hypoleucos*), rybárik obyčajný (*Alcedo atthis*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), sedmohlások hájny (*Hippolais icterina*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), slávik veľký (*Luscinia luscinia*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), brehuľa obyčajná (*Riparia riparia*), 15 druhov cicavcov napr. podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), vydra riečna (*Lutra lutra*), bobor vodný (*Castor fiber*). Z bezstavovcov je významná napr. bystruška Zawadského (*Carabus zawadzskii*).

Vodný tok Ublianka predstavuje spolu s brehovými porastmi významný krajinný ekostabilizačný prvok a migračnú trasu vodných a pri vode žijúcich organizmov, tvorí hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu Ublianka.

8. HODNOTENIE VPLYVOV I/18 A I/74 LIPNÍKY – UBĽA, PRELOŽKA CESTY NA ÚZEMIA SÚSTAVY NATURA 2000

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na Územie európskeho významu Humenský Sokol

Ani jeden navrhovaný variant preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa sa priamo nedotýka ÚEV Humenský Sokol. Trasa variantu A červeného je navrhnutá vo vzdialenosti cca 45 – 80 m od ÚEV Humenský Sokol, preto možno predpokladať, že ovplyvní niektoré živočíšne druhy, ktoré sú predmetom jeho ochrany. Vplyv variantu B modrého na predmet ochrany ÚEV Humenský Sokol nepredpokladáme, nakoľko je navrhnutý vo vzdialenosti cca 1 km a cez intravilán mesta Humenné, preto ho ani nehodnotíme.

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol, biotopy európskeho významu, variant A červený

kód	názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
6510	nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1)	NIE	žiadny
6110*	pionierske porasty zväzu <i>Alyso-Sedion albi</i> na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (Pi5)	NIE	žiadny
6210	suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (Tr1)	NIE	žiadny
8310	nesprístupnené jaskynné útvary (Sk8)	NIE	žiadny
8210	karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (Sk1)	NIE	žiadny
91H0*	teplomilné submediteránne dubové lesy (Ls3.1)	NIE	žiadny
9130	bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1)	NIE	žiadny
9150	vápnomilné bukové lesy (Ls5.4)	NIE	žiadny
9180*	lipovo-javorové sutinové lesy (Ls4)	NIE	žiadny

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol, druhy živočíchov európskeho významu, variant A

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
bezstavovce			
<i>Carabus variolosus</i>	bystruška potočná	NIE	žiadny
<i>Rosalia alpina</i>	fuzáč alpský	NIE	žiadny
<i>Cerambyx cerdo</i>	fuzáč veľký	NIE	žiadny
cicavce			
<i>Barbastella barbastellus</i>	uchaňa čierna	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	ÁNO	nepriamy
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	ÁNO	nepriamy
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	podkovár veľký	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis emarginatus</i>	netopier brvitý	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis bechsteini</i>	netopier veľkouchý	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis blythii</i>	netopier ostrouchý	ÁNO	nepriamy

Dotknutý predmet ochrany ÚEV Humenský Sokol, druhy európskeho významu, rastliny, variant A

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
<i>Pulsatilla grandis</i>	poniklec veľkokvetý	NIE	žiadny

Hodnotenie vplyvov červeného variantu preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol a ich priaznivý vývoj

***Barbastella barbastellus* (uchaňa čierna)**

Popis druhu, ekologické nároky

Areál rozšírenia je od strednej Európy až za Kaukaz a od južnej Škandinávie po severnú Afriku. Je to lesný druh netopiera, pomerne hojne rozšírený na Slovensku. Žije v stromových dutinách, vtáčích búdkach a vo vchodoch do jaskýň (samce). Samice vytvárajú letné kolónie v ľudských obydlíach na okraji lesa. Loví nad porastom, v okolí vodných tokov a na okrajoch lesa. Sťahovavý druh, ktorý prekonáva medzi letnými kolóniami a zimoviskami vzdialenosti aj niekoľko stoviek kilometrov. Zimujú v jaskyniach a štôlnach, jedným zo známych zimovísk v okolí je jaskyňa Veľká Artajama v k. ú. Brekov, kde pravidelne zimuje.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

V čase výstavby môže dôjsť k vyrušovaniu druhu. Počas prevádzky môže dochádzať k usmrcovaniu netopierov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti lovného teritória druhu. K usmrcovaniu netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. Miesta letných kolónií a zimovísk nebudú dotknuté.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu uchane čiernej bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis myotis* (netopier obyčajný)**

Popis druhu, ekologické nároky

Pomerne hojný druh netopiera s ťažiskom rozšírenia v južnej Európe, kde obýva jaskyne celoročne. V našich podmienkach letné kolónie samíc osídľujú povaly veľkých budov, samce žijú v letnom období oddelene, v malých skupinkách alebo jednotlivo na povalách budov, vo vtáčích búdkach a dutinách stromov. Zimujú spoločne v jaskyniach, štôlnach a pivniciach. Pri migrácii na zimoviská dokáže preletieť aj viac ako 100 km. Loví v lesnom prostredí a na lúkach s nízkym porastom. Boli potvrdené letné kolónie na povalách budov v Humennom a v blízkom okolí a zimujúce kolónie v Brekovskej jaskyni a Veľkej Artajame.

Pravdepodobný vplyv variantu A červeného

Predpokladáme záber lovného biotopu druhu. Dá sa očakávať usmrcovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky cesty, a to najmä pri love a presunoch na zimoviská. Úkryty netopiera obyčajného v ÚEV Humenský Sokol nebudú dotknuté.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu netopiera obyčajného bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Rhinolophus hipposideros* (podkovár malý)**

Popis druhu, ekologické nároky

V strednej Európe patri medzi najohrozenejšie druhy netopierov. Na Slovensku môžeme nájsť letné kolónie samíc obývajúcce podkrovia, povaly a pivnice budov. Podkovár malý loví potravu na okrajoch listnatých lesov, vo vegetácii pri vodných tokoch, v parkoch a v okolí krovín. Rozsiahlym nížinným oblastiam sa vyhýba. Zdržiava sa vo vzdialenosti nie väčšej ako 30 km od vhodného úkrytu na zimovanie (jaskyne a štôlne). V blízkom okolí pravidelne zimuje v Brekovskej jaskyni, Veľkej Artajame a pod.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Dôjde k čiastočnému zásahu do potravného biotopu podkovára malého. Úkryty podkovára malého nebudú samotnou stavbou a výstavbou dotknuté. Dá sa očakávať usmrcovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky cesty.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na populáciu podkovára malého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Rhinolophus ferrumequinum* (podkovár veľký)**

Popis druhu, ekologické nároky

Druh netopiera s paleoarktickým typom rozšírením od Britských ostrovov až po Japonsko. Loví vo voľnej krajine s roztrúsenými stromami a kríkmi, v parkoch, sadoch a lesostepi. Letné kolónie vytvára na povalách budov. Zimuje v jaskyniach a štôľňach, pričom ani v letnom období sa od nich nevzdďaľuje viac ako 30 km. V blízkom okolí pravidelne zimuje v Brekovskej jaskyni, Veľkej Artajame a pod.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Výstavbou preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa dôjde k čiastočnému záberu (zmenšeniu) lovného teritória podkovára veľkého a k jeho fragmentácii, jeho úkryty nebudú dotknuté. Môže dochádzať k úhynom tohto netopiera v dôsledku kolízie s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na populáciu podkovára veľkého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis emarginatus* (netopier brvitý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Slovensko spolu s Českom predstavujú severnú hranicu jeho rozšírenia. Je to teplomilný druh vyskytujúci sa predovšetkým na rovinách a pahorkatinách. Loví v otvorenej krajine s roztrúsenými stromami a kríkmi. Letné kolónie sa nachádzajú prevažne v podkroviach budov, ale nevyhýba sa ani dutinám stromov, vtáčím búdkam a podzemným priestorom. Zimuje v jaskyniach, štôľňach a pivniciach. Je veľmi citlivý na vyrušovanie, najmä počas rozmnožovania a zimovania. Bol potvrdený výskyt zimujúcich jedincov v blízkej Brekovskej jaskyni.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Čiastočný záber lovného biotopu druhu. Môže dochádzať k vyrušovaniu a k usmrcovaniu netopierov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis bechsteini* (netopier veľkouchý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Európsky lesný druh netopiera, v lesnom prostredí vytvára aj menšie letné kolónie, pričom obsadzuje dutiny stromov a vtáchie búdky, zriedkavo aj priestory v budovách. Zimuje v jaskyniach, štôľňach a pivniciach, niekedy aj v dutinách stromov. V lesnom prostredí aj loví, pričom uprednostňuje listnaté lesy. Je to stály druh, ktorý sa nevzdďaľuje od svojho zimoviska viac ako 30 km.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Neočakávame vplyv na jeho lovné a úkrytové biotopy. Môže dochádzať k vyrušovaniu netopiera veľkouchého počas výstavby a usmrcovaniu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na populáciu netopiera veľkouchého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis blythii* (netopier ostrouchý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Rozšírenie tohto druhu je od západnej Európy po oblasť Číny. U nás sa vyskytuje poddruh *Myotis blythii oxygnathus*, na Slovensku má severnú hranicu rozšírenia. Často vytvára kolónie spolu s netopierom obyčajným. Pri love preferuje otvorenú krajinu s voľne spojacími stromami. Miesta letných kolónií (povaly budov) a zimovísk (jaskyne, štôlne) sú často od seba vzdialené aj stovky kilometrov. Z blízkeho okolia bolo potvrdené zimovanie druhu v Brekovskej jaskyni.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Teleso cesty zaberie nepatrnú časť jeho lovného biotopu. Letné aj zimné kolónie dotknuté nebudú. Dá sa očakávať usmrčovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na populáciu netopiera ostrouchého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

Významnosť vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol, variant A červený

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>charakteristika vplyvov</i>
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	- 1	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteini</i>)	- 1	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier ostrouchý (<i>Myotis blythii</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na Územie európskeho významu Humenská

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa sa priamo nedotýka ÚEV Humenská. Vplyvy oboch variantov hodnotíme spoločne, nakoľko vzdialenosti medzi jednotlivými trasami a ÚEV Humenská sú porovnateľné a oba varianty prechádzajú rovnakými biotopmi, čo avizuje ich rovnaký vplyv. Trasa variantu A červeného sa k hranici ÚEV približuje najbližšie do vzdialenosti cca 115 m, trasa variantu B modrého do cca 200 m. Nepredpokladáme vplyvy preložky cesty na biotopy a rastliny, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenská z dôvodu dostatočnej vzdialenosti.

Dotknutý predmet ochrany ÚEV Humenská, druh rastliny európskeho významu, varianty A a B

<i>vedecký názov</i>	<i>slovenský názov</i>	<i>možnosť ovplyvnenia</i>	<i>predpokladaný vplyv</i>
<i>Pulsatilla grandis</i>	poniklec veľkokvetý	NIE	žiadny

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenská, druhy živočíchov európskeho významu, varianty A a B

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
bezstavovce			
<i>Carabus variolosus</i>	bystruška potočná	NIE	žiadny
<i>Rosalia alpina</i>	fuzáč alpský	NIE	žiadny
<i>Cerambyx cerdo</i>	fuzáč veľký	NIE	žiadny
cicavce			
<i>Barbastella barbastellus</i>	uchaňa čierna	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	ÁNO	nepriamy
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	ÁNO	nepriamy

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenská, biotopy európskeho významu, varianty A a B

kód	názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
6210	suchomilné trávno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (Tr1)	NIE	žiadny
8210	karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (Sk1)	NIE	žiadny
91H0*	teplomilné submediteránne dubové lesy (Ls3.1)	NIE	žiadny
9130	bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1)	NIE	žiadny
9150	vápnomilné bukové lesy (Ls5.4)	NIE	žiadny

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenská a ich priaznivý vývoj

***Barbastella barbastellus* (uchaňa čierna)**

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

V čase výstavby oboch variantov môže dôjsť k vyrušovaniu druhu v km 12,5 – 13. Miesta výskytu letných aj zimujúcich kolónií a jednotlivcov druhu nebudú stavbou priamo dotknuté. Počas prevádzky môže dochádzať k usmrčovaniu uchani čiernych pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko oba varianty preložky cesty (červený a modrý v km 12,5 – 13) sú navrhnuté v blízkosti ich lovného teritória a tiež ich migračnej trasy na zimoviská.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa, na populáciu uchane čiernej bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis myotis* (netopier obyčajný)**

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Predpokladáme záber lovného biotopu. Úkryty netopiera obyčajného nebudú dotknuté. Dá sa očakávať usmrčovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, najmä pri love a presunoch na zimoviská.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na populáciu netopiera obyčajného bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Rhinolophus hipposideros* (podkovár malý)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Záber časti potravného biotopu podkovára malého, jeho úkryty nebudú dotknuté. Dá sa očakávať usmrčovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na populáciu podkovára malého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

Predpokladané vplyvy červeného a modrého variantu preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na predmet ochrany ÚEV Humenská

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>charakteristika vplyvov</i>
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	- 1	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na Územie európskeho významu Krivošťianka

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a sa priamo nedotýka ÚEV Krivošťianka. Hodnotí sa len variant B modrý preložky cesty I/74, ktorý sa k nemu približuje najbližšie do vzdialenosti cca 180 – 200 m a zasahuje do brehového porastu Laborca. Variant A červený je navrhnutý cca 400 m od ÚEV Krivošťianka, v trase existujúcej cesty, preto nepredpokladáme žiaden jeho nový vplyv na predmet ochrany ÚEV Krivošťianka.

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Krivošťianka, biotopy európskeho významu, variant B modrý

<i>kód</i>	<i>názov</i>	<i>možnosť ovplyvnenia</i>	<i>predpokladaný vplyv</i>
6210	suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte (Tr1)	NIE	žiadny
8310	nesprístupnené jaskynné útvary (Sk8)	NIE	žiadny
8210	karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (Sk1)	NIE	žiadny
91H0*	teplomilné submediteránne dubové lesy (Ls3.1)	NIE	žiadny
9130	bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1)	NIE	žiadny
9150	vápnomilné bukové lesy (Ls5.4)	NIE	žiadny
9180*	lipovo-javorové sutinové lesy (Ls4)	NIE	žiadny

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Krivošťianka, druhy živočíchov európskeho významu, variant B modrý

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
bezstavovce			
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	spriadač kostihojový	NIE	žiadny
<i>Rosalia alpina</i>	fuzáč alpský	NIE	žiadny
<i>Cerambyx cerdo</i>	fuzáč veľký	NIE	žiadny
<i>Lycaena dispar</i>	ohniváčik veľký	ÁNO	nepriamy
cicavce			
<i>Barbastella barbastellus</i>	uchaňa čierna	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	ÁNO	nepriamy
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	ÁNO	nepriamy
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	podkovár veľký	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis emarginatus</i>	netopier brvitý	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis bechsteini</i>	netopier veľkouchý	ÁNO	nepriamy
<i>Myotis blythii</i>	netopier ostrouchý	ÁNO	nepriamy
<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid	ÁNO	nepriamy

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na dotknuté predmety ochrany ÚEV Krivošťianka a ich priaznivý vývoj

***Lycaena dispar* (ohniváčik veľký)**

Popis druhu, ekologické nároky

Eurosibírsky druh motýľa obývajúcí podmáčané lokality pri vodných tokoch, bažinách a pod. predovšetkým v nížinných oblastiach do 500 m n. m. Motýľ má dve generácie do roka. Živnými rastlinami sú štiavce tupolistý (*Rumex obtusifolius*), kučeravý (*R. crispus*) a konský (*R. hydrolapathum*). Disperzná schopnosť ohniváča veľkého, predovšetkým samíc, je pomerne veľká.

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Z dôvodu vysokej migračnej schopnosti druhu sa vplyv na populáciu ohniváča veľkého týka predovšetkým likvidácie biotopu druhu telesom cesty v km 3,5 až 5 modrého variantu.

Významnosť vplyvov

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a ma na populáciu druhu len mierne negatívny vplyv.

***Barbastella barbastellus* (uchaňa čierna)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

V čase výstavby môže dôjsť k vyrušovaniu druhu v km 4 – 5. Miesta letných aj zimujúcich kolónií a jednotlivcov druhu nebudú priamo dotknuté. Môže dochádzať k usmrcovaniu uchaní čiernych pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko preložka cesty je navrhnutá v blízkosti ich lovného teritória. K usmrcovaniu netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácií na zimoviská.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu uchane čiernej bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis myotis* (netopier obyčajný)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Predpokladáme záber lovného biotopu druhu, úkryty netopiera obyčajného v ÚEV Krivoštianka výstavbou a prevádzkou nebudú dotknuté. Dá sa očakávať usmrcovanie netopierov obyčajných pri kolíziách s dopravnými prostriedkami najmä pri love a presunoch na zimoviská.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na populáciu netopiera obyčajného bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Rhinolophus hipposideros* (podkovár malý)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Predpokladáme záber lovného biotopu, úkryty podkovára malého nebudú dotknuté. Dá sa očakávať usmrcovanie tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky cesty.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na populáciu podkovára malého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Rhinolophus ferrumequinum* (podkovár veľký)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B

Výstavbou preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a dôjde k zmenšeniu (záberu časti) lovného teritória podkovára veľkého, úkryty nebudú dotknuté. Môže dochádzať k úhynom tohto netopiera v dôsledku kolízií s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na populáciu podkovára veľkého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis emarginatus* (netopier brvitý)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Predpokladáme záber potravného (lovného) biotopu duhu. Záber biotopu s úkrytmi sa nepredpokladá. Počas výstavby možno očakávať vyrušovanie netopierov brvitých, počas prevádzky usmrcovanie v dôsledku kolízií s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis bechsteini* (netopier veľkouchý)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Neočakáva sa vplyv na lovné a úkrytové biotopy netopiera veľkouchého. Môže dochádzať k jeho vyrušovaniu počas výstavby a usmrcovaniu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na populáciu netopiera veľkouchého je vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Myotis blythii* (netopier ostrouchý)**

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Teleso cesty zaberie nepatrnú časť lovného biotopu druhu. Letné ani zimné kolónie netopiera nebudú dotknuté. Dá sa očakávať usmrčovanie pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Preto vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na populáciu netopiera ostrouchého bol vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Lynx lynx* (rys ostrovid)**

Popis druhu, ekologické nároky

Najväčšia mačkovitá šelma v Európe s prevažne nočnou aktivitou. Obýva lesné porasty s dostatkom úkrytových možností a vyvýšených miest (strmé svahy, skalné útvary a pod.). Jeho teritórium dosahuje 10 až 400 km² v závislosti predovšetkým od pohlavia a úživnosti prostredia.

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Doprava na preložke cesty I/74 zhorší migráciu druhu z Vihorlatských vrchov do Beskydského predhoria, Laboreckej vrchoviny a Ondavskej vrchoviny a opačne. Pri prekonávaní tejto bariéry môže dochádzať aj ku kolíziám s dopravnými prostriedkami. Presné migračné trasy rysa z tohto orografického celku na sever a opačne neboli doposiaľ zistené a potvrdené, ale z pozorovaní a zo záznamov o kolíziách živočíchov (predovšetkým veľkých a stredne veľkých cicavcov) s dopravnými prostriedkami sa dá očakávať migrácia cca v km 3 až 6. Výstavba i premávka zvýši hlučnosť v severnej časti ÚEV Krivoštica, čím dôjde k vyrušovaniu rysa v jeho prirodzenom prostredí.

Významnosť vplyvov

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa bude mať mierne negatívny vplyv na populáciu rysa ostrovida.

Predpokladané vplyvy variantu B modrého preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na predmet ochrany ÚEV Krivoštica

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>charakteristika vplyvov</i>
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	- 1	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteini</i>)	- 1	možné vyrušovanie a usmrčovanie

netopier ostrouchý (<i>Myotis blythii</i>)	- 1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
ohniváček veľký (<i>Lycaena dispar</i>)	- 1	záber okrajovej časti biotopu
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	- 1	možné usmrčovanie, obmedzenie migrácií, rušenie hlukom počas výstavby a prevádzky

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na Chránené vtáčie územie Slanské vrchy

Dotknuté predmety ochrany CHVÚ Slanské vrchy

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
<i>Aquila heliaca</i>	orol kráľovský	ÁNO	nepriamy
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	ÁNO	nepriamy
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	ÁNO	nepriamy
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	ÁNO	nepriamy
<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný	NIE	žiadny
<i>Dendrocopos leucotos</i>	d'ateľ bielochrbtý	NIE	žiadny
<i>Dendrocopos medius</i>	d'ateľ prostredný	NIE	žiadny
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	ÁNO	nepriamy
<i>Sylvia nisoria</i>	penica jarabá	NIE	žiadny
<i>Ficedula parva</i>	muchárik červenohrdlý	NIE	žiadny
<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bieločrý	NIE	žiadny
<i>Lanius collurio</i>	strakoš červenochrbtý	NIE	žiadny
<i>Aquila chrysaetos</i>	orol skalný	ÁNO	nepriamy
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný	NIE	žiadny
<i>Lullula arborea</i>	škvránok stromový	NIE	žiadny
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny	NIE	žiadny
<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica poľná	NIE	žiadny
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	žltouchvost lesný	NIE	žiadny
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý	NIE	žiadny
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý	NIE	žiadny
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	NIE	žiadny
<i>Saxicola torquata</i>	prhľaviar čiernohlavý	NIE	žiadny
<i>Crex crex</i>	chriaštel poľný	NIE	žiadny
<i>Picus canus</i>	žlna sivá	NIE	žiadny
<i>Dryocopus martius</i>	d'ateľ čierny	NIE	žiadny

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na dotknuté predmety ochrany CHVÚ Slanské vrchy a ich priaznivý vývoj

Zábery pozemkov trvalé alebo dočasné reprezentujú zároveň zábery lovných biotopov druhov vtákov uvedených nižšie, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Slanské vrchy.

Záber pozemkov preložky cesty I/18

<i>druh záberu</i>	<i>variant A (červený)</i>	<i>variant B (modrý)</i>	<i>variant C (zelený)</i>
lesné pozemky	57,745 ha	20,767 ha	26,678 ha
orná pôda	120, 594 ha	108, 550 ha	119, 432 ha
ostatné plochy	34,916 ha	30,502 ha	49,395 ha
dočasný záber	53,314 ha	39,955 ha	48,876 ha

Orol kráľovský (*Aquila heliaca*)

Popis druhu, ekologické nároky

Pôvodne bol stepným druhom. U nás hniezdi časť populácie v predhoriach až stredne vysokých pohoriach, časť v pahorkatinách a v nížinách, v poľnohospodárskej krajine. Niektoré páry striedajú v jednotlivých rokoch hniezda v pohoriach a nížinách. Dospelé jedince sú stále až prelietavé, zimujú na hniezdisku alebo v priľahlej nížine, výnimočne preletujú až na juh strednej Európy. Predložené tri varianty preložky cesty I/18 od obce Lipníky po Nižný Hrabovec predstavujú záber potravných biotopov orla kráľovského. Jedince žijúce v CHVÚ Slanské vrchy nalietavajú za potravou do otvorenej krajiny Beskydského predhoria, tzn. aj do dotknutého územia.

Výr skalný (*Bubo bubo*)

Popis druhu, ekologické nároky

Obýva okraje lesných komplexov, prevažne skalnaté biotopy. Hniezdi na skalách, v opustených kameňolomoch pri nedostatku týchto skalnatých biotopov dokáže zahniezdiť v opustených hniezdach dravcov alebo na zemi. V blízkosti hniezdisk využíva najmä poľnohospodársku krajinu ako potravný biotop. Hniezdi od nížin (120 m n. m.) až do stredných polôh (cca 1000 m n. m.). Dotknuté územie variantov cesty Lipníky – Strážske predstavuje nepatrnú časť jeho lovných biotopov.

Bocian čierny (*Ciconia nigra*)

Popis druhu, ekologické nároky

Obýva všetky typy lesov od lužných, cez nížinné, podhorské a horské lesy s dostatkom zrážok a sieťou potokov alebo riečok. Zo zimovísk sa vracia na hniezdne lokality koncom marca. Hniezdo si buduje na vysokých starých stromoch a skalách v lesnom prostredí. Bocian čierny za potravou lieta pomerne ďaleko od hniezda (do 20 km) a loví ju najmä v plytkých, tečúcich i stojatých vodách a mokradiach. Dotknuté územie medzi obcami Lipníky a Nižný Hrabovec pri toku Topľa predstavuje potravný biotop bociana čierneho.

Orol krikľavý (*Aquila pomarina*)

Popis druhu, ekologické nároky

Na Slovensku je najhojnejším druhom z orlov rodu *Aquila*. Orol krikľavý hniezdi predovšetkým na východnom a strednom Slovensku, niekoľko ojedinelých párov žije aj na západnom Slovensku. Na Slovensku hniezdi v horských oblastiach spravidla do nadmorských výšok cca 600-800 m n. m. Orol krikľavý patrí medzi tzv. „K“ stratégov, ktorí sa vyznačujú pomerne malou rozmnožovacou schopnosťou, efektívnejším využívaním zdrojov prostredia, vernosťou k svojmu areálu rozšírenia a pomalým obsadzovaním nových teritórií. Hniezdne prostredie tvoria staré vysokokmenné lesy rôzneho drevinového zloženia od čistých ihličnatých cez zmiešané až po listnaté lesy predovšetkým od 1. až po 4. lesný vegetačný stupeň. Na Slovensku ako hniezdič ojedinele vystupuje až do výšky 1000 m n. m. Typickým hniezdnym biotopom je mozaikovitá krajina, v ktorej sa striedajú lesy s lúkami, pasienkami a poľami. Orol krikľavý loví v otvorenom priestore, najmä na rozľahlých extenzívne obhospodarovovaných lúkach a pasienkoch, na nevyužívaných plochách alebo aj na oráčinách, prísne sťahovavý druh.

Sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Popis druhu, ekologické nároky

Je typickým lesným druhom najmä na východnom Slovensku, kde sa odhaduje počet do 1000 hniezdných párov. Mimohniezdny výskyt druhu korešponduje s hniezdnym, nakoľko adultné jedince sa vyskytujú po celý rok na svojom hniezdisku, len v zimnom období sa presúva do nížinných oblastí. Dotknuté územie predstavuje teda časť jej lovných biotopov.

Orol skalný (*Aquila chrysaetos*)

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdne lokality orla skalného tvoria spravidla skalné steny a stromy v lesných komplexoch od nadmorskej výšky 800 m n. m. v blízkosti rozľahlejších otvorených priestorov. Na hniezdenie využíva skalné steny a staré lesné porasty. Na odpočinok a nocovanie využíva suché stromy v blízkosti hniezda. Evidované sú však aj výnimočné hniezdenia v podhorí, v blízkosti ľudských sídel, v rozsiahlejších skupinách stromov v poľnohospodárskej krajine. Lovecké teritórium jedného páru orla skalného môže mať v závislosti od množstva potravných ponúk aj viac ako 100 km². Topicky je orol skalný viazaný na veľkoplošné, otvorené, bezlesné oblasti alebo polootvorené zalesnené, nevyužívané alebo len extenzívne využívané územia s hniezdnymi príležitosťami, ktorými sú ťažko prístupné skalné bralá alebo mohutné stromy. Trofickú bázu druhu predstavujú stredne veľké druhy živočíchov v hniezdnej sezóne a kadávery v zimnom období. Potravný biotop tvoria pasienky, hole, polia. Dotknuté územie predstavuje časť jeho lovných biotopov.

Významnosť vplyvov na populácie dotknutých druhov CHVÚ Slanské vrchy

Celkový záber pozemkov, a tým aj záber potravných (lovných) biotopov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, sovy dlhochvostej, orla skalného, ani rozdiel medzi zábermi jednotlivých variantov nie je v dotknutom území zásadný a vplyvy jednotlivých variantov na biotopy uvedených druhov z pohľadu záberu potravných biotopov sú vo všeobecnosti rovnocenné.

Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Lipníky – Strážske považujeme rušenie dotknutých druhov hlukom a svetlom za málo pravdepodobné.

Dotknuté územie predstavuje lovný biotop pre druhy: orol kráľovský, orol skalný, orol krikľavý, výr skalný, bocian čierny, sova dlhochvostá. Počas výstavby cesty Lipníky – Strážske nepredpokladáme ich kolízie so stavebnými mechanizmami, počas prevádzky je pravdepodobnosť kolízií s dopravnými prostriedkami pomerne malá.

Populácie druhov orol kráľovský (*Aquila heliaca*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*) a orol skalný (*Aquila chrysaetos*) budú **mierne ovplyvnené**, keďže do priestoru medzi CHVÚ Slanské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Lipníky - Strážske zalietavajú za potravou.

Populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*) a sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) budú **málo ovplyvnené**, pretože sú viacej viazané na lesné biotopy v CHVÚ Slanské vrchy a do priestoru medzi CHVÚ Slanské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Lipníky - Strážske zalietavajú menej často.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Slanské vrchy vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty Lipníky – Strážske vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Predpokladané vplyvy variantu B modrého preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na predmet ochrany CHVÚ Slanské vrchy

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>vplyv preložky cesty I/18 na druh</i>
orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>)	-1	záber potravného biotopu
výr skalný (<i>Bubo bubo</i>)	-1	záber potravného biotopu
bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>)	-1	záber potravného biotopu
orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	-1	záber potravného biotopu
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	-1	nepatrný záber potravného biotopu
orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>)	-1	záber potravného biotopu

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa priamo do CHVÚ Vihorlatské vrchy nezasahuje, ale vedie prakticky súběžne s jeho severným okrajom. Najmenšia vzdialenosť medzi nimi je v miestach, kde sa CHVÚ prekrýva s ÚEV Krivoštianka, ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.

Dotknuté predmety ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy

<i>vedecký názov</i>	<i>slovenský názov</i>	<i>možnosť ovplyvnenia</i>	<i>predpokladaný vplyv</i>
<i>Circaetus gallicus</i>	hadiar krátkoprstý	NIE	žiadny
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	ÁNO	nepriamy
<i>Otus scops</i>	výrik lesný	NIE	žiadny
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	ÁNO	nepriamy
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny	NIE	žiadny
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	ÁNO	nepriamy
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný	NIE	žiadny
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	ÁNO	nepriamy
<i>Crex crex</i>	chriaštel' poľný	NIE	žiadny
<i>Dendrocopos leucotos</i>	d'atel' bieločrbtý	NIE	žiadny
<i>Dendrocopos medius</i>	d'atel' prostredný	NIE	žiadny
<i>Dryocopus martius</i>	d'atel' čierny	NIE	žiadny
<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bieločrbtý	NIE	žiadny
<i>Ficedula parva</i>	muchárik červenohrdlý	NIE	žiadny
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý	NIE	žiadny
<i>Lanius collurio</i>	strakoš červenochrbtý	NIE	žiadny
<i>Lullula arborea</i>	škvránok stromový	NIE	žiadny
<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný	NIE	žiadny
<i>Picus canus</i>	žlna sivá	NIE	žiadny
<i>Sylvia nisoria</i>	penica jarabá	NIE	žiadny
<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica poľná	NIE	žiadny
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý	NIE	žiadny
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	žltouchvost lesný	NIE	žiadny
<i>Saxicola torquata</i>	príh'aviar čiernohlavý	NIE	žiadny
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	NIE	žiadny

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na dotknuté predmety ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy a ich priaznivý vývoj

Zábery pozemkov trvalé alebo dočasné reprezentujú zároveň zábery lovných biotopov druhov vtákov uvedených nižšie v texte, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy.

Záber pozemkov preložky cesty I/18

druh záberu	variant A (červený)	variant B (modrý)
lesné pozemky	87,529 ha	43,723 ha
orná pôda	87,566 ha	120,514 ha
ostatné plochy	45,408 ha	60,807 ha
dočasný záber	55,126 ha	56,261 ha

Sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Orol krikľavý (*Aquila pomarina*)

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Výr skalný (*Bubo bubo*)

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Bocian čierny (*Ciconia nigra*)

Popis druhu, ekologické nároky
uvedené vyššie

Významnosť vplyvov na populácie dotknutých druhov CHVÚ Vihorlatské vrchy

Celkový záber pozemkov, a tým aj záber potravných (lovných) biotopov sovy dlhochvostej, orla krikľavého, výra skalného a bociana čierneho nie je v dotknutom území zásadný. Vplyvy jednotlivých variantov na biotop druhu z pohľadu záberu potravných biotopov sú vo všeobecnosti rovnocenné. Celkovo vplyv na populáciu druhu možno vyhodnotiť ako minimálny.

Populácie druhov orol krikľavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*) a výr skalný (*Bubo bubo*) budú **mierne ovplyvnené**, keďže do priestoru medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Strážske juh - Ubl'a zalietavajú za potravou.

Populácia sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*) bude **málo ovplyvnená**, pretože je viazaná na lesné biotopy v CHVÚ Vihorlatské vrchy a do priestoru medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Strážske - Ubl'a zalietava menej často.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Vihorlatské vrchy vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty Strážske - Ubl'a vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Predpokladané vplyvy preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na predmet ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy

predmet ochrany	významnosť vplyvov	vplyv preložky cesty I/74 na druh
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	-1	nepatrný záber potravného biotopu
orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	-1	záber potravného biotopu
vúr skalný (<i>Bubo bubo</i>)	-1	záber potravného biotopu
bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>)	-1	záber potravného biotopu

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na CHVÚ Laborecká vrchovina

Variant A červený preložky cesty I/74 prechádza cez CHVÚ Laborecká vrchovina v km 23 až 24,5. Variant B modrý sa k nemu približuje na vzdialenosť cca 200 m v k. ú. Kamenica nad Cirochou, v km 17,5 km, ale doň nezasahuje.

Dotknuté predmety ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina, variant A červený

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	ÁNO	nepriamy
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	ÁNO	nepriamy
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	NIE	žiadny
<i>Milvus milvus</i>	haja červená	ÁNO	nepriamy
<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bieločrý	NIE	žiadny
<i>Ficedula parva</i>	muchárik červenohrdlý	NIE	žiadny
<i>Lanius collurio</i>	strakoš červenochrbtý	ÁNO	nepriamy
<i>Sylvia nisoria</i>	penica jarabá	ÁNO	nepriamy
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny	NIE	žiadny
<i>Crex crex</i>	chriaštel' poľný	ÁNO	nepriamy
<i>Dryocopus martius</i>	d'ateľ čierny	ÁNO	nepriamy
<i>Dendrocopos leucotos</i>	d'ateľ bieločrý	NIE	žiadny
<i>Picus canus</i>	žlna sivá	ÁNO	nepriamy
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný	NIE	žiadny
<i>Lullula arborea</i>	škvránok stromový	ÁNO	nepriamy
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny	ÁNO	nepriamy
<i>Dendrocopos medius</i>	d'ateľ postredný	NIE	žiadny
<i>Ciconia ciconia</i>	bocian biely	ÁNO	nepriamy
<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný	ÁNO	nepriamy
<i>Saxicola torquata</i>	přhl'aviar čiernohlavý	ÁNO	nepriamy
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý	ÁNO	nepriamy
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý	ÁNO	nepriamy
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	žltouchvost lesný	ÁNO	nepriamy
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	ÁNO	nepriamy
<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica poľná	ÁNO	nepriamy
<i>Lanius excubitor</i>	strakoš sivý	ÁNO	nepriamy
<i>Riparia riparia</i>	brehuľa hnedá	ÁNO	nepriamy

Dotknuté predmety ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina, variant B modrý

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	ÁNO	nepriamy
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	ÁNO	nepriamy
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	NIE	žiadny
<i>Milvus milvus</i>	haja červená	ÁNO	nepriamy
<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bieločrý	NIE	žiadny
<i>Ficedula parva</i>	muchárik červenohrdlý	NIE	žiadny
<i>Lanius collurio</i>	strakoš červenochrbtý	NIE	žiadny
<i>Sylvia nisoria</i>	penica jarabá	NIE	žiadny
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny	NIE	žiadny
<i>Crex crex</i>	chriaštel' poľný	ÁNO	nepriamy
<i>Dryocopus martius</i>	d'ateľ čierny	NIE	žiadny
<i>Dendrocopos leucotos</i>	d'ateľ bielochrbtý	NIE	žiadny
<i>Picus canus</i>	žlna sivá	NIE	žiadny
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný	NIE	žiadny
<i>Lullula arborea</i>	škvránok stromový	NIE	žiadny
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny	NIE	žiadny
<i>Dendrocopos medius</i>	d'ateľ postredný	NIE	žiadny
<i>Ciconia ciconia</i>	bocian biely	ÁNO	nepriamy
<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný	ÁNO	nepriamy
<i>Saxicola torquata</i>	pŕhľaviar čiernohlavý	NIE	žiadny
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý	NIE	žiadny
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý	NIE	žiadny
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	žltouchvost lesný	NIE	žiadny
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	NIE	žiadny
<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica poľná	ÁNO	nepriamy
<i>Lanius excubitor</i>	strakoš sivý	NIE	žiadny
<i>Riparia riparia</i>	brehuľa hnedá	NIE	žiadny

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na dotknuté predmety ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina a ich priaznivý vývoj***Strix uralensis* (sova dlhochvostá)**Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Sova dlhochvostá sa v regióne Laboreckej vrchoviny často dostáva do kolízie s dopravnými prostriedkami.

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

Výstavbou preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa dôjde k záberu časti lovného teritória druhu.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na populáciu sovy dlhochvostej hodnotíme ako mierne negatívny.

***Aquila pomarina* (orol krikľavý)**

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

Záber časti lovného teritória orla krikľavého a kolízie s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty na populáciu orla krikľavého je mierne negatívny.

***Milvus milvus* (haja červená)**

Popis druhu, ekologické nároky

V minulosti u nás bola pravidelne sa vyskytujúcim druhom dravca. V súčasnosti sa početnosť druhu v SR odhaduje na 10 - 15 hniezdiacich párov, pričom CHVÚ Laborecká vrchovina patrí k najvýznamnejším hniezdnym územiám na Slovensku. Na východnom Slovensku obýva pahorkatinu s dostatkom zachovalých porastov a otvorených plôch ako sú lúky, polia a pastviny, kde nízkymi preletmi loví drobnú zver a hľadá kadávery. Často sedáva, ako aj iné dravce, na postriežke (osamotene stojací prvok v krajine s dostatočným výhľadom na okolie). Sťahovavý druh.

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

Vďaka spôsobu života a lokalitám, kde loví, sa konflikty s dopravnými prostriedkami nedajú vylúčiť. Preložka cesty zaberie aj časť lovného priestoru haje červenej.

Významnosť vplyvov

Predpokladáme mierne negatívny vplyv.

***Lanius collurio* (strakoš červenochrbtý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdi hojne na celom území Slovenska od nížin až do nadmorskej výšky asi 1200 m. Sťahovavý, veľmi vzácné prezimuje. Obýva otvorenú krajinu všetkých typov s roztrúsenými stromami a kríkmi, okraje lesov a hájov. Hniezdo si stavia väčšinou v trnitom kroví. Loví väčšie druhy hmyzu prípadne menšie plazy, cicavce a zriedkavo aj mláďatá iných vtákov.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Potravný aj hniezdny biotop druhu bude čiastočne zabratý preložkou cesty. Jedince hniezdiace v blízkosti staveniska môžu byť počas výstavby vyrušované. Počas prevádzky cesty sa nedajú vylúčiť ani kolízie s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na populáciu strakoša červenochrbtého je vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Sylvia nisoria* (penica jarabá)**

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdi v otvorenej krajine s vysokými kríkmi a roztrúsenými stromami. Živí sa hmyzom. Sťahovavý druh. Populácia penice jarabej je na Slovensku pomerne stabilná.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa zasiahne biotop druhu (záber biotopu využívaného na zháňanie potravy a hniezdenie), predpokladáme vyrušovanie najmä počas výstavby cesty a usmrcovanie počas prevádzky.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu penice jarabej je mierne negatívny.

***Crex crex* (chriaštel' poľný)**

Popis druhu, ekologické nároky

Sťahovavý druh, ktorý na Slovensku obýva prevažne vlhké lúčne spoločenstvá. Žije skryto vo vysokej tráve, kde sa ozýva charakteristickým zvukom, ktorý využíva na komunikáciu s inými jedincami druhu. Hniezdi na zemi a živí sa stebami tráv, semenami a drobným hmyzom.

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

V dôsledku výstavby preložky cesty dôjde k zmenšeniu biotopu druhu, zvýšeniu rizika kolízie s dopravnými prostriedkami a k narušeniu komunikácie medzi jednotlivými jedincami v dôsledku hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Významnosť vplyvov

Identifikované vplyvy hodnotíme ako mierne negatívne.

***Dryocopus martius* (ďateľ čierny)**

Popis druhu, ekologické nároky

Charakteristický obyvateľ lesov. Je verný svojmu teritóriu, ktoré neopúšťa ani v zime. Jeho dutiny využíva na hniezdenie veľa iných živočíchov. Významnou zložkou jeho potravy sú mravce.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

V doline Cirochy boli zaznamenané hniezdenia ďatľa čierneho aj v brehovom poraste na južnej hranici CHVÚ Laborecká vrchovina, ktorý bude výstavbou preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a dotknutý. Ďateľ čierny môže byť vyrušovaný počas hniezdenia, jeho biotop môže byť zmenšený alebo poškodený. Predpokladáme usmrcovanie počas prevádzky cesty.

Významnosť vplyvov

Uvedené vplyvy nebudú mať významný negatívny vplyv na celkovú populáciu ďatľa čierneho v CHVÚ Laborecká vrchovina, na hniezdenie využíva prevažne iné druhy biotopov. Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu ďatľa čierneho bude mierne negatívny.

***Picus canus* (žlna sivá)**

Popis druhu, ekologické nároky

Žlna sivá je typickým lesným ťaťovitým vtákom preferujúcim vysoko štrukturované horské lesy. Vzhľadom na svoje biotopové požiadavky ju môžeme považovať za vhodný indikátor klimaxových lesov. Sekundárne hniezdi prostredie môžu tvoriť aj sady, parky a záhrady. Bežne preniká aj do ľudských sídiel, kde v parkoch aj hniezdi. Žlna sivá spolu so žlnou zelenou sú pomerne často usmrcované na cestách.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Výstavbou cesty dôjde aj k záberu časti biotopu, na ktorom sa žlny vyskytujú. Predpokladáme vyrušovanie hniezdiacich párov v blízkosti cesty počas jej výstavby a usmrcovanie počas prevádzky.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na žlnu sivú je mierne negatívny.

***Lullula arborea* (škvránok stromový)**

Popis druhu, ekologické nároky

Zriedkavý druh hniezdiaci na zemi, na okrajoch lesov susediacich s pasienkami, skalnými stráňami, horskými lúčkami a pod. Jeho potravou je hmyz, v menšej miere semená rastlín.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a zasiahne biotop druhu (záber biotopu), ďalej môže spôsobiť vyrušovanie najmä počas výstavby a usmrcovanie jedincov počas prevádzky.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu škovránka stromového je mierne negatívny.

***Alcedo atthis* (rybárik riečny)**

Popis druhu, ekologické nároky

Rybáriky hniezdia v norách, ktoré si vyhrabávajú v kolmých stenách na brehoch riek a potokov s dostatkom drobných rýb, ktorými sa živí, topicky aj troficky je viazaný výlučne na vodné prostredie. V našich podmienkach je stálym prípadne potulným druhom, čo závisí od stavu zamrznutia vodnej hladiny.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Pri výstavbe mostov a spevňovaní brehov môže dochádzať k ničeniu biotopov tohto druhu a k vyrušovaniu počas hniezdenia. Samotná prevádzka cesty nemá naň zásadnejší vplyv.

Významnosť vplyvov

Celkový vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu rybárika riečného je mierne negatívny.

***Ciconia ciconia* (bocian biely)**

Popis druhu, ekologické nároky

Sťahovavý druh. Hniezdi prevažne v blízkosti ľudských obydľí. Potravu si zháňa v okolitej voľnej krajine (lúky, pasienky, močiare a pod.), živí sa hmyzom, plazmi, obojživelníkmi, drobnými cicavcami a občas aj rybami.

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

Výstavbou preložky cesty dôjde k čiastočnému záberu lovného teritória bociana bieleho.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty na populáciu bociana bieleho pokladáme za mierne negatívny.

***Pernis apivorus* (včelár lesný)**

Popis druhu, ekologické nároky

Sťahovavý druh. U nás hniezdi v starých, teplejších listnatých lesoch susediacich s lúkami a pasienkami. Živí sa hmyzom, prevažne larvami blanokrídlovcov a čiastočne aj drobnými stavovcami. Vytvára stále monogamné páry, ktoré sú verné miestu hniezdenia.

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a zaberie časť lovného teritória včelára lesného a môže zvýšiť kolízie tohto druhu s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu včelára lesného je mierne negatívny.

***Saxicola torquata* (prhľaviar čiernohlavý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Bežne sa vyskytujúci druh. Hniezdi na zemi alebo nízko v kroví, na slnečných, suchých, málo porastených lúkach. Loví hmyz, živí sa aj bobuľami a semenami.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Záber biotop druhu, vyrušovanie najmä počas výstavby cesty, usmrcovanie jedincov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky cesty.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu prhl'aviara čiernohlavého je mierne negatívny.

***Jynx torquilla* (krutihlav hnedý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdi v otvorenej krajine so skupinami stromov a v sadoch, v dutinách stromov, ktoré si nevytesáva. Je to sťahovavý druh. Pri konzumácii preferuje mravce pred iným druhom hmyzu.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a spôsobí záber biotopu druhu, vyrušovanie najmä počas výstavby cesty, usmrcovanie jedincov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky cesty.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu krutihlava hnedého je mierne negatívny.

***Muscicapa striata* (muchár sivý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdi vo svetlých lesoch, sadoch, parkoch a niekedy aj na budovách. Živí sa najmä lietajúcim hmyzom. Sťahovavý druh. Muchár sivý je pomerne bežný druh.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Výstavba preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a zasiahne do potravného a hniezdneho biotopu muchára sivého, môže spôsobiť aj jeho vyrušovanie počas hniezdenia. Môže dochádzať aj k jeho usmrcovaniu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky cesty.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu muchára sivého je mierne negatívny.

***Phoenicurus phoenicurus* (žltochvost lesný)**

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdi vzácné v riedkych listnatých alebo zmiešaných lesoch, zriedkavo aj v záhradách, parkoch a sadoch so starými stromami. Sťahovavý druh.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu žltochvosta lesného spočíva predovšetkým v zábere časti jeho potenciálneho biotopu a vyrušovaní počas hniezdenia v čase výstavby. Kolízie s dopravnými prostriedkami počas prevádzky nie sú pravdepodobné.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na žltochvosta lesného je mierne negatívny.

***Streptopelia turtur* (hrdlička poľná)**

Popis druhu, ekologické nároky

Na Slovensku je rozšírená celoplošne. Hniezdi v rozptýlenej zeleni poľnohospodárskej krajiny, na okrajoch lesov. Sťahovavý druh. Živí sa semenami rastlín.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Výstavbou preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, môže byť dotknutý jej hniezdny biotop, pričom môže dochádzať k vyrušovaniu na hniezde a kolíziám s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a bude len mierne negatívny.

***Coturnix coturnix* (prepelica poľná)**

Popis druhu, ekologické nároky

Hniezdi v otvorených biotopoch poľnohospodárskej krajiny, menej v ruderálnych biotopoch. Je to sťahovavý druh. Hniezda si buduje na zemi. Samce sa ozývajú pri tokaní charakteristickým zvukom.

Pravdepodobné vplyvy variantov A červeného a B modrého

V dôsledku výstavby preložky cesty dôjde k zmenšeniu biotopu druhu, zvýšeniu rizika kolízií s dopravnými prostriedkami a k narušeniu komunikácie medzi jednotlivými jedincami pôsobením hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty na prepelicu poľnú je mierne negatívny.

***Lanius excubitor* (strakoš sivý)**

Popis druhu, ekologické nároky

Preferuje otvorenú pahorkatinovú a podhorskú krajinu s rozptýlenou stromovou a krovitou zeleňou. Na Slovensku sa zriedkavo vyskytuje len v jeho severnej časti. Čiastočne sťahovavý druh, u nás zimujú predovšetkým jedince zo severovýchodnej Európy.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Dôjde k zmenšeniu potenciálneho biotopu druhu. Jedince hniezdiace v blízkosti staveniska cesty môžu byť počas výstavby vyrušované. Nedajú sa vylúčiť ani kolízie s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu strakoša sivého je vyhodnotený ako mierne negatívny.

***Riparia riparia* (brehuľa hnedá)**

Popis druhu, ekologické nároky

Topicky viazaná na vodné biotopy, kde hniezdi v hlinitých kolmých stenách. Žije v kolóniách. Je sťahovavá, priletá v druhej polovici apríla, odlieta koncom augusta až v prvej polovici septembra.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Pri výstavbe mostov a spevňovaní brehov môže dochádzať k ničeniu biotopov tohto druhu a k vyrušovaniu počas hniezdenia.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na populáciu brehule hnedej je mierne negatívny.

Významnosť vplyvov na populácie dotknutých druhov CHVÚ Laborecká vrchovina

Variant A červený vyžaduje priamy záber cca 3 ha v CHVÚ Laborecká vrchovina, variant B modrý doň nezasahuje. Celkový záber pozemkov, t.j. priamy záber biotopov v CHVÚ, záber potravných (lovných) biotopov a záber biotopov druhov nie je v dotknutom území zásadný.

Dotknuté územie variantu A červeného je lovným teritóriom sovy dlhochvostej, orla krikľavého, haje červenej, žlny sivej, bociana bieleho, včelára lesného a biotopom strakoša červenochrbtého, penice jarabej, chriašťa poľného, ďatľa čierneho, škovránka stromového, prhlaviara čiernohlavého,

krutihlava hnedého, muchára sivého, žltochvosta lesného, hrdličky poľnej, prepelice poľnej, strakoša sivého a brehule hnedej. Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Strážske - Ubl'a považujeme rušenie väčšiny dotknutých druhov hlukom a svetlom druhov za málo pravdepodobné. Predpokladáme narušenie komunikácie medzi jedincami chriašteľa poľného a prepelice poľnej v dôsledku pôsobenia hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Predpokladané vplyvy variantu A červeného preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a na predmet ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>charakteristika vplyvov</i>
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky
orol kriklavý (<i>Aquila pomarina</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky
haja červená (<i>Milvus milvus</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky
strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
chriaštel' poľný (<i>Crex crex</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
žlna sivá (<i>Picus canus</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>)	-1	vyrušovanie počas výstavby, záber biotopu druhu
bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>)	-1	záber lovného biotopu
včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky
přhlaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
žltochvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
strakoš sivý (<i>Lanius excubitor</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
brehuľa hnedá (<i>Riparia riparia</i>)	-1	záber biotopu druhu, vyrušovanie počas výstavby

Dotknuté územie variantu B modrého je lovným teritóriom sovy dlhochvostej, haje červenej, bociana bieleho, včelára lesného a biotopom chriašteľa poľného, prepelice poľnej. Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Strážske juh - Ubľa považujeme rušenie väčšiny dotknutých druhov hlukom a svetlom druhov za málo pravdepodobné. Predpokladáme narušenie komunikácie medzi jedincami chriašteľa poľného a prepelice poľnej v dôsledku pôsobenia hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Predpokladané vplyvy variantu B modrého preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na predmet ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>charakteristika vplyvov</i>
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie počas prevádzky
orol kriklavý (<i>Aquila pomarina</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie počas prevádzky
haja červená (<i>Milvus milvus</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie počas prevádzky
chriaštel' poľný (<i>Crex crex</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrčovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby
bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>)	-1	záber lovného biotopu
včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>)	-1	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie počas prevádzky
prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>)	-1	záber biotopu druhu, možné usmrčovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby

Populácie druhov, ktoré dotknuté územie využívajú ako lovné teritórium, budú **mierne ovplyvnené**. Vo variante A červenom to sú lovné teritória sovy dlhochvostej, orla kriklavého, haje červenej, žlny sivej, bociana bieleho, včelára lesného, vo variante B modrom sovy dlhochvostej, haje červenej, bociana bieleho, včelára lesného.

Populácie chriašteľa poľného, prepelice poľnej, ktoré majú svoje biotopy v dotknutom území oboch variantov, budú **mierne ovplyvnené**.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Laborecká vrchovina vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Vplyvy variantu A červeného na CHVÚ Laborecká vrchovina sú výraznejšie než vplyvy variantu B modrého. Celkovo vplyv oboch variantov na CHVÚ Laborecká vrchovina možno vyhodnotiť ako **málo významný**.

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na Územie európskeho významu Ublianka

Realizácia preložky cesty I/74 Strážske – Ubľa priamo zasahuje ÚEV Ublianka. Z celkovej výmery ÚEV Ublianka 45,42 ha zasiahne variant A červený plochu 0,21 ha, a to tromi mostami cez Ublianku (v km 51,326; 56,06 a 56,44) a variant B modrý plochu 0,44 ha, a to šiestimi mostami cez Ublianku (v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38), mostom nad údolím (v km 53,777) a mostom cez vodný tok Stežná (v km 54,742).

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Ublianka, biotopy európskeho významu, varianty A a B

kód	názov biotopu	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
91E0*	lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	ÁNO	priamy
6430	vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	NIE	žiadny
6510	nížinné a podhorské kosné lúky	NIE	žiadny

Dotknuté predmety ochrany ÚEV Ublianka, druhy európskeho významu pre variant A aj B

vedecký názov	slovenský názov	možnosť ovplyvnenia	predpokladaný vplyv
bezstavovce			
<i>Carabus zawadzskii</i>	bystruška Zawadského	ÁNO	priamy
ryby			
<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	lopatka dúhová	ÁNO	priamy
<i>Gobio kessleri</i>	hrúz Kesslerov	ÁNO	priamy
<i>Gobio albipinnatus</i>	hrúz bieloplutvý	ÁNO	priamy
<i>Sabanejewia aurata</i>	plž zlatistý	ÁNO	priamy
obojživelníky			
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá	ÁNO	priamy
<i>Bombina bombina</i>	kunka červenobruchá	ÁNO	priamy
cicavce			
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	ÁNO	priamy
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	ÁNO	priamy
<i>Castor fiber</i>	bobor vodný	ÁNO	priamy
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna	ÁNO	priamy

Hodnotenie vplyvov preložky cesty I/74 Strážske - Ubl'a na dotknuté predmety ochrany ÚEV Ublianka a ich priaznivý vývoj

Vplyvy preložky cesty I/74 Strážske - Ubl'a na dotknuté predmety ochrany ÚEV Ublianka majú dvojaký charakter. Jednak sú to priame vplyvy na biotopy a druhy európskeho významu, jednak nepriame vplyvy vzniknuté stavebnou činnosťou a prevádzkou cesty v blízkosti ÚEV Ublianka.

**91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
(Ls1.3-Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy)**Popis biotopu, ekologické nároky

Prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch od nížin až po horské prameniská. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. Porasty spoločenstva sú viacposchodové, pričom krovité poschodie je zastúpené väčším počtom druhov a etáž nie je súvislá. V bylinnej synúzii sa charakteristicky uplatňujú nitrofilné a hygrolilné druhy. Zo živočíchov sú charakteristické ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), sedmohlások hájny (*Hippolais icterina*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), slávik veľký (*Luscinia luscinia*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*). Z bezstavovcov je významným zástupcom hmyzu napr. bystruška Zawadského (*Carabus zawadzskii*).

Výskyt v dotknutom území

Biotop lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy je dominantným biotopom v ÚEV Ublianka. Tvoria optimálne vyvinutý sprievodný porast toku s charakteristickým druhovým zložením. Druhovo je tvorený predovšetkým drevinami jelša sivá (*Alnus glutinosa*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrba krehká (*Salix*

fragilis), svib krvavý (*Swida australis*). V podraсте sú zastúpené hlavne kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), príhľava dvojdomá (*Urtica dioica*).

Pravdepodobné vplyvy

V oboch variantoch dôjde k výrubu brehového porastu na miestach mostov a úprav brehov vodných tokov. Aj dočasné zábery sprevádza likvidácia vegetačného krytu. Zásahom dôjde pri oboch variantoch k trvalému odstráneniu časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) a aj k ich prerušeniu, čím sa naruší ich spojitosť.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Záber 0,21 ha (likvidácia) biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy v ÚEV Ublianka na miestach kríženia preložky cesty s Ubliankou v km 51,326; 56,06 a 56,44.

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Záber 0,44 ha (likvidácia) biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy v ÚEV Ublianka na miestach kríženia preložky cesty s vodnými tokmi v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38 a 54,742.

Významnosť vplyvov

Vplyvy preložky cesty na biotop lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy v ÚEV Ublianka sú v oboch variantoch vyhodnotené ako nevýznamné. Vplyvy variantu A sú výrazne nižšie ako vplyvy variantu B, ktoré sa blížia k významným.

Bystruška Zawadského (*Carabus zawadzskii*)

Popis druhu, ekologické nároky

Východokarpatský druh rozšírený v najvýchodnejšej časti Slovenska, severnom Maďarsku a západnej Ukrajine, žije v lesoch od pahorkatín až do hôr. Patrí k nelietavým druhom chrobákov. Druh je aktívny hlavne v jarňoch a letných mesiacoch, najčastejšie zimuje v starých pňoch a padnutom dreve. Rozšírenie v ÚEV nie je celoplošné, nálezy sú ojedinelé.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Zásahy do biotopov. Úhyny sa dajú očakávať ojedinele najmä počas výstavby, kedy dôjde k zásahu do biotopu druhu.

Významnosť vplyvov

Zásahy variantov A aj B do biotopov bystrušky Zawadského nebudú predstavovať pre populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Vplyvy variantu A sú nižšie ako variantu B.

Lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*)

Popis druhu, ekologické nároky

Lopatka dúhová obýva a uprednostňuje stojaté alebo len veľmi mierne prúdiace vody. Preferuje plytšie, rastlinitým zarastené pobrežné úseky. Živí sa drobnejším zooplanktónom. Vyznačuje sa osobitným spôsobom rozmnožovania - samička kladie ikry do otvorov šklabky. Neresí sa počnúc aprílom až do augusta.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Negatívny vplyv sa dá očakávať najmä počas výstavby, kedy dôjde k zásahu do biotopu druhu a ojedinele možno očakávať aj úhyny spôsobené vplyvom zakalenia. Väčšina ovplyvnenej populácie druhu sa pravdepodobne presunie do nenarušených úsekov toku. Biotopy lopatky dúhovej nebudú zlikvidované.

Významnosť vplyvov

Zásahy variantov A aj B do biotopov lopatky dúhovej nebudú predstavovať pre populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu lopatky dúhovej bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú mierne nižšie ako variantu B.

Hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*)

Popis druhu, ekologické nároky

Na východnom Slovensku bol zaznamenaný na viacerých tokoch, aj na rieke Ublianke. Hlavnými biotopmi druhu sú plytké prúdivejšie úseky a prahy na strednom toku s kamenitým dnom. Je citlivý na ťažbu štrku, regulácie a zásahy do prirodzeného charakteru toku v úsekoch reálneho a predpokladaného výskytu. Živí sa hlavne drobnými živočíchmi z dna ako sú červy, kôrovce a larvy hmyzu. Rozmnožuje sa podobne ako ostatné druhy hrúzov t.j. v máji až júni.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Negatívny vplyv sa dá očakávať najmä počas výstavby, kedy dôjde k zásahu do biotopu druhu a ojedinele môžeme očakávať aj úhyny spôsobené vplyvom zakalenia. Väčšina ovplyvnenej populácie sa pravdepodobne presunie do nenarušených úsekov toku. Biotopy hrúza Kesslerovho nebudú trvalo zlikvidované.

Významnosť vplyvov

Zásahy variantov A aj B do biotopov hrúza Kesslerovho nebudú predstavovať pre jeho populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Vplyv preložky cesty I/74 na jeho populáciu bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú mierne nižšie ako variantu B.

Hrúz bielo plutvý (*Gobio albiginnatus*)

Popis druhu, ekologické nároky

Na východnom Slovensku bol okrem Ublianky zaznamenaný v Laborci, Hornáde, Uhu, Latorici, Tise, Bodrogu, Topli a Ondave. Je citlivý na ťažbu štrku, regulácie a zásahy do prirodzeného charakteru toku. Živí sa hlavne drobnými živočíchmi z dna ako sú červy, kôrovce a larvy hmyzu. Rozmnožuje sa v máji a júni.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Negatívny vplyv sa dá očakávať najmä počas výstavby, kedy dôjde k zásahu do biotopu druhu a ojedinele možno očakávať aj úhyny spôsobené vplyvom zakalenia. Väčšina ovplyvnenej populácie sa pravdepodobne presunie do nenarušených úsekov toku. Biotopy hrúza bielo plutvého nebudú zlikvidované.

Významnosť vplyvov

Zásahy variantov A aj B do biotopov hrúza bielo plutvého nebudú predstavovať pre jeho populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Vplyv preložky cesty I/ 74 na populáciu hrúza bielo plutvého bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú mierne nižšie ako variantu B.

Plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*)

Popis druhu, ekologické nároky

Žije v plytkých, čistých podhorských potokoch, v mierne prúdivých úsekoch so štrkovitým dnom. Zdržuje sa výlučne na dne, cez deň sa skrýva v štrbinách medzi kameňmi. Neresí sa na piesočnatých laviciach v miernejších prúdivých úsekoch v apríli až máji. Živí sa drobnou faunou dna.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Negatívny vplyv sa dá očakávať najmä počas výstavby, kedy dôjde k zásahu do biotopu druhu a ojedinele možno očakávať aj úhyny. Väčšina ovplyvnenej populácie druhu sa pravdepodobne presunie do nenarušených úsekov toku. Biotopy plža zlatistého nebudú zlikvidované.

Významnosť vplyvov

Zásahy variantov A aj B do biotopov plža zlatistého nebudú predstavovať pre populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu plža zlatistého bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú mierne nižšie ako variantu B.

Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*)

Popis druhu, ekologické nároky

Drobná žaba viazaná na všetky druhy malých vodných plôch od nížin až do vyšších nadmorských výšok (cca 1500 m). Často obýva aj lesné mláky, zavodené koľaje na cestách, odvodňovacie priekopy na lúkach, menšie jazierka a štrkoviská, v severných častiach aj rašeliniská. Druh aktívny cez deň aj v noci. Počas dňa často leží vo vode alebo odpočíva na plytčine pri brehu. Ak je vyrušená, ukryje sa v bahne. Zimuje (október - marec) v bahne alebo zahrabaná v zemi, v zemných dierach a štrbinách, v hromadách organického materiálu a pod. Táto kunka dokáže zniesť aj silné organické znečistenie vody. Hlavnou príčinou ohrozenia je intenzívna poľnohospodárska, lesnícka a iná činnosť, najmä chemické znečistenie, zazemňovanie a miznutie vhodných biotopov. V lesoch ide najmä o používanie ťažkej mechanizácie a povrchové úpravy ciest asfaltovaním.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Výstavbou mostných objektov cez Ublianku a s nimi súvisiacimi terénnymi úpravami dôjde k likvidácii potenciálneho biotopu kunky žltobruchej (priamy záber a zmena biotopu), najmä preliačín a dočasných vodných plôšok, ktoré môže slúžiť aj na jej zimovanie.

Usmrcovanie hrozí najmä počas výstavby preložky cesty I/74, menej počas jej prevádzky. Pri výstavbe cesty často dochádza k likvidácii migrujúcich obojživelníkov, pričom počet zabitých jedincov sa môže pohybovať v desiatkach.

Významnosť vplyvov

Záber biotopu kunky žltobruchej predstavuje len malú plochu v porovnaní s rozlohou vhodného biotopu v celom ÚEV. Na elimináciu usmrcovania migrujúcich jedincov možno počas výstavby inštalovať mobilné zábrany, zároveň sa musí vykonávať sledovanie migrácie a operatívne zasahovať.

Vzhľadom na malý podiel zaberaného biotopu a možnosť eliminácie nepriaznivých vplyvov bol vplyv preložky cesty I/74 na kunku žltobruchú vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú mierne nižšie ako variantu B.

Kunka červenobruchá (*Bombina bombina*)

Popis druhu, ekologické nároky

Drobná žaba nížinných lúk a lesov, ako rozmnožovacie lokality uprednostňuje trvalé vodné plochy s vegetáciou v nížinách a pahorkatinách, vo výške okolo 300 m. Často sa nachádza aj v periodických vodách a v koľajách ciest. Spôsob života má podobný ako kunka žltobruchá, avšak oba druhy sa trvalo nevyskytujú na tej istej lokalite. Hlavnou príčinou ohrozenia je intenzívna poľnohospodárska, lesnícka a iná činnosť, najmä chemické znečistenie, zazemňovanie a miznutie vhodných biotopov. V lesoch ide najmä o používanie ťažkej mechanizácie a povrchové úpravy ciest asfaltovaním.

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Výstavbou mostných objektov cez Ublianku a s nimi súvisiacimi terénnymi úpravami dôjde k likvidácii potenciálneho biotopu kunky červenobruchej (priamy záber a zmena biotopu), najmä preliačin a dočasných vodných plôšok, ktoré môže slúžiť aj na jej zimovanie (október - marec).

Usmrcovanie hrozí najmä počas výstavby preložky cesty I/74, menej počas jej prevádzky. Pri výstavbe cesty často dochádza k likvidácii migrujúcich obojživelníkov, pričom počet zabitých jedincov sa môže pohybovať v desiatkach.

Významnosť vplyvov

Záber biotopu kunky červenobruchej predstavuje len malú plochu v porovnaní s rozlohou vhodného biotopu v celom ÚEV. Na elimináciu usmrcovania migrujúcich jedincov možno počas výstavby inštalovať mobilné zábrany, zároveň sa musia sledovať migrácie a operatívne zasahovať.

Vzhľadom na malý podiel zaberaného biotopu a možnosť eliminácie nepriaznivých vplyvov bol vplyv preložky cesty I/74 na kunku červenobruchu vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú mierne nižšie ako variantu B.

Podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*)

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobné vplyvy variantov A a B

Dá sa očakávať zásah do potravného biotopu a usmrcovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Zásahy do potravného biotopu podkovára malého nebudú predstavovať pre populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu podkovára malého bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú porovnateľné s variantom B.

Netopier obyčajný (*Myotis myotis*)

Popis druhu, ekologické nároky

uvedené vyššie

Pravdepodobný vplyv variantov A a B

Dá sa očakávať usmrcovanie netopierov tohto druhu pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/74 na populáciu netopiera obyčajného bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú porovnateľné s variantom B.

Bobor vodný (*Castor fiber*)

Popis druhu, ekologické nároky

Bobor patrí do radu hlodavcov, je viazaný na vodné prostredie. Vodná plocha môže mať rôzny tvar a veľkosť, osídľuje tečúce a stojaté vody všetkých kategórií, najmä však dolné časti tokov. Kvalitu životného prostredia v podstate určuje ponuka drevín. Ak je ich zásoba dostatočne veľká, potom vystupuje aj do horských potokov a nevyhýba sa ani zastavaným územiám. Brehy s výlučným porastom jelše mu neumožňujú dlhodobejšie osídlenie, menej rozhodujúci je typ vodného útvaru a jeho hĺbka. Požadovanú hĺbku si bobor vie regulovať stavebnou činnosťou. Dôležitejšími faktormi sú vyššie a pevné brehy a relatívny pokoj. Bobry stínajú dreviny a kriky, aby sa dostali ku kôre a tenkým výhonkom, ktoré sú v zime ich hlavným zdrojom potravy. Živia sa výlučne rastlinnou potravou. Počas vegetačnej doby vyhľadávajú šťavnaté byliny rastúce na presvetlených lokalitách ovplyvnených zvýšenou hladinou vody.

V zime konzumujú živé pletivá drevín a submerzné rastliny. V hraniciach svojho teritória bobry hľadajú potravu obvyčajne v páse do 20 m od brehu. Občas sa však môžu vzdialiť až na niekoľko sto metrov.

Bobor vodný sa stal znovu členom fauny Slovenska v roku 1976. Do povodí riek severovýchodného Slovenska začal prenikať zo susedného Poľska, z Biosférickej rezervácie Východné Karpaty v Bieszczadoch, kde v rokoch 1993 až 2000 vypustili 150 exemplárov. Od jeseni 2004 pozorujeme bobra na Ublianke pri hraničnom prechode Ubľa – Maly Bereznyj. Bobor aktuálne rozširuje svoj areál aj na území NP Poloniny a okresu Snina a populačný tlak ho núti obsadzovať nové teritória.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Likvidácia časti biotopu bobra v ÚEV Ublianka na miestach kríženia preložky cesty s Ubliankou v km 51,326; 56,06 a 56,44.

Možné riziko usmrčovania - pri prechádzaní cesty po vozovke hrozí bobrovi kolízia s dopravnými prostriedkami počas prevádzky i stavebnými mechanizmami počas výstavby.

Rušenie hlukom, osvetlením, vizuálnym kontaktom v širokom páse pozdĺž preložky cesty I/74 najmä ponad údolia potokov a tiež samotnú Ublianku. Vyrušovanie bude výraznejšie počas výstavby.

Preložka cesty bude pôsobiť ako migračná bariéra.

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Likvidácia časti biotopu bobra v ÚEV Ublianka na miestach kríženia preložky cesty s vodnými tokmi v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38 a 54,742.

Možné riziko usmrčovania - pri prechádzaní cesty po vozovke hrozí bobrovi kolízia s dopravnými prostriedkami počas prevádzky i stavebnými mechanizmami počas výstavby.

Rušenie hlukom, osvetlením, vizuálnym kontaktom v širokom páse pozdĺž preložky cesty I/74 najmä ponad údolia potokov a tiež samotnú Ublianku. Vyrušovanie bude výraznejšie počas výstavby.

Preložka cesty bude pôsobiť ako migračná bariéra.

Významnosť vplyvov

Očakávame mierny negatívny vplyv preložky cesty I/74 na bobra. Vplyvy variantu A sú nižšie ako vplyvy variantu B.

Vydra riečna (*Lutra lutra*)

Popis druhu, ekologické nároky

Lasicovitá šelma živiaca sa živočíšnou potravou, hlavne rybami. Vydra je samotárske, teritoriálne zviera, k sociálnym kontaktom dochádza hlavne v období rozmnožovania. Rozmnožovanie a výchova mláďat môže prebiehať takmer kedykoľvek počas roka. V prvých mesiacoch je život vydier sprevádzaný pomerne vysokou mortalitou. Vydra riečna je striktnie viazaná na vodné prostredie, obýva horské a podhorské toky, nížinné rieky s prirodzenou štruktúrou koryta aj jazernaté alebo rybníckarské oblasti. Veľkosť teritória vydier závisí na úživnosti vodného prostredia resp. dostatku potravy, pohybuje sa od niekoľko kilometrov po niekoľko desiatok kilometrov toku. Vydra denne absolvuje až 15 km dlhé potulky, ešte dlhšie presuny vykonáva napr. pri rozptyle odrastených mláďat alebo za rozmnožovaním.

Dôvodom zníženia početnosti bolo v minulosti hlavne priame prenasledovanie človekom. Od polovice 20. storočia došlo k bezprostrednému ohrozeniu vydry zánikom biotopov v súvislosti s technickými úpravami tokov a znečistením riek. Po zlepšení vodného prostredia sa v súčasnej dobe znovu dostáva do popredia ilegálny lov a tiež usmrčovanie vydier na pozemných komunikáciách.

V minulosti takmer plošné rozšírenie vydier v Európe dnes tvorí niekoľko oddelených populácií. Najväčšie a najpočetnejšie je osídlenie v severnej a severovýchodnej Európe, vydry sa vyskytujú aj na severovýchode Nemecka, v Rakúsku a v Českej republike, na Balkánskom polostrove, na západe Pyrenejského polostrova, v Írsku a v Škótsku. Územie Slovenska je súčasťou výskytu vydry vo východnej Európe. Vydra riečna ho osídľuje takmer plošne s výnimkou povodia dolného Váhu a niektorých oblastí na východe SR.

Tok Ublianky spolu s prítokmi sú významným územím výskytu vydry v okrese Snina. Vydra sa pravidelne vyskytuje a rozmnožuje v celom ÚEV Ublianka i v celom povodí Ublianky.

Pravdepodobné vplyvy variantu A červeného

Likvidácia časti biotopu vydry v ÚEV Ublianka na miestach kríženia preložky cesty s Ubliankou v km 51,326; 56,06 a 56,44.

Možné riziko usmrcovania - pri prechádzaní cesty po vozovke hrozí vydre kolízia s dopravnými prostriedkami počas prevádzky i stavebnými mechanizmami počas výstavby.

Rušenie hlukom, osvetlením, vizuálnym kontaktom v širokom páse pozdĺž preložky cesty I/74 najmä ponad údolia potokov a tiež samotnú Ublianku. V dôsledku vyrušovania dôjde k zhoršeniu podmienok pre vydru najmä pod mostami. Vyrušovanie bude výraznejšie počas výstavby.

Preložka cesty bude pôsobiť ako migračná bariéra.

Predpokladané vplyvy variantu A preložky cesty I/74 Strážske – Ubľa na predmet ochrany ÚEV Ublianka

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>predpokladaný vplyv</i>
lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)	- 1	likvidácia 0,21 ha mostami v km 51,326; 56,06 a 56,44
bystruška Zawadského (<i>Carabus zawadzskii</i>)	- 1	likvidácia časti biotopu druhu spojená s jeho možnou mortalitou
lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz bieloplutvý (<i>Gobio albopinnatus</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
plž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
kunka červenbruchá (<i>Bombina bombina</i>)	- 1	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	- 1	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
netopier veľký (<i>Myotis myotis</i>)	- 1	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	- 1	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
bobor vodný (<i>Castor fiber</i>)	- 1	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky
vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	- 1	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky

Pravdepodobné vplyvy variantu B modrého

Likvidácia časti biotopu vydry v ÚEV Ublianka na miestach kríženia preložky cesty s vodnými tokmi v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38 a 54,742.

Možné riziko usmrcovania - pri prechádzaní cesty po vozovke hrozí vydre kolízia s dopravnými prostriedkami počas prevádzky i stavebnými mechanizmami počas výstavby.

Rušenie hlukom, osvetlením, vizuálnym kontaktom v širokom páse pozdĺž preložky cesty I/74 najmä ponad údolia potokov a tiež samotnú Ublianku. V dôsledku vyrušovania dôjde k zhoršeniu podmienok pre vydru najmä pod mostami. Vyrušovanie bude výraznejšie počas výstavby.

Preložka cesty bude pôsobiť ako migračná bariéra.

Predpokladané vplyvy variantu B preložky cesty I/74 Strážske – Ubľa na predmet ochrany ÚEV Ublianka

<i>predmet ochrany</i>	<i>významnosť vplyvov</i>	<i>predpokladaný vplyv</i>
lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)	- 1	likvidácia 0,44 ha mostami v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38 a 54,742
bystruška Zawadského (<i>Carabus zavadszki</i>)	- 1	likvidácia časti biotopu druhu spojená s jeho možnou mortalitou
lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz bieloplutvý (<i>Gobio albopinnatus</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
plž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>)	- 1	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
kunka červenbruchá (<i>Bombina bombina</i>)	- 1	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	- 1	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
netopier veľký (<i>Myotis myotis</i>)	- 1	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	- 1	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
bobor vodný (<i>Castor fiber</i>)	- 1	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky
vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	- 1	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky

Významnosť vplyvov

Vplyv preložky cesty I/74 Strážske - Ubl'a na vydru bol vyhodnotený ako mierne negatívny. Vplyvy variantu A sú nižšie ako vplyvy variantu B.

Riziko usmrcovania vydier pri kolíziách s dopravnými prostriedkami počas prevádzky na komunikácii môže byť zmiernené umiestnením dopravného značenia upozorňujúceho na migrujúce živočíchy (oba varianty).

9. VYHODNOTENIE VPLYVOV PRELOŽKY CESTY NA ZÁUJMY OCHRANY PRÍRODY MIMO SÚSTAVY NATURA 2000

9. 1. Vplyvy na chránené územia národnej sústavy

Prírodná pamiatka Žipovské mŕtve rameno

Chránené územie bolo vyhlásené uznesením pléna ONV vo Vranove nad Topľou č. 51 zo dňa 29. 5. 1990 na výmere 2,2724 ha. Nachádza v k. ú. obce Vyšný Žipov. V chránenom území platí 5. stupeň ochrany a v jeho ochrannom pásme, ktorým je územie do vzdialenosti 60 m smerom von od hranice prírodnej pamiatky, platí tretí stupeň ochrany. Predmetom ochrany je mŕtve rameno Tople, t.j. mokradný ekosystém zahŕňajúci rastlinné spoločenstvá od otvorenej vodnej hladiny po brehové porasty / zvyšky biotopu lužného lesa.

Z navrhovaných variantov cesty Lipníky – Strážske sa k chránenému územiu najviac približuje variant A červený okolo km 17,5 cca na vzdialenosť 60 m, t.j. na hranicu ochranného pásma. Variant B modrý sa cca v km 16,5 približuje k chránenému územiu na vzdialenosť asi 120 m. Variant C zelený sa k chránenému územiu približuje najviac na vzdialenosť asi 250 m v km 18,0.

Každý z variantov v tejto časti územia uvažuje s križovaním Tople a s opevnením jej brehov. Červený A variant: premostenie Tople v km 17,285 s dĺžkou 91 m a opevnenie brehu v km 18,0 – 18,3 s dĺžkou 250 m na ochranu telesa cesty. Modrý B variant: premostenie Tople v km 16,376 s dĺžkou 91 m, v km 17,135 a 17,935 s dĺžkami 91 m a 61 m a opevnenie 220 m brehu medzi km 17,0 – až 17,5. Zelený C variant: most s dĺžkou 61 m v km 19,27, opevnenie brehu v km 17,935 s dĺžkou 220 m.

Výstavba červeného, modrého alebo zeleného variantu v tejto časti územia a následná prevádzka budú predstavovať výraznú bariéru, spôsobia zvýšenú hlučnosť, prašnosť, riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd a aj riziko narušenia hydrologického režimu.

V každom prípade treba pri príprave dokumentácie pre územné (stavebné) konanie venovať náležitú pozornosť technickému riešeniu cesty v tomto úseku.

9. 2. Vplyvy na chránené druhy rastlín

Šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*)

Šafran karpatský patrí na Slovensku medzi chránené druhy rastlín národného významu. Z hľadiska ohrozenosti je zaradený do kategórie EN (endangered – ohrozený).

Na lokalite Petič sa nachádza početná populácia šafranu. Vyskytuje sa roztrúsene najmä v lesných porastoch a na ich okrajoch, kde miestami prechádza aj do travinno-bylinných porastov. Druh kvitne skoro na jar, od februára do apríla.

Všetky tri varianty cesty Lipníky – Strážske pretínajú lokalitu Petič s jeho výskytom: červený A variant cca v km 2,8 – 4,0, modrý B variant cca v km 2,8 – 3,2 a zelený C variant cca v km 3,0 – 4,2. Výstavba ktoréhokoľvek variantu zlikviduje časť biotopu druhu. Vzhľadom na roztrúsený výskyt druhu na lokalite je ťažko určiť, aká časť populácie sa likvidáciou biotopu zničí. Lokalita bude najmenej dotknutá modrým variantom.

Vplyvy výstavby sa dajú minimalizovať počas prípravy projektovej dokumentácie pre územné resp. stavebné konanie na základe konzultácií projektanta s územne príslušným pracoviskom ŠOP SR. Dôležitým vstupným údajom bude informácia o rozmiestnení šafranu, ktorú je možné získať len v období jeho kvitnutia, preto je nevyhnutné osloviť ŠOP SR v dostatočnom predstihu (začiatkom kalendárneho roka). Na základe poznatkov o aktuálnom rozšírení šafranu bude možné zosúladiť požiadavky na záber plôch s požiadavkami na zachovanie lokalít s jeho výskytom. V krajnom prípade je možné uvažovať s transferom druhu na náhradné lokality pred začatím výstavby, tiež v čase jeho kvitnutia.

9. 3. Vplyvy na chránené druhy živočíchov

Vplyvy na vtáky

Likvidácia a fragmentácia biotopov

Variety navrhované mimo existujúcej cesty predstavujú súčasť potravných (lovných) i hniezdných habitatov viacerých druhov vtákov. Preložka cesty prispieva k narúšaniu celistvosti územia a biotopov druhov, cez teritóriá ktorých prechádza.

Významnejšie budú dotknuté hlavne druhy s nízkymi letovými hladinami alebo druhy pohybujúce sa zväčša po zemi, ako sú v prípade navrhovanej preložky cesty napríklad prepelice. Spôsob života a letové aktivity ostatných kritériových druhov (okrem kurotvárých) im umožňuje si zachovať celistvosť a kontinuitu svojich lovných i hniezdných teritórií bez ohľadu na prítomnosť komunikácie.

Rušenie hlukom a svetlom

Cestné komunikácie ovplyvňujú priamo územie v šírke do 300 m po oboch stranách cesty. Vtáky sa celkovo dokážu pomerne dobre adaptovať na zvýšené hodnoty hluku. Možným problémom je prekryvanie ich hlasových prejavov so zvukovými frekvenciami áut. To znamená, že vtáky potom nemôžu navzájom komunikovať alebo sa identifikovať, takto bude dotknutá napr. prepelica poľná. K zmierneniu svetelného a hlukového efektu môže prispieť výsadba vysokokmenných drevín popri ceste.

Usmrcovanie dopravnými prostriedkami

Hlavným dôvodom kolízií vtákov je ich neschopnosť včas odhadnúť rýchlosť pohybujúceho sa auta, najmä za menej priaznivých poveternostných podmienok a v noci. K mnohým kolíziám nedochádza len priamym kontaktom vtákov s autami, ale aj nepriamo tlakovou vlnou. Usmrcovanie počas výstavby je menej časté, keďže rýchlosť stavebných strojov je obmedzená na cca 40 km/hod.

Dravce využívajú existujúce cesty ako zdroj ľahko dostupnej potravy v podobe uhynutých, dopravnými prostriedkami zrazených živočíchov a úmyselne navštevujú okolie ciest najmä v zimnom období. Na zabránenie možných kolízií dravcov s dopravnými prostriedkami je preto vhodné pravidelné odstraňovanie kadáverov zrazených živočíchov z cestného telesa.

Kolízie vtákov s dopravnými prostriedkami možno znížiť vhodným oplotením a plašičmi (odrazky) umiestnenými na najviac frekventovaných úsekoch resp. v úsekoch s najčastejšími kolíziami (údaje možno získať z monitoringu).

Nakoľko už v súčasnosti v dotknutom území a jeho blízkosti pôsobia existujúce cesty I/18 a I/74, nepredpokladá sa významnejší nárast usmrcovania vtákov.

Vplyvy na vydru riečnu

Vydra riečna (*Lutra lutra*) patrí do čeľade lasicovitých šeliem (*Mustelidae*) a podčeľade vydrorodých (*Lutrinae*) a je najväčším európskym druhom čeľade lasicovitých. Vydra riečna je zaradená v prílohe II (Prísne chránené druhy živočíchov) Bernského dohovoru, v prílohe I (druhy, ktoré sú bezprostredne ohrozené vyhynutím) Washingtonského dohovoru a v smernici Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (tzv. smernica o biotopoch) je vydra zaradená v prílohách II (Druhy živočíchov a rastlín, významné z hľadiska Spoločenstva, ochrana ktorých si vyžaduje určenie osobitných území ochrany) a IV (Druhy živočíchov a rastlín významné z hľadiska Spoločenstva, ktoré si vyžadujú prísnu ochranu).

Vydra riečna patrí na Slovensku medzi chránené druhy živočíchov európskeho významu. Z hľadiska ohrozenosti je zaradená do kategórie VU (vulnerable – zraniteľný).

Od roku 2009 prebieha monitoring vydry riečnej (*Lutra lutra*) na vodnom toku Tople. Výsledky monitoringu ukazujú, že Topľa vydre riečnej veľmi vyhovuje, nachádza tu dostatok potravy ako aj

vhodné úkryty v brehových porastoch. Tieto úkryty sa často stávajú limitujúcim faktorom, od ktorého závisí bezpečnosť druhu. Úkryty sú povrchové alebo podpovrchové miesta využívané predovšetkým počas neaktívnej fázy dňa na odpočinok, spánok, výchovu mláďat, niektoré aktivity komfortného správania a pod., v nich môže vydra nájsť aj útočisko a ochranu pred predátormi alebo nepriaznivými poveternostnými podmienkami. Vyskytuje sa roztrúsene po celej dĺžke toku Tople vrátane PP Žipovské mŕtve rameno.

Vydra je citlivá na charakter prostredia. Dôsledkom prudkého úbytku pobrežných biotopov došlo k zmenšeniu životného prostredia vydry. V ostatných desaťročiach sa mokrade plošne likvidovali alebo obmedzovali odvodňovaním a vodné toky sa napriamovali a regulovali, pričom došlo aj k likvidácii brehovej vegetácie, ktorá je dôležitá z hľadiska úkrytov.

Úhyny vydry na cestách patria v súčasnosti k najvýznamnejším evidovaným príčinám jej mortality. K usmrteniam dochádza hlavne na cestách s intenzívnou dopravou a často na cestách vedúcich po hrádzi medzi vodnými plochami alebo inými mokradovými biotopmi prípadne súbežne s vodnými plochami. Nepriechodné priečne objekty (mosty, priepusty) odrádzajú vydru od prechodu popod komunikáciu. Patria k nim najmä rúrové alebo rámové priepusty a také typy mostov, kde chýba suchý breh alebo vyvýšená plocha z relatívne pevného materiálu, po ktorej by vydra mohla prejsť.

Z navrhovaných variantov pri preložke cesty I/18 najväčší zásah do biotopu vydry predstavuje variant B modrý a hneď po ňom variant C zelený. Variant A červený počtom mostných objektov, ako aj spôsobom križenia Tople a jej prítokov predstavuje najmenšie ohrozenie populácie vydry v tomto úseku.

Podľa technických parametrov mostných objektov uvedených v správe o hodnotení konštatujeme, že nie všetky mosty majú podchodnú výšku minimálne 2,6 m. Napr. na bezmennom potoku v km 28,280 v modrom variante I/18, ale aj pri ostatných variantoch na tom istom toku, je podchodná výška mosta iba 1 m a objekt nemá suchý breh priechodný pre živočíchy, pričom najbližší mostný objekt umožňujúci prirodzenú a nerušenú migráciu fauny je vzdialený viac ako 500 m. Ak nebude okolo cesty vybudované oplotenie, môže tak dochádzať k úhynom vydry.

Všeobecné opatrenia na zamedzenie mortality vydry riečnej na cestných komunikáciách:

- a) Obmedziť budovanie nových ciest v blízkosti vodných tokov a nádrží.
 - b) V oblastiach s výskytom vydry a so známymi migračnými trasami a s intenzívnou dopravou budovať na vhodných miestach podchody prispôbené pre využívanie vydrou a inými živočíchmi (suché, nezatápané podchody), v takýchto úsekoch znížiť maximálnu povolenú rýchlosť dopravnými značkami.
 - c) Oplotovať kolízne úseky ciest, postupne oplotiť všetky reálne a potenciálne kolízne úseky.
- Krátkodobé riešenie - oplotenie najkritickejších úsekov ciest a spriechodnenie jednotlivých priečných objektov zvýšením brehov nasypáním lomového kameňa a štrku. Pri dvoch súbežných priepustoch presmerovať tok do jedného priepustu tak, aby druhý zostal suchý a umožňoval migráciu vydry a iných živočíchov.
- Dlhodobé riešenie – oplotenie cesty v celej dĺžke a vybudovanie suchých podchodov popod ňu.
- d) Na najkritickejších úsekoch inštalovať výstražné dopravné značenia "Pozor vydra" a dodatkové tabule.

Migrácia živočíchov v časti Pozdišovský chrbát.

Pozdišovský chrbát ako časť Východoslovenskej nížiny predstavuje významný migračný koridor medzi Ondavskou vrchovinou a Východoslovenskou rovinou. Na migráciu ho využíva najmä zver (srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný), ďalej šelmy (líška hrdzavá, rys ostrovid, vlk dravý a iné), v menšej miere aj jazvec lesný, zajac poľný, mačka divá a iné.

Vzhľadom na túto migráciu zveri navrhujeme vybudovať ekodukt v území, kde jednotlivé varianty pretínajú Pozdišovský chrbát. Z hľadiska morfológických podmienok, zapojenosti lesných porastov, ako aj relatívnej nenarušenosti daného územia je najvhodnejší úsek medzi hranicou Prešovského a Košického kraja a lokalitou, kde cesta I/18 križuje železničnú trať pred mestom Strážske.

9. 4. Vplyvy na chránené biotopy

V k. ú. Hažín nad Cirochou, cca km 13,5 červeného A variantu, na parcele (KNC) č. 1276/2 predpokladáme zásah do biotopu (zničenie časti) národného významu Kr8 Vřbové kroviny stojatých vôd. Na ploche cca 2, 3 ha prevláda tento biotop, hneď pri ceste sa nachádzajú uzavreté porasty krovitých vrb s charakteristickým bochníkovitým tvarom. Z drevín dominujú napr. vřba rakytová (*Salix caprea*), v. krehká (*S. fragilis*), v. popolavá (*S. cinerea*), pomiestne aj krušina jelšová (*Frangula alnus*). V bylinnej vrstve sú prítomné vlhkomilné a nitrofilné druhy ako napr. škrípina lesná (*Scirpus sylvaticus*), pálka (*Typha* sp.), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), ostrica metlinatá (*Carex paniculata*), prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), vrbica vrbolistá (*Lythrum salicaria*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*).

Ďalší mokradný biotop bude zničený aj v blízkosti sútoku Mlynského potoka a rieky Cirochy (variant A červený, cca 15,7 km).

Odporúčame upraviť trasu preložky cesty a súvisiacich objektov (zariadenie staveniska) tak, aby nedošlo k redukcii ani poškodeniu uvedených biotopov a aby zostali zachované v celom rozsahu.

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa pri križovaní vodných tokov spôsobí zároveň zásah do vodných tokov a väčšinou aj do ich sprievodnej vegetácie (podrobnejšie v časti I.).

9. 5. Vplyvy na lesné biotopy

Variant A (červený)

Navrhovaná preložka cesty I/18 vedie približne v km 2,5 - 5,0 aj lesnými pozemkami porastenými lesnými porastami. Dotknuté by mali byť parcely C KN č. 1263, 1264, 1265, 506, 1409, 1248, 1262, 1255 v katastrálnych územiach obcí Lipníky, Pavlovce a Chmeľov v okresoch Prešov a Vranov nad Topľou a jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 517b, 518a,b, 519a, 586, 802, 804 a 806 v Lesnom hospodárskom celku Hanušovce v obhospodarovaní Lesov SR, š. p., Odštepny závod Prešov, Lesná správa Hanušovce a čiastočne aj v obhospodarovaní neštátnych vlastníkov lesov. Platnosť Programu starostlivosti o lesy je 2008-2017.

V území sa majoritne vyskytuje biotop európskeho významu Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). V lokalite Petič sa v lesných porastoch a na okrajoch priľahlých travinno-bylinných plôch vyskytuje chránený a ohrozený druh rastliny šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*).

Plocha záberu lesa sa predpokladá celkom 57,745 ha, čo je najviac zo všetkých variantov. Okrem toho sa predpokladá aj fragmentácia vyššie uvedeného biotopu.

Variant B (modrý)

Navrhovaná preložka cesty I/18 vedie približne v km 2,5 až 5,0 aj lesnými pozemkami porastenými lesnými porastami. Dotknuté by mali byť parcely C KN č. 962, 1497, 514 a 1181 v katastrálnych územiach obcí Lipníky, Pavlovce a Chmeľov v okresoch Prešov a Vranov nad Topľou a jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 85, 86, 87a, 91a,b, 92, 444b, 521a,b, 522, 862 v Lesnom hospodárskom celku Hanušovce v obhospodarovaní Lesov SR, š.p. Odštepny závod Prešov, Lesná správa Hanušovce a časť aj v obhospodarovaní neštátnych vlastníkov lesov. Platnosť Programu starostlivosti o lesy je 2008-2017.

V území sa majoritne vyskytuje biotop európskeho významu Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). Na lokalite Petič sa v lesných porastoch a na okrajoch priľahlých travinno-bylinných plôch vyskytuje chránený a ohrozený druh rastliny šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*).

Plocha záberu lesa sa predpokladá celkom 20,767 ha, čo je najmenej zo všetkých variantov. Okrem toho sa predpokladá aj fragmentácia vyššie uvedeného biotopu.

Variant C (zelený)

Navrhovaná preložka cesty I/18 vedie približne v km 2,5 až 5,0 aj lesnými pozemkami porastenými lesnými porastami. Dotknuté by mali byť parcely C KN č. 2011, 1497, 1264, 1265, 973, 1255, 968 a 1181 katastrálnych územiach obcí Lipníky, Pavlovce a Chmeľov v okresoch Prešov

a Vranov nad Topľou a jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 470a, 444b, 518a,b, 524, 806, 813a, 814b, 862 a 909a v Lesnom hospodárskom celku Hanušovce v obhospodarovaní Lesov SR, š.p. Odštepny závod Prešov, Lesná správa Hanušovce a časť aj v obhospodarovaní neštátnych vlastníkov lesov. Platnosť Programu starostlivosti o lesy je 2008-2017.

V území sa majoritne vyskytuje biotop európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). Na lokalite Petič sa v lesných porastoch a na okrajoch prilahlých travinno-bylinných plôch vyskytuje chránený a ohrozený druh rastliny šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*). Plocha záberu lesa sa predpokladá celkom 26,678 ha, čo je druhý najväčší záber zo všetkých variantov. Okrem toho sa predpokladá aj fragmentácia vyššie uvedeného biotopu.

9. 6. Vplyvy na nelesné biotopy (záber ornej pôdy a ostatných plôch)

Variant A (červený): celkovo najväčší trvalý záber ornej pôdy (120, 594 ha) a dočasný záber (53,314 ha), trvalý záber ostatných plôch je druhý najväčší (34,916 ha). V jeho trase a v jej blízkosti sa nachádzajú biotopy Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky pri obci Vyšný Žipov a Lk3 Mezofilné lúky a spásané pasienky medzi obcami Bystre a Čierne a pri obci Nižný Hrabovec. Červený variant sa najviac približuje k PP Žipovské mŕtve rameno.

Variant B (modrý): najmenší trvalý záber ornej pôdy (108, 550 ha) a ostatných plôch (30,502 ha) a tiež najmenší dočasný záber (39,955 ha). Má však najväčší nedostatok zeminy, chýba 1 317 443 m³. Modrý variant, ktorý je v priemere najviac vzdialený od CHVÚ Slanské vrchy, si vyžiada však vybudovanie najväčšieho počtu mostov, ich celková dĺžka bude tiež najväčšia. Významné nelesné biotopy neboli identifikované.

Variant C (zelený): najväčší trvalý záber ostatných plôch (49,395 ha), trvalý záber ornej pôdy (119, 432 ha) a dočasný záber (48,876) ha je druhý najväčší. V jeho trase a v jeho blízkosti sa nachádzajú biotopy Lk3 Mezofilné lúky a spásané pasienky pri obci Nižný Hrabovec. Zelený variant si ale vyžiada najdlhšie úpravy vodných tokov.

10. HODNOTENIE NAVRHOVANÝCH ZMIERŇUJÚCICH OPATRENÍ

V kapitole IV.2.5 správy o hodnotení a v kapitole IV. 3. Opatrenia na ochranu bioty návrhu záverečného stanoviska sú uvedené navrhnuté zmierňujúce opatrenia resp. podmienky, mnohé z nich sa dotýkajú aj zmiernenia zásahov do hodnotných biotopov. Dovoľujeme si upozorniť na nesprávne použité spojenie „opatrenia na ochranu bioty“ namiesto „opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej preložky cesty na záujmy ochrany prírody“ alebo skráteného tvaru „zmierňujúce opatrenia pre záujmy ochrany prírody“. V uvedených dokumentáciách sú navrhované nasledovné opatrenia na ochranu bioty (de facto záujmov ochrany prírody), komentár k nim uvádzame kurzívou za každým opatrením:

Opatrenia na ochranu bioty

- výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období,
Navrhované zmierňujúce opatrenie považujeme za podstatné, požadujeme doplniť, že mimohniezdne obdobie trvá od 1. 9. do 15. 3. príslušného roka.
- minimalizovať zásah do brehových porastov, vyhnúť sa devastácii brehov vodných tokov, zabrániť unikaniu ílovitých častí do vôd dotknutých tokov,
Opatrenie je všeobecné a nevyhodnotiteľné.
- zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb,
Navrhované zmierňujúce opatrenie považujeme za podstatné, požadujeme upresniť obdobie od 1. 4. do 31. 8. príslušného roka.
- pri osadzovaní pilierov mostných objektov vyhnúť sa zásahom do dna a brehov tokov,
Akceptujeme.
- pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň,
Akceptujeme. Odporúčame doplniť: Pri úprave toku vylúčiť stupne nad 40 cm (aby nebola obmedzovaná migrácia rýb) a kamenné nahádzky (pohyb obojživelníkov). Navrhujeme úpravu kamennou rovinou a drôtokamennými košmi, tiež úpravu toku rešpektujúcu pôvodný asymetrický profil, kde cieľom je iba spevnenie najviac ohrozených častí brehu kameňom, polovegetačnými tvárniciami a pod. s ponechaním alebo opätovným vysadením brehových porastov. Odporúčame použiť vegetačné spevnenie brehovej časti koryta vírbou alebo inými drevinami alebo kombinované biotechnické opevnenie.
- nenavrhopovať mosty so závesnými lanami alebo konštrukciami, čím sa umožní bezpečnejšia migrácia vtákom, ktoré počas ťahu sledujú vodné toky,
Akceptujeme.
- pod mostným objektom ponechať voľný priestor pre umožnenie prechodu živočíchom a zabezpečiť minimálnu podchodnú výšku 2,60 m,
Navrhované zmierňujúce opatrenie považujeme za podstatné, požadujeme ho doplniť a upresniť.
- technické práce spojené s hlukom realizovať v blízkosti CHVÚ Laborecká vrchovina a hniezdných areálov vtákov najmä mimo obdobia hniezdenia a migrácií, resp. realizovať v období a za podmienok odsúhlasených príslušnou Správou chráneného územia (napr. pred plánovaným začatím prác overiť hniezdenie vtákov).

Navrhované zmierňujúce opatrenie považujeme za podstatné, požadujeme ho doplniť a upresniť. Za technické práce spojené s hlukom považujeme všetky zemné práce, najmä výkopové, kde sa predpokladá pohyb ťažkej mechanizácie. Mimohniezdne obdobie v trvá od 1. 10. do 15. 3. príslušného roka. Časové obmedzenie sa týka:

CHVÚ Vihorlatské vrchy: variant A červený I/74 km 3 až 6; 11 až 13,5 a variant B modrý I/74 km 3 až 6;

CHVÚ Laborecká vrchovina variant A červený I/74 km 23 až 28,5;

CHVÚ Slanské vrchy: variant A červený a variant C zelený I/18 v úseku km 1,0 až 3,0; variant A červený v úseku km 8,0 až 10,5; variant B modrý v úseku km 1,0 až 4,5 a km 5,5 až 8,0; variant C zelený v úseku km 6,0 až 10,5.

- stavebné dvory, parky techniky a iné sprievodné stavebné objekty umiestniť do územia s malou druhovou diverzitou,

Navrhované zmierňujúce opatrenie považujeme za podstatné, odporúčame doplniť konkrétne požiadavky.

Zariadenia staveniska vo variante A červenom I/74:

9,480 km - v blízkosti mosta, nad prístupovou cestou, medzi Laborcom a Hlbokým potokom - umiestniť cca 50 - 100 m od brehového porastu,

15,7 km - v blízkosti mosta cez Cirochu, pri sútoku Cirochy a Mlynského potoka - umiestniť cca 50 až 100 m od brehového porastu ako aj mimo mokradového biotopu.

Zariadenia staveniska variantu B modrého I/74:

9,480 km - v blízkosti mosta, nad prístupovou cestou, navrhnuté medzi Laborcom a Hlbokým potokom - umiestniť cca 50 - 100 m od brehového porastu;

13,100 km - MÚK Humenné, východ, v k. ú. Hažín nad Cirochou; zariadenie staveniska je navrhnuté v mokradi, v biotope národného významu Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, v území s vyššou biodiverzitou, čo je v rozpore s textom opatrenia a treba ho premiestniť do územia s malou druhovou diverzitou;

15,141 km - v blízkosti mosta cez Cirochu, pri sútoku Cirochy a Mlynského potoka - umiestniť cca 50 až 100 m od brehového porastu, ako aj mimo mokradového biotopu.

- pohyb stavebných mechanizmov obmedziť výlučne na stavbu, manipulačné pásy a v programe organizácie výstavby určené prístupové komunikácie mimo cenné územia a minimalizovať ho v priestore biokoridorov,

Nevyhodnotiteľné, podstatné je využívať len plochy trvalého a dočasného záberu.

- po ukončení stavebných prác vykonať náhradné rekultivácie a výsadbu zelene v lokalitách narušených výstavbou, rekonštruovať narušené brehové porasty autochtónnymi drevinami,

Akceptujeme, druhové zloženie konzultovať so ŠOP SR.

- vypracovať projekt biologickej revitalizácie územia v úsekoch trasovania preložky cesty cez alebo v blízkosti hodnotných biotopov, s cieľom zabezpečiť ich ochranu vymedzením nevyhnutného záberu a ochranou pre poškodením mechanizmami,

Navrhované zmierňujúce opatrenie považujeme za podstatné, kvôli prehľadnosti ho odporúčame rozčleniť na tri samostatné opatrenia:

- Konkretizovať hodnotné biotopy vybratej trasy: v ďalšom stupni projektovej dokumentácie uskutočniť inventarizáciu a spoločenské ohodnotenie biotopov v dotknutom území (trvalý a dočasný záber - tie budú výstavbou zničené alebo poškodené) za účelom zabezpečenia ich ochrany a získania súhlasu orgánu ochrany prírody na zásah do týchto biotopov. S ohľadom na predpokladaný čas realizácie navrhovanej cesty je pravdepodobné, že v súčasných hodnotných biotopoch nastanú zmeny.

- Vypracovať projekt biologickej revitalizácie územia, a to najmä hodnotných biotopov, konzultovať ho so ŠOP SR.

- Zabezpečiť ochranu hodnotných biotopov identifikovaných v inventarizácii biotopov počas výstavby preložky cesty nepriehľadným oplatením s výškou najmenej 3 m, umiestnenie konzultovať so ŠOP SR.

- v ďalšom stupni projektovej dokumentácie uskutočniť inventarizáciu a spoločenské ohodnotenie drevín, ktoré bude potrebné likvidovať a uskutočniť náhradnú výsadbu zelene na plochách určených príslušným orgánom ochrany prírody, alebo uhradiť vyčíslenú spoločenskú hodnotu v zmysle platnej legislatívy

Akceptujeme. Opatrenie sa opakuje v časti navrhovaného záverečného stanoviska Kompenzačné opatrenia za výrub drevín rastúcich mimo lesa.

- v ďalšom stupni projektovej dokumentácie v súlade so znením zákona č. 543/2002 Z. z. v znení jeho neskorších zmien a doplnkov uskutočniť inventarizáciu biotopov, ktoré môžu byť poškodené alebo zničené v území s I. stupňom ochrany za účelom získania súhlasu orgánu ochrany prírody

V navrhovanom znení to nie je opatrenie. Vyššie sme uviedli prakticky totožné opatrenie (konkretizovať hodnotné biotopy vybratej trasy) ako podklad pre ochranu hodnotných biotopov a revitalizáciu hodnotných biotopov. V dotknutom území preložky cesty neplatí iba 1. stupeň ochrany, ale aj vyššie stupne a považujeme za nevyhnutné uskutočniť inventarizáciu biotopov v celom dotknutom území.

- realizovať vegetačné úpravy svahov preložky cesty – zárezov a násypov aj vnútrokrižovatkových priestorov pôvodnými druhmi drevín uvedených v TP.

Akceptujeme, druhové zloženie odporúčame konzultovať so ŠOP SR.

- Slovenský rybársky zväz – rada Žilina požaduje pri úpravách tokov vytvorenie takého koryta toku, aby po úprave bola minimálna výška vodného stĺpca 0,7 – 1,0 m (sústredenie prietoku do strednice toku). Dno toku by sa malo ponechať v prirodzenom stave a spevnenie brehov pri úpravách dlhších úsekov by sa malo realizovať oživenou nahádzkou z lomového kameňa, pri krátkych úpravách napr. nad a pod premostením kamennou rovinou, resp. limniblokmi. Pre vytvorenie prirodzeného charakteru dna a kvôli zabezpečeniu dostatku úkrytov v novom prostredí preložky toku sa požaduje osadiť do dna toku pomiestne uložené kamene väčších rozmerov, jednak kvôli zabezpečeniu úkrytov pre ryby, ale aj kvôli vytvoreniu kľudového tieňa pre ryby. Aj tu je potrebné vytvoriť v novom koryte stred toku (kynetu), kde by sa sústreďoval hlavný prúd rieky, resp. koryto nesmie byť umelo rozšírené, aby nedošlo v dôsledku nízkej výšky vodného stĺpca (min. 0,7 – 1,0 m) k prehrievaniu vody.

Požiadavka nie je realizovateľná, v žiadnom prípade neplatí všeobecne pre všetky dotknuté toky (určite nie pre drobné vodné toky), treba požiadať o jej konkretizáciu.

- pri premostení požaduje SRZ osadiť pilóty mostných konštrukcií mimo živé koryto toku, pričom žiada mostné objekty naprojektovať tak, aby bol možný prechod popod mostné teleso po oboch brehoch toku.

Požiadavky nie sú konkrétne, SRZ neuvádza, pre koho resp. čo žiada prechod popod most. Odporúčame ponechať len prvú požiadavku. Druhá časť (prechod živočíchov popod most) patrí do záujmov ochrany prírody a uvádzame ju samostatne.

- v prípade, že by bolo potrebné pri výstavbe mostov alebo iných objektov na dotyku s vodným tokom uskutočniť odstrel hornín, každý konkrétny problém je potrebné riešiť so SRZ.

Akceptujeme.

Opatrenia na ochranu krajiny, začlenenie technického diela do krajiny

- pre začlenenie technického diela do krajiny vykonať vegetačné úpravy na svahoch preložky cesty. Výber druhovej skladby stromov a krov orientovať na pôvodné typické druhy sledovaného územia. Návrh druhovej skladby drevín odsúhlasiť s príslušným orgánom ochrany prírody.

Opakuje sa, odporúčame uviesť ako jedno opatrenie uvedené vyššie.

- navrhnuť vhodné architektonické riešenia jednotlivých objektov stavby.

Nepodstatné opatrenie.

- vykonať rekultiváciu poškodeného územia, ktorou sa vytvoria vhodné podmienky pre následnú revitalizáciu, t.j. obnovenie biotickej zložky krajiny a to tak po stránke fyzickej ako aj funkčnej.

Opakuje sa, odporúčame uviesť ako jedno opatrenie uvedené vyššie.

Uvedené opatrenia na ochranu krajiny, začlenenie technického diela do krajiny sa opakujú v iných častiach, jedno z nich je nepodstatné, preto túto časť odporúčame zrušiť.

Opatrenia vyplývajúce z vydaných stanovísk a požiadaviek dotknutých orgánov, obcí a občanov

- podrobnejšie trasovanie cesty v blízkosti parc. č. 1276/2 v k. ú. Hažín nad Cirochou konzultovať so ŠOP SR Správou CHKO Východné Karpaty kvôli nepoškodeniu alebo aspoň minimalizácii poškodenia biotopu národného významu Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd;

Akceptujeme.

- vypracovať podrobný návrh ekostabilizačných opatrení hlavne v strete trasy preložky s hydrickými a terestrickými regionálnymi aj miestnymi biokoridormi;

Za ekostabilizačné možno považovať takmer všetky navrhované zmierňujúce opatrenia pre záujmy ochrany prírody, preto nie je nevyhnutné ďalšie členenie opatrení.

- križovanie regionálneho biokoridoru Tople viesť čo najviac kolmo na tok, aby zásah do jeho brehových porastov bol minimálny;

Akceptujeme.

- podrobnejšie trasovanie cesty v blízkosti lokality Petič konzultovať so ŠOP SR, RCOP v Prešove, aby sa vylúčil zásah do plôch s výskytom šafranu karpatského a minimalizoval zásah do lesných porastov;

Akceptujeme.

- v prípade nevyhnutného záberu plôch s výskytom šafranu karpatského zabezpečiť jeho transfer na lokality dohodnuté v spolupráci so ŠOP SR, RCOP v Prešove a vlastníckmi, správcami alebo nájomcami dohodnutých lokalít na náklady investora stavby

Akceptujeme.

- lokalizáciu stavebných dvorov vopred konzultovať so ŠOP SR,

Akceptujeme, základné požiadavky na lokalizáciu stavebných dvorov uvádzame v hodnotení navrhnutých opatrení.

- lokalizáciu depónií a prípadných zemníkov vopred konzultovať so ŠOP SR,

Akceptujeme.

- vzhľadom na intenzitu premávky v časti Pozdišovský chrbát navrhnuť opatrenia na migráciu živočíchov tak, aby sa eliminovali predpokladané kolízie.

Akceptujeme, ale opatrenie je formulované všeobecne a nekonkrétne, preto ho odporúčame doplniť: „Vzhľadom na migráciu živočíchov navrhujeme vybudovať ekodukt v území, kde jednotlivé varianty pretínajú Pozdišovský chrbát. Z hľadiska morfológických podmienok, zapojenosti lesných porastov, ako aj relatívnej nenarušenosti daného územia je najvhodnejší úsek medzi hranicou Prešovského a Košického kraja a lokalitou, kde cesta I/18 križuje železničnú trať pred mestom Strážske.“

- v spolupráci so ŠOP SR vypracovať projekt monitoringu bioty, ktorý bude zahŕňať monitoring bioty pred výstavbou, počas výstavby a po výstavbe v období 2 rokov od uvedenia stavby do prevádzky vrátane systému predkladania správ z monitoringu i systému na zabezpečenie realizácie opatrení, ktoré vyplývajú z výsledkov monitoringu.

Navrhovaná požiadavka nie je ani zmierňujúca ani opatrenie. Konkrétnejší návrh monitoringu odporúčame uviesť v príslušnej časti záverečného stanoviska.

- v ďalšom stupni PD identifikovať toky, na ktorých bude vykonaná úprava tokov a popísať návrh opatrení, ktorými je možné rozsah úpravy tokov z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny minimalizovať (pre potreby konania o súhlase podľa § 6 ods. 4 zákona o OPaK),

Akceptujeme, odporúčame konkretizovať na základe hodnotenia úprav vodných tokov v časti I.

- pred, alebo v rámci spracovania ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie vyhodnotiť mieru vplyvu preložky cesty na územie európskeho významu SKUEV 0063 Ublianka a v prípade, že vplyv bude vyhodnotený ako významný postupovať v zmysle § 28 zákona 543/2002, t.j. vypracovať, schváliť a realizovať návrh kompenzačných opatrení (dokumentácia podľa § 54 zákona 543/2002).

Navrhovaná požiadavka nie je ani zmierňujúca, ani opatrenie. Významnosť vplyvov na územia sústavy Natura 2000 má byť vyhodnotená v správe o hodnotení.

11. VYHODNOTENIE MOŽNÝCH KUMULATÍVNYCH VPLYVOV

Na presnejšiu predikciu kumulatívnych vplyvov chýbajú konkrétne údaje o ďalších, novších rozvojových zámeroch v území dotknutom výstavbou preložky cesty Lipníky – Strážske. Vzhľadom na skutočnosť, že pri spracovaní tohto hodnotenia nebolo možné overiť všetky nové navrhované rozvojové aktivity dotknutých obcí, nie je možné vyhodnotiť ani všetky kumulatívne vplyvy v priestore medzi hranicami CHVÚ a jednotlivými variantmi preložky cesty Lipníky – Ubľa.

Priamo na súčasnej ceste I/18 sa pripravuje rekonštrukcia Medzianskeho mosta (stavba I/18-459).

V prípade ďalších navrhovaných činností a strategických dokumentov ich kumulatívne vplyvy musia byť zahrnuté do hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA) a zohľadnené pri ich povoľovaní.

12. HODNOTENIE NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

Návrh záverečného stanoviska MŽP SR vychádza zo správy o hodnotení preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a. Keďže v tejto správe absentujú niektoré záujmy ochrany prírody, neobjavili sa ani v návrhu posudku ani záverečného stanoviska, sú to:

- vplyv preložky cesty na chránené územie PP Žipovské mŕtve rameno;
- vplyv na populáciu chráneného druhu rastliny šafran karpatský v lokalite Petič;
- vplyv na chránené druhy živočíchov reprezentované predovšetkým ich migračnými trasami;
- vplyv na chránené biotopy;
- informácia o všetkých dotknutých územiach sústavy Natura 2000;
- hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000;
- návrh zmierňujúcich opatrení, ktoré vyplývajú z neidentifikovaných vplyvov na záujmy ochrany prírody;
- namiesto návrhu monitoringu je uvedená všeobecná, nekonkrétna požiadavka na monitoring bioty a je predpoklad, že monitoring realizovaný na jej základe nebude prínosom pre poznanie a overenie skutočných vplyvov na biotu.

Chýbajúce záujmy sú rozpracované v príslušných častiach predloženého doplnenia údajov a tiež sú zosumarizované v navrhovanom doplnení záverečného stanoviska.

Z hľadiska zachovania záujmov ochrany prírody a krajiny odporúča ŠOP SR preložku cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a trasovať nasledovne:

- I/18 z. ú. – cca 15,5 km červený variant
- I/18 km 15,5 – 41,0 zelený variant
- I/18 km 41,0 – k. ú. červený variant
- I/74 z. ú. – cca 25,5 km červený variant
- I/74 km 26,0 – 34 modrý variant
- I/74 km 41,0 – k. ú. červený variant

13. ZÁVERY

13. 1. Vyhodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubl'a na sústavu Natura 2000

Trasa preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a priamo zasahuje do dvoch území európskej sústavy chránených území Natura 2000 – ÚEV Ublianka a CHVÚ Laborecká vrchovina (variant A červený), ktoré priamo ovplyvní. Preložka cesty I/74 Strážske – Ubl'a, variant A červený križuje ÚEV Ublianka trikrát mostami cez Ublianku a variant B modrý križuje ÚEV Ublianka osemkrát mostami cez Ublianku, nad údolím a cez vodný tok Stežná. Červený variant preložky cesty I/74 je navrhnutý na okraji CHVÚ Laborecká vrchovina.

Blízke územia sústavy Natura 2000, do ktorých preložka cesty priamo nezasahuje, ovplyvní nepriamo, ak ovplyvní niektoré z predmetov ich ochrany. Sú to územia európskeho významu Krivoštianka, Humenský Sokol, Humenská a chránené vtáčie územia Slanské vrchy, Laborecká vrchovina (modrý variant) a CHVÚ Vihorlatské vrchy, vyhodnotenie predpokladaných vplyvov na ne je uvedené nižšie.

Vzdialenejšie územia sústavy Natura 2000 pravdepodobne nebudú ovplyvnené preložkou cesty. ÚEV Medzianske skalky sa nachádza najbližšie vo vzdialenosti cca 1,0 km (červený A variant), cca 1,2 km (modrý B variant) a cca 1,26 km (zelený variant), lokomočná schopnosť živočíchov, ktoré sú predmetom jeho ochrany je nižšia a ich biotopy sa viažu na relatívne malé územie samotného ÚEV Medzianske skalky a jeho bezprostredné okolie.

ÚEV Brekovský hradný vrch sa nachádza blízko, len vo vzdialenosti cca 150 m. Červený A variant preložky cesty je navrhnutý v trase súčasnej cesty I/74, takže nepredpokladáme podstatnú zmenu vplyvov pôsobiacich v súčasnosti. Modrý B variant sa od neho vzdďaľuje o cca 200 – 300 m, čo by zmiernilo súčasné negatívne vplyvy.

ÚEV Drieňová sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,1 – 1,3 km od oboch variantov, ktoré sú navrhnuté v trase súčasnej cesty a v jej blízkosti. Vplyvy súčasnej cesty naň pokladáme za minimálne a nepredpokladáme ich podstatnú zmenu.

ÚEV Bukovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,4 km od navrhovaných variantov, kde aj v súčasnosti pôsobia vplyvy cesty I/74.

CHVÚ Bukovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,4 km (červený A variant) a 2 km (modrý B variant) na konci trasy, kde aj v súčasnosti pôsobia vplyvy cesty I/74.

Vo vzťahu k navrhovanej preložke cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a bola hodnotená tak koherencia sústavy Natura 2000 ako aj integrita dotknutých území sústavy Natura 2000.

Hodnotenie vplyvov na koherenciu sústavy Natura 2000

Priama prepojenosť území sústavy Natura 2000 v mieste navrhovanej činnosti alebo jej blízkosti nie je. Ochrana dotknutých ÚEV je zameraná najmä na lesné biotopy, migrácia veľkých šeliem je medzi nimi sporadická. Preložka cesty priamo zasahuje do ÚEV Ublianka, predpokladáme nepriame ovplyvnenie ÚEV Humenský Sokol, ÚEV Humenská a ÚEV Krivoštianka.

Medzi Ondavskou vrchovinou a Východoslovenskou rovinou sa nachádza migračný koridor v časti Pozdišovský chrbát, využíva ho najmä zver a tiež šelmy. Navrhujeme tu vybudovať ekodukt na umožnenie ich prechodu a tiež z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky. Migrácia veľkých šeliem medzi Vihorlatskými vrchmi a Ondavskou vrchovinou v dotknutom území navrhovanej preložky cesty je sporadická. Nevzniká predpoklad narušenia migračných trás medzi ÚEV Hubková a ÚEV Humenský Sokol, pretože migračné trasy v tejto oblasti nie sú zaznamenané nenachádzajú.

Rieka Ublianka, ktorej časť je vyhlásená ako ÚEV Ublianka pramení v ÚEV Bukovské vrchy a po necelých 20 km preteká na územie Ukrajiny. Rieka je migračnou trasou pre ichthyofaunu, vydru riečnu a bobra vodného. Súčasný spojenie, kontakt ichthyofauny ÚEV Ublianka s inými ÚEV sa uskutočňuje cez územie Ukrajiny, kde sa územia Natura 2000 nenachádzajú. Ublianka však na Ukrajine ústi do rieky Uh, ktorá priteká na územie Slovenska a vstupuje do území sústavy Natura 2000. Význam Ublianky

spočívajúci vo vysokej biodiverzite ichtyofauny a európsky významných druhov rýb bude mierne narušený predovšetkým premosteniami, ktoré najmä počas výstavby negatívne ovplyvnia migrácie rýb. Koherencia populácií rýb sa postupne počas prevádzky cesty obnoví, v prípade variantu A červeného bude vzhľadom na jeho menší atak na ÚEV obnovená rýchlejšie. Počas výstavby aj prevádzky môže dochádzať v miestach križovania biokoridorov s cestou ku kolíziám dopravných prostriedkov so živočíchmi (obojživelníky, plazy, cicavce), ich výsledkom je často usmrtenie živočíchov. To môže viesť k redukcii početnosti a zastúpenia druhov v jednotlivých biotopoch a ovplyvneniu početnosti a zastúpenia druhov v územiach, ktoré sú navzájom prepojené.

Výraznejšie ovplyvnenie populácií rýb a vodných živočíchov v tokoch Laborec a Cirocha je málo pravdepodobné, predpokladá sa najmä počas výstavby. Z tohto dôvodu teda nepredpokladáme žiadne významné negatívne vplyvy na biotopy alebo populácie druhov vodných tokov.

Špecifickými skupinami živočíchov sú vtáky a netopiere, ktoré okrem kolízií s dopravnými prostriedkami narážajú aj do pletív oplotení a priehľadných protihlukových bariér. Predpokladá sa, že môže dôjsť k redukcii početnosti a zastúpenia druhov komunikujúcich (preletujúcich) medzi ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Hubková a medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a CHVÚ Laborecká vrchovina. Preložka cesty nebude mať významný vplyv ani na populácie vtákov a netopierov, keďže im pri komunikácii medzi územiami Natura 2000 vytvorí len minimálne bariéry.

Koherencia sústavy Natura 2000, jednotlivých populácií druhov a typov biotopov komunikujúcich medzi územiami Natura 2000 nebude významne narušená. Spojitosť sústavy Natura 2000 bude mierne narušená novým bariérovým prvkom v krajine, ale tento vplyv nebude predstavovať dlhodobú genetickú alebo migračnú izoláciu žiadneho druhu alebo biotopu, ktorý je predmetom ochrany dotknutých území Natura 2000. Vzhľadom na očakávané zachovanie priestorových prepojení sústavy Natura 2000 neboli identifikované zásadné alebo významné negatívne vplyvy na integritu území sústavy Natura 2000.

Hodnotenie vplyvov na integritu sústavy Natura 2000

Integrita územia je súdržnosť ekologickej štruktúry a funkcií územia v rámci celej jeho plochy alebo celých biotopov, komplexov biotopov a / alebo populácií, pre ktoré bolo územie klasifikované. O území možno povedať, že má vysoký stupeň integrity, pokiaľ je realizovaný v ňom obsiahnutý potenciál pre naplnenie cieľov ochrany, pokiaľ sa udržiava schopnosť pre samovoľné zotavenie a samovoľnú obnovu za dynamických podmienok a pokiaľ si vyžaduje minimum vonkajšej podpory vo forme manažmentu¹.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Ublianka

ÚEV Ublianka bude priamo dotknutým územím sústavy Natura 2000. Preložka cesty je v tomto úseku navrhovaná v dvoch variantoch: variant A červený, variant B modrý. Oba varianty doň zasiahnu trvalým aj dočasným záberom.

Variant A spôsobí odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy na ploche cca 0,21 ha a aj jeho prerušenie na troch miestach, čím sa naruší jeho spojitosť. Variant B spôsobí odstránenie časti tohto biotopu na ploche cca 0,44 ha a aj jeho prerušenie na ôsmich miestach, čím sa výraznejšie naruší jeho celistvosť. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o biotop s vysokou regeneračnou schopnosťou a hojným výskytom i mimo ÚEV Ublianka, je vplyv na tento biotop v ÚEV Ublianka vyhodnotený ako mierne negatívny. Hoci preložka cesty I/74 Strážske - Ubľa nesporne bude mať nepriaznivý vplyv na biotop lužné vrbovo-topoľové lesy, ktorý je predmetom ochrany ÚEV Ublianka, nespôsobí vážne narušenie integrity ÚEV z pohľadu biotopov brehových porastov. Zhoršenie stavu tohto biotopu v ÚEV Ublianka nastane vplyvom zmenšenia ich plochy vo variante A o 0,21 ha a vo variante B o 0,44 ha. Zmenšenie ich plochy v oboch variantoch nepovažujeme za významné.

V súvislosti so zásahom do biotopov budú v oboch variantoch negatívne ovplyvnené aj živočích, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Ublianka. Negatívny trvalý vplyv na živočích, spočíva

¹ Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality Natura 2000 – metodická príručka k ustanoveniam článku 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín

najmä v likvidácii ich biotopov, dočasný v zakalení toku, vyrušovaní a ohrozovaní stavebnými mechanizmami počas výstavby, pričom počas výstavby predpokladáme zvýšenú mortalitu predovšetkým rýb a obojživelníkov.

Bariérový efekt oboch variantov preložky cesty I/74 Kolonica – Ubl'a pre obojživelníky, vydru a bobra môže byť zmiernený umiestnením dopravného značenia upozorňujúceho na možné kolízie s migrujúcimi živočíchmi.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny bude narušenie integrity ÚEV Ubl'ianka variantom A červeným výrazne nižšie ako variantom B modrým.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Humenský Sokol

Navrhovaná činnosť je plánovaná mimo ÚEV Humenský Sokol, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu integrity.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Humenská

Navrhovaná činnosť je plánovaná mimo ÚEV Humenská, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu integrity.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Krivoštianka

Navrhovaná činnosť je plánovaná mimo ÚEV Krivoštianka, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu integrity.

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Slanské vrchy

Cesta I/18 Lipníky – Strážske v jeho blízkosti je navrhovaná v troch variantoch: variant A červený (dĺžka 48,260 km), variant B modrý (dĺžka 46,365 km), variant C zelený (dĺžka 49,255 km). Preložka cesty v hodnotenom úseku ani v jednom z troch variantov nie je navrhovaná priamo cez CHVÚ Slanské vrchy. Dĺžka trasy jednotlivých variantov viac-menej paralelná s hranicou CHVÚ je cca 35,0 km pri červenom variante, cca 36,5 km pri zelenom variante a cca 30,0 km pri modrom variante.

Pri výstavbe preložky cesty a jej následnej prevádzke sa predpokladajú nepriame vplyvy. Pri výstavbe dôjde k záberu a fragmentácii časti lesných a nelesných biotopov za hranicami CHVÚ, ktoré využívajú ako lovné biotopy aj niektoré druhy vtákov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Slanské vrchy. Pri každom z navrhovaných variantov dôjde k trvalému a dočasnému záberu pôdy, k najväčšiemu záberu dôjde pri variante A červenom a pri tomto variante dôjde aj k najväčšiemu zásahu do biotopov (záber a fragmentácia lovných biotopov) druhov: orol kráľovský, výr skalný, bocian čierny, orol krikľavý, sova dlhochvostá a orol skalný.

V dotknutom území preložky cesty Lipníky – Strážske už existujú dve líniové bariéry: súčasná cesta I/18 a železničná trať Prešov – Vranov nad Topľou. Záber a fragmentácia hniezdných a lovných biotopov nepredstavuje kritický záber, a teda neovplyvní zásadne integritu CHVÚ Slanské vrchy. Ďalšie nepriame vplyvy ako je hluk, svetlo a kolízie vtákov s dopravnými prostriedkami nie sú v území nové, pôsobia ako vplyvy súčasnej cesty I/18 a železničnej trate Prešov – Vranov nad Topľou. Predpokladané zvýšenie intenzity dopravy, a tým aj zvýšenie intenzity hluku a svetla i zvýšenie pravdepodobnosti kolízií vtákov s dopravnými prostriedkami by v hodnotenom území pôsobili aj bez výstavby preložky cesty.

Z uvedeného je zrejmé, že integrita CHVÚ Slanské vrchy nebude výstavbou a prevádzkou preložky cesty Lipníky – Strážske dotknutá.

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Laborecká vrchovina

Červený variant preložky cesty priamo zasahuje do okrajovej časti CHVÚ Laborecká vrchovina, na veľmi malej ploche v km 23 - 24.5 km. Tým dôjde k záberu biotopov vhodných pre niektoré kritériové druhy vtákov, pre ktoré bolo CHVÚ Laborecká vrchovina vyhlásené. Tiež sa zvýši riziko kolízií preletujúcich vtákov s vozidlami a vyrušovanie najmä pri výstavbe. Na základe vyššie uvedeného,

v súvislosti s tým, že preložka cesty zaberie relatívne malú plochu z celkovej výmery CHVÚ Laborecká vrchovina, vplyv na jeho integritu bol vyhodnotený ako minimálny.

Modrý variant sa približuje k CHVÚ Laborecká vrchovina v km 17,5 (k. ú. Kamenica nad Cirochou) na vzdialenosť cca 200 m, ale doň nezasahuje. Integrita CHVÚ Laborecká vrchovina nebude jeho pôsobením dotknutá, nakoľko preložka cesty nezasahuje do územia.

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Vihorlatské vrchy

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa priamo do CHVÚ Vihorlatské vrchy nezasahuje, ale vedie prakticky súdežne s jeho severným okrajom. Najmenšia vzdialenosť medzi nimi je v miestach, kde sa CHVÚ prekrýva s ÚEV Krivoštianka, ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.

Zábery pozemkov reprezentujú zábery lovných biotopov dotknutých druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy. Populácie orla krikľavého a bociana čierneho budú mierne ovplyvnené, keďže do dotknutého územia zalietavajú za potravou. Populácia sovy dlhochvostej bude málo ovplyvnená, pretože je viac viazaná na lesné biotopy v CHVÚ Vihorlatské vrchy a do dotknutého územia zalietava menej často. Populácie ostatných kritických druhov CHVÚ Vihorlatské vrchy nebudú dotknuté.

Vplyvy variantov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na integritu CHVÚ Vihorlatské vrchy sú porovnateľné a vzhľadom na to, že preložka cesty nezasahuje do územia, pokladáme ich za zanedbateľné, t.j. integrita CHVÚ nebude výstavbou a prevádzkou preložky cesty Lipníky – Strážske dotknutá.

13. 2. Vyhodnotenie vplyvov I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty na dotknuté územia sústavy Natura 2000

Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Slanské vrchy

Trasy jednotlivých variantov sú viac-menej paralelné s hranicou CHVÚ Slanské vrchy, ale priamo doň nezasahujú. Všetky tri varianty sa k nemu najviac približujú v spoločnej trase v km 2 pri obci Lipníky na vzdialenosť cca 400 m, ďalšie vzdialenosti od CHVÚ sú väčšie: za obcou Podlipníky a pri Hanušovciach nad Topľou je vzdialenosť cca 900 m, v ostatných úsekoch sa vzdialenosť pohybuje od 4–700 do 3 400 m. V rámci jednotlivých navrhovaných variantov sa vzdialenosť najviac mení pri obci Bystré a pri obci Čaklov, tu je vzdialenosť do 1 700 m a v úseku pri Vranove nad Topľou je vzdialenosť cca 2 100 m. V mnohých úsekoch sa dva varianty často prekrývajú, ojedinele aj všetky tri varianty.

Variant A červený sa najviac k CHVÚ Slanské vrchy približuje cca v km 2 pri obci Lipníky, a to dĺžkou cca 400 m. Medzi obcami Podlipníky a Hanušovce nad Topľou sa cca v km 7 približuje dĺžkou 900 m a cca v km 9,5 dĺžkou 700 m. Pri meste Vranov nad Topľou v km 33 sa spolu so zeleným variantom približuje na vzdialenosť 2,1 km. Inde je vzdialenosť od CHVÚ Slanské vrchy väčšia.

Variant B modrý má najbližšie k CHVÚ Slanské vrchy v km 2, a to dĺžkou cca 400 m. Za obcou Podlipníky v km 6 sa približuje na vzdialenosť 700 m. Pred obcou Hlinné v km 20 dĺžkou 1 400 m. Inde je vzdialenosť väčšia.

Variant C zelený sa k CHVÚ Slanské vrchy tiež približuje najviac v km 2 na vzdialenosť cca 400 m; v km 7 a 9,5 medzi obcami Podlipníky a Hanušovce nad Topľou na vzdialenosť cca 700 m; v km 23 pri obci Hlinné; v km 29 pri obci Čaklov a pri meste Vranov nad Topľou v km 25 na vzdialenosť cca 2 100 m. Na ďalších úsekoch sú vzdialenosti väčšie.

Pre hodnotenie vplyvu preložky cesty Lipníky – Strážske na predmet ochrany CHVÚ Slanské vrchy sú podstatné najmä trvalé a dočasné zábery nezastavaného územia, ktoré sú takmer totožné so zábermi biotopov niektorých druhov vtákov.

Vplyvy variantov A, B, C na CHVÚ Slanské vrchy

<i>predmet ochrany</i>	<i>vplyv preložky cesty I/18 na druh</i>
orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>)	záber potravného biotopu
výr skalný (<i>Bubo bubo</i>)	záber potravného biotopu
bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>)	záber potravného biotopu
orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	záber potravného biotopu
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	nepatrný záber potravného biotopu
orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>)	záber potravného biotopu

Celkový záber pozemkov, a tým aj záber potravných (lovných) biotopov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, sovy dlhochvostej, orla skalného, ani rozdiel medzi zábermi jednotlivých variantov nie je v dotknutom území zásadný a vplyvy jednotlivých variantov na biotopy uvedených druhov z pohľadu záberu potravných biotopov sú vo všeobecnosti rovnocenné.

Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Lipníky – Strážske považujeme rušenie dotknutých druhov hlukom a svetlom za málo pravdepodobné.

Dotknuté územie predstavuje lovný biotop pre druhy: orol kráľovský, orol skalný, orol krikľavý, výr skalný, bocian čierny, sova dlhochvostá. Počas výstavby cesty Lipníky – Strážske nepredpokladáme ich kolízie so stavebnými mechanizmami, počas prevádzky je pravdepodobnosť kolízií s dopravnými prostriedkami pomerne malá.

Populácie druhov orol kráľovský (*Aquila heliaca*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*) a orol skalný (*Aquila chrysaetos*) budú **mierne ovplyvnené**, keďže do priestoru medzi CHVÚ Slanské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Lipníky - Strážske zalietavajú za potravou.

Populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*) a sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) budú **málo ovplyvnené**, pretože sú viac viazané na lesné biotopy v CHVÚ Slanské vrchy a do priestoru medzi CHVÚ Slanské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Lipníky - Strážske zalietavajú menej často.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Slanské vrchy vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty Lipníky – Strážske vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Laborecká vrchovina

Červený A variant preložky cesty priamo zasahuje do CHVÚ Laborecká vrchovina v km 23 až 24,5. Modrý B variant doň nezasahuje, len sa k nemu približuje na vzdialenosť cca 200 m na jednom mieste v km 17,5 km.

Variant A červený sa v km 17 približuje k CHVÚ Laborecká vrchovina na vzdialenosť cca 200 m. V tejto vzdialenosti je cesta navrhnutá súbežne s CHVÚ Laborecká vrchovina cca 4500 m, v km 21,5 sa začína približovať k nemu na vzdialenosť cca 100 m. Vzdialenosť medzi nimi sa postupne znižuje a v km 23 sa cesta dostáva do samotného CHVÚ Laborecká vrchovina. Prechádza ním v km 23 až 24,5 v dĺžke cca 1500 m. V 24,5 km až 28,5 km je preložka cesty vzdialená od CHVÚ Laborecká vrchovina cca 50 m a menej (celková dĺžka úseku je 4000 m). V km 28,5 až 29 sa vzdialenosť od CHVÚ Laborecká vrchovina postupne zvyšuje z cca 50 m na viac ako 200 m.

Variant B modrý má najbližšie k CHVÚ Laborecká vrchovina v k. ú. Kamenica nad Cirochou v km 17 až 18, v dĺžke cca 1000 m. Na tomto úseku je vzdialenosť navrhovanej cesty od CHVÚ Laborecká vrchovina cca 200 m. Tento variant nevedie priamo cez CHVÚ Laborecká vrchovina.

Pre hodnotenie vplyvu preložky cesty Lipníky – Ubľa na predmet ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina sú podstatné najmä trvalé a dočasné zábery nezastavaného územia, ktoré sú takmer totožné so zábermi lovných, v prípade niektorých druhov aj hniezdných biotopov.

Vplyvy variantov A a B na CHVÚ Laborecká vrchovina

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh	variant	
		A	B
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
haja červená (<i>Milvus milvus</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
chriaštel poľný (<i>Crex crex</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby, narušenie komunikácie	x	x
ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
žlna sivá (<i>Picus canus</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>)	vyrušovanie počas výstavby, záber biotopu druhu	x	o
bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>)	záber lovného biotopu	x	x
včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
přhlaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby, narušenie komunikácie	x	x
strakoš sivý (<i>Lanius excubitor</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
brehuľa hnedá (<i>Riparia riparia</i>)	záber biotopu druhu, vyrušovanie počas výstavby	x	o

Variant A červený vyžaduje priamy záber cca 3 ha v CHVÚ Laborecká vrchovina, variant B modrý doň nezasahuje. Celkový záber pozemkov, t.j. priamy záber biotopov v CHVÚ, záber potravných (lovných) biotopov a záber biotopov druhov nie je v dotknutom území zásadný.

Dotknuté územie variantu A červeného je lovným teritóriom sovy dlhochvostej, orla krikľavého, haje červenej, žlny sivej, bociana bieleho, včelára lesného a biotopom strakoša červenochrbtého, penice jarabej, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, škovránka stromového, přhlaviara čiernohlavého,

krutihlava hnedého, muchára sivého, žltouchvosta lesného, hrdličky poľnej, prepelice poľnej, strakoša sivého a brehule hnedej. Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Strážske - Ubl'a považujeme rušenie väčšiny dotknutých druhov hlukom a svetlom druhov za málo pravdepodobné. Predpokladáme narušenie komunikácie medzi jedincami chriašteľa poľného a prepelice poľnej v dôsledku pôsobenia hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Dotknuté územie variantu B modrého je lovným teritóriom sovy dlhochvostej, haje červenej, bociana bieleho, včelára lesného a biotopom chriašteľa poľného, prepelice poľnej. Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Strážske juh - Ubl'a považujeme rušenie väčšiny dotknutých druhov hlukom a svetlom druhov za málo pravdepodobné. Predpokladáme narušenie komunikácie medzi jedincami chriašteľa poľného a prepelice poľnej v dôsledku pôsobenia hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Populácie druhov, ktoré dotknuté územie využívajú ako lovné teritórium, budú **mierne ovplyvnené**. Vo variante A červenom to sú lovné teritória sovy dlhochvostej, orla kriklavého, haje červenej, žlny sivej, bociana bieleho, včelára lesného, vo variante B modrom sovy dlhochvostej, haje červenej, bociana bieleho, včelára lesného.

Populácie chriašteľa poľného, prepelice poľnej, ktoré majú svoje biotopy v dotknutom území oboch variantov, budú **mierne ovplyvnené**.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Laborecká vrchovina vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Vplyvy variantu A červeného na CHVÚ Laborecká vrchovina sú výraznejšie než vplyvy variantu B modrého. Celkovo vplyv oboch variantov na CHVÚ Laborecká vrchovina možno vyhodnotiť ako **málo významný**.

Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Vihorlatské vrchy

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a priamo do CHVÚ Vihorlatské vrchy nezasahuje, ale vedie prakticky súběžne s jeho severným okrajom. Najmenšia vzdialenosť medzi nimi je v miestach, kde sa CHVÚ prekrýva s ÚEV Krivoštianka, ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.

Zábery pozemkov trvalé alebo dočasné reprezentujú zároveň zábery lovných biotopov druhov vtákov uvedených nižšie, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy.

Vplyvy variantov A a B na CHVÚ Vihorlatské vrchy

vedecký názov	slovenský názov	vplyv preložky cesty I/74 na druh
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	nepatrný záber potravného biotopu
<i>Aquila pomarina</i>	orol kriklavý	záber potravného biotopu
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	nepatrný záber potravného biotopu
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	záber potravného biotopu

Celkový záber pozemkov, a tým aj záber potravných (lovných) biotopov sovy dlhochvostej, orla kriklavého, výra skalného a bociana čierneho nie je v dotknutom území zásadný. Vplyvy jednotlivých variantov na biotop druhu z pohľadu záberu potravných biotopov sú vo všeobecnosti rovnocenné. Celkovo vplyv na populáciu druhu možno vyhodnotiť ako minimálny.

Populácie druhov orol kriklavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*) a výr skalný (*Bubo bubo*) budú **mierne ovplyvnené**, keďže do priestoru medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Strážske juh - Ubl'a zalietavajú za potravou.

Populácia sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*) bude **málo ovplyvnená**, pretože je viazaná na lesné biotopy v CHVÚ Vihorlatské vrchy a do priestoru medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Strážske - Ubl'a zalietava menej často.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Vihorlatské vrchy vyskytujúce sa v jeho časti gravitujucej k navrhovaným variantom preložky cesty Strážske - Ubl'a vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Vplyvy oboch variantov na CHVÚ Vihorlatské vrchy sú porovnateľné, možno ich vyhodnotiť ako **málo významné**.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Humenský Sokol

Ani jeden variant preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a nie je navrhovaný priamo do ÚEV Humenský Sokol.

Variant A červený priamo nezasahuje do ÚEV Humenský Sokol, je však navrhnutý v jeho bezprostrednej blízkosti, vo vzdialenosti len cca 30 – 60 m, v ochrannom pásme NPR Humenský Sokol.

Vplyv modrého B variantu na predmet ochrany ÚEV Humenský Sokol nepredpokladáme, nakoľko je navrhnutý vo vzdialenosti cca 1 km a cez intravilán mesta Humenné.

Vplyvy variantu A červeného na ÚEV Humenský Sokol

<i>predmet ochrany</i>	<i>vplyv preložky cesty na druh</i>
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	záber lovného biotopu, možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteini</i>)	možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier ostrouchý (<i>Myotis blythii</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie

Preložka cesty nezasiahne priamo do žiadneho z biotopov ani do biotopu ponikleca veľkokvetého, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenský Sokol, nepredpokladáme ani ich nepriame ovplyvnenie. Možno predpokladať, že variant A červený ovplyvní niektoré živočíšne druhy.

Miesta letných kolónií a zimovísk netopierov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenský Sokol nebudú preložkou cesty dotknuté. Netopiere podkovár malý, podkovár veľký, uchaňa čierna, netopier brvitý, netopier obyčajný a netopier ostrouchý majú v území priamo dotknutom preložkou cesty časť svojich lovných biotopov, ich stratu možno pokladať za trvalý vplyv. Prevádzku preložky cesty môže sprevádzať ich mortalita pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti ich lovného teritória. K usmrcovaniu všetkých druhov netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. V čase výstavby možno očakávať vyrušovanie uchaní čiernych, netopierov brvitých a veľkouchých.

Variant A červený veľmi mierne ovplyvní populácie netopierov, keďže časť priestoru medzi ÚEV Humenský Sokol a preložky cesty je lovným teritóriom šiestich druhov, migračnou trasou na zimoviská všetkých siedmich druhov a tri druhy môžu byť vyrušované.

Vplyvy variantu B modrého na žiaden z predmetov ochrany ÚEV Humenský Sokol **nepredpokladáme**, vzdialenosť cca 1 km je dostatočná na vyznenie účinkov a pôsobenia vplyvov.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Humenská

Ani jeden variant preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a nie je navrhovaný priamo v ÚEV Humenská. Variant A červený priamo nezasahuje do ÚEV Humenská, je však navrhnutý v jeho bezprostrednej blízkosti, vo vzdialenosti cca 115 m. Variant B modrý je navrhnutý vo vzdialenosti cca

500 m, najbližšie vo vzdialenosti cca 200 m preto taktiež nezasiahne priamo ani nepriamo do žiadneho z biotopov ani do biotopu ponikleca veľkokvetého. Možno predpokladať, že ovplyvní rovnaké živočíšne druhy ako variant A, pretože oba varianty prechádzajú rovnakými biotopmi.

Vplyvy preložky cesty na ÚEV Humenská

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie

Preložka cesty nezasiahne priamo do žiadneho z biotopov ani do biotopu ponikleca veľkokvetého, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenská, nepredpokladáme ani ich nepriame ovplyvnenie. Možno predpokladať, že oba varianty ovplyvnia niektoré živočíšne druhy.

Miesta letných kolónií a zimovísk netopierov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenská nebudú preložkou cesty dotknuté. Netopiere podkovár malý, uchaňa čierna a netopier obyčajný majú v území dotknutom preložkou cesty časť svojich lovných biotopov, ich stratu možno pokladať za trvalý vplyv. Prevádzku preložky cesty môže sprevádzať ich mortalita pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti ich lovného teritória. K usmrcovaniu netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. V čase výstavby možno očakávať vyrušovanie uchaní čiernych.

Časť priestoru medzi ÚEV Humenská a variantmi preložky cesty je lovným teritóriom i migračnou trasou na zimoviská všetkých troch druhov netopierov, jeden druh môže byť vyrušovaný.

Predpokladáme, že **variant A červený veľmi mierne ovplyvní** populácie netopierov a **variant B modrý mierne ovplyvní** populácie netopierov.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Krivoštianka

Preložka cesty I/74 nezasahuje priamo do ÚEV Krivoštianka, je navrhnutá súbežne s jeho severovýchodným okrajom, cca km 3 - 5. Variant B modrý preložky cesty sa k nemu viac približuje na vzdialenosť cca 180 - 200 m, medzi nimi sa nachádza rieka Laborec. Červený A variant je navrhnutý vo vzdialenosti cca 400 m od ÚEV Krivoštianka, v trase existujúcej cesty, a preto nepredpokladáme žiadny nový vplyv na predmet ochrany ÚEV Krivoštianka.

Vplyvy variantu B modrého preložky cesty na ÚEV Krivoštianka

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	záber lovného biotopu, možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteini</i>)	možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier ostrouchý (<i>Myotis blythii</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
ohniváček veľký (<i>Lycaena dispar</i>)	záber okrajovej časti biotopu
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	možné usmrcovanie, obmedzenie migrácií, rušenie hlukom počas výstavby a prevádzky

Preložka cesty nezasiahne priamo do žiadneho z biotopov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Krivoštianka, nepredpokladáme ani ich nepriame ovplyvnenie. Možno predpokladať, že variant B modrý ovplyvní niektoré živočíšne druhy.

Teleso cesty v km 3,5 km až 5 modrého B variantu zlikviduje časť biotopu ohniváčika veľkého, ktorý má vysokú lokomočnú schopnosť.

Miesta letných kolónií a zimovísk netopierov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Krivoštianka nebudú preložkou cesty dotknuté. Všetky netopiere majú v území dotknutom preložkou cesty časť svojich lovných biotopov, ich stratu možno pokladať za trvalý vplyv. Prevádzku preložky cesty môže sprevádzať ich mortalita pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti ich lovného teritória. K usmrcovaniu netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. V čase výstavby možno očakávať vyrušovanie uchaní čiernych.

Migračná trasa veľkých a stredne veľkých cicavcov zistená z pozorovaní a zo záznamov o kolíziách živočíchov s dopravnými prostriedkami sa dá očakávať cca v km 3 – 6, kde možno predpokladať aj prechody rysa. Výstavba i premávka na preložke cesty zvýši hlučnosť v severnej časti ÚEV Krivoštianka, a tým aj vyrušovanie rysa.

Variant B modrý veľmi mierne ovplyvní populácie netopierov zásahom do ich lovného teritória a migračnej trasy na zimoviská, veľmi mierne ovplyvní ohniváčika veľkého likvidáciou časti jeho biotopu a tiež veľmi mierne ovplyvní rysa ostrovida jeho vyrušovaním a pri migráciách. **Variant B modrý mierne ovplyvní ÚEV Krivoštianka, nepredpokladáme vplyvy variantu A červeného na predmet ochrany ÚEV Krivoštianka.**

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Ublianka

Jedným z dvoch priamo dotknutých území sústavy Natura 2000 bude ÚEV Ublianka. Preložka cesty je v tomto úseku navrhovaná v dvoch variantoch: variant A červený, variant B modrý. Oba varianty doň zasiahnu trvalým aj dočasným záberom.

Preložka cesty I/74 vo variante A červenom bude križovať a rozdeľovať ÚEV Ublianka celkom 3-krát (v km 51,326; 56,06 a 56,44) a vo variante B modrom celkom 8-krát (v km 52,995; 53,139; 53,316; 53,777; 54,742; 55,598; 56,85; 57,38).

Vplyvy variantu A červeného preložky cesty na ÚEV Ublianka

<i>predmet ochrany</i>	<i>vplyv preložky cesty na biotop, druh</i>
lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)	likvidácia 0,21 ha mostami v km 51,326; 56,06 a 56,44
bystruška Zawadského (<i>Carabus zawadzskii</i>)	likvidácia časti biotopu druhu spojená s jeho možnou mortalitou
lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz bieloplutvý (<i>Gobio albopinnatus</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
plž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
kunka červenbruchá (<i>Bombina bombina</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
kunka žltobruchá	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná

(<i>Bombina variegata</i>)	likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
netopier veľký (<i>Myotis myotis</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
bobor vodný (<i>Castor fiber</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky
vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky

Vplyvy variantu B modrého preložky cesty na ÚEV Ublianka

<i>predmet ochrany</i>	<i>vplyv preložky cesty na biotop, druh</i>
lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)	likvidácia 0,44 ha mostami v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38 a 54,742
bystruška Zawadského (<i>Carabus zavadszki</i>)	likvidácia časti biotopu druhu spojená s jeho možnou mortalitou
lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz bieloplutvý (<i>Gobio albopinnatus</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
pľž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
kunka červenbruchá (<i>Bombina bombina</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
netopier veľký (<i>Myotis myotis</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
bobor vodný (<i>Castor fiber</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné usmrcovanie počas výstavby a prevádzky
vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné usmrcovanie počas výstavby a prevádzky

Variant A spôsobí odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy na ploche 0,21 ha a aj jeho prerušenie na troch miestach, čím sa naruší jeho spojitosť. Variant B spôsobí odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy na ploche 0,44 ha a aj jeho prerušenie na ôsmich miestach, čím sa ešte výraznejšie naruší jeho spojitosť. Tento biotop sa hojne vyskytuje i mimo ÚEV Ublianka, vplyv oboch variantov naň v ÚEV Ublianka je preto vyhodnotený ako mierne

negatívny. K rozsiahlejšiemu zásahu doň by došlo v prípade realizácie variantu B modrého, nakoľko viac zasahuje do koridoru Ublianky.

V súvislosti so zásahom do biotopov budú v oboch variantoch negatívne ovplyvnené aj živočíchy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Ublianka. Negatívny trvalý vplyv na živočíchy spočíva najmä v likvidácii ich biotopov, dočasný vplyv vo vyrušovaní a priamom ohrozovaní stavebnými mechanizmami, pričom počas výstavby predpokladáme zvýšenú mortalitu predovšetkým rýb a obojživelníkov.

Oba varianty spôsobia zásahy do časti biotopov bystrušky Zawadzského počas výstavby.

Križovania a rozdeľovania ÚEV Ublianka oboma variantmi budú lokálne narúšať ekologické väzby vodného toku Ublianka a jeho nivy zásahmi do litorálnych a ekotónových ekosystémov. Výstavba preložky cesty I/74 bude v týchto úsekoch obmedzovať najmä migráciu živočíchov: lopatka dúhová, hrúz Kesslerov, hrúz bieloplutvý, pĺž zlatistý, kunka žltobruchá, kunka červenobruchá, vydra riečna a bobor vodný. Bariérový efekt oboch variantov preložky cesty počas prevádzky predpokladáme pre obojživelníky, vydru a bobra na miestach križovania ÚEV Ublianka preložkou cesty.

Dá sa očakávať zásah do potravného biotopu podkovára malého a usmrcovanie oboch druhov netopierov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Vplyv oboch variantov na ÚEV Ublianka je vyhodnotený ako mierne negatívny. K rozsiahlejšiemu zásahu doň by došlo realizáciou variantu B modrého, nakoľko viac zasahuje do koridoru Ublianky. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny sú vplyvy variantu A červeného výrazne nižšie ako vplyvy variantu B modrého, preto je jednoznačne vhodnejší variant A červený.

Porovnanie vplyvov preložky cesty na ÚEV Ublianka

vplyv	variant A červený	variant B modrý
odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	0,21 ha	0,44 ha
križovanie a rozdeľovanie ÚEV Ublianka	3-krát (km 51,326; 56,06 a 56,44)	8-krát (km 52,995; 53,139; 53,316; 53,777; 54,742; 55,598; 56,85; 57,38)
likvidácia časti biotopov bystrušky Zawadzského	3 lokality	8 lokalít
dočasné znehodnotenie biotopu rýb počas výstavby	3 lokality	8 lokalít
obmedzenie jarnej migrácie obojživelníkov na liahniská	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti biotopu obojživelníkov	3 lokality	8 lokalít
mortalita obojživelníkov	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti potravného biotopu netopierov	3 lokality	8 lokalít
mortalita netopierov	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti biotopu vydry riečnej	3 lokality	8 lokalít
obmedzenie migrácie vydry riečnej	3 lokality	8 lokalít
mortalita vydry riečnej	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti biotopu bobra vodného	3 lokality	8 lokalít
obmedzenie migrácie bobra vodného	3 lokality	8 lokalít
mortalita bobra vodného	3 lokality	8 lokalít
mortalita bobra vodného	3 lokality	8 lokalít

13. 3. Odporúčané doplnenie návrhu záverečného stanoviska

Poznámka: Číslovanie obsahu tejto kapitoly nekoreluje s číslovaním ostatných kapitol ale záverečného stanoviska.

1. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV

1. 1. VPLYVY NA ZÁUJMY OCHRANY PRÍRODY

1. 1. 1. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Najvýznamnejšie základné vplyvy preložku cesty I/18 a I/74 na flóru, faunu a ich biotopy:

- zničenie biotopov ako životného priestoru rastlín a živočíchov,
- nahradenie hodnotných biotopov technickým dielom,
- obmedzenie migrácií živočíchov.

Záber pôdy pre preložku cesty I/18 a I/74

ukazovateľ	m.j.	preložka cesty I/18			preložka cesty I/74	
		Variant A červený	Variant B modrý	Variant C zelený	Variant A červený	Variant B modrý
trvalý záber ornej pôdy	ha	120,594	108,550	119,432	87,566	120,514
trvalý záber lesnej pôdy	ha	57,745	20,767	26,678	87,529	43,723
trvalý záber ostatnej plochy	ha	34,916	30,502	49,395	45,408	60,807
plocha trvalého záberu	ha	213,255	159,819	195,505	220,503	225,044
plocha dočasného záberu	ha	53,314	39,955	48,876	55,126	56,261

Plochy trvalého záberu budú nahradené prevažne technickým dielom. Pôjde o priamu likvidáciu prostredia pre život niektorých živočíšnych druhov vrátane priamej likvidácie organizmov (rastliny a nemobilné a menej mobilné živočíchy a ich vývojové štádiá).

Plochy dočasného záberu budú využívané počas výstavby, po výstavbe budú vrátené na pôvodné využívanie. V praxi to znamená, že plochy poľnohospodársky nevyužívané, ktoré sú z biologického hľadiska väčšinou oveľa hodnotnejšie, často s biotopmi národného i európskeho významu, budú na roky až desaťročia znehodnotené a vplyv na ne je blízky trvalému záberu.

Vplyvy na nelesné biotopy

Preložka cesty I/18

Variant A (červený): V trase a v jej blízkosti sa nachádzajú biotopy Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky pri obci Vyšný Žipov a Lk3 Mezofilné lúky a spásané pasienky medzi obcami Bystré a Čierne a pri obci Nižný Hrabovec. Červený variant sa najviac približuje k PP Žipovské mŕtve rameno.

Variant C (zelený): v jeho trase a v jeho blízkosti sa nachádzajú biotopy Lk3 Mezofilné lúky a spásané pasienky pri obci Nižný Hrabovec. Zelený variant si vyžiada najdlhšie úpravy vodných tokov.

Preložka cesty I/74

Variant A (červený): V k. ú. Hažín nad Cirochou, cca km 13,5, na parcele (KNC) č. 1276/2 predpokladáme záber (zničenie) biotopu národného významu Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd. Biotop prevláda na ploche cca 2, 3 ha, sú to uzavreté porasty krovitých vŕb s charakteristickým bochníkovitým tvarom. Z drevín dominujú napr. vŕba rakytová (*Salix caprea*), v. krehká (*S. fragilis*), v. popolavá (*S. cinerea*), pomiestne aj krušina jelšová (*Frangula alnus*). V bylinnej vrstve sú prítomné vlhkomilné a nitrofilné druhy ako napr. škrípina lesná (*Scirpus sylvaticus*), pálka (*Typha* sp.), čerkáč obyčajný

(*Lysimachia vulgaris*), ostrica metlinatá (*Carex paniculata*), príhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), vrbica vrboľistá (*Lythrum salicaria*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*).

Mokradňný biotop bude zničený aj v blízkosti sútoku Mlynského potoka a rieky Cirocha, cca v km 15,7.

Vplyvy na chránené rastliny

Na lokalite Petič sa nachádza početná populácia šafranu karpatského (*Crocus heuffelianus*), ktorý kvitne skoro na jar, od februára do apríla. Vyskytuje sa roztrúsene najmä v lesných porastoch a na ich okrajoch, kde miestami prechádza aj do travinno-bylinných porastov. Šafran karpatský patrí na Slovensku medzi chránené druhy rastlín národného významu. Z hľadiska ohrozenosti je zaradený do kategórie EN (endangered – ohrozený).

Všetky tri varianty cesty Lipníky – Strážske pretínajú lokalitu Petič s jeho výskytom: červený variant cca v km 2,8 – 4,0, modrý variant cca v km 2,8 – 3,2 a zelený variant cca v km 3,0 – 4,2. Výstavba ktoréhokoľvek variantu zlikviduje časť biotopu druhu. Vzhľadom na roztrúsený výskyt druhu na lokalite je ťažko určiť, aká časť populácie sa likvidáciou biotopu zničí. Lokalita bude najmenej dotknutá modrým variantom.

Vplyvy výstavby sa dajú minimalizovať počas prípravy projektovej dokumentácie pre územné resp. stavebné konanie na základe konzultácií projektanta so ŠOP SR, územne príslušným pracoviskom ochrany prírody. Dôležitým vstupným údajom bude informácia o rozmiestnení šafranu, ktorú je možné získať len počas jeho kvitnutia, preto je nevyhnutné osloviť ŠOP SR v dostatočnom predstihu (začiatkom kalendárneho roka). Na základe poznatkov o aktuálnom rozšírení šafranu bude možné zosúladiť požiadavky na záber plôch s požiadavkami na zachovanie lokalít s jeho výskytom. V krajnom prípade je možné uvažovať s transferom druhu na náhradné lokality pred začatím výstavby, tiež v čase jeho kvitnutia.

Vplyvy na lesné biotopy

Vplyvmi na lesné ekosystémy bude priama likvidácia ich častí v dotknutom území stavby (trvalý a dočasný záber) a fragmentácia. Otvorením porastových stien, dôjde k zníženiu stability lesných porastov voči abiotickým činiteľom a možný je nástup ruderalných a invázných druhov. Hluk v okolí preložky cesty spôsobí zníženie výskytu poľovnej zveri. Budú narušené prirodzené migračné trasy zveri a vznikne riziko zrážky so zverou.

Za významné sú považované mokradňové spoločenstvá s biotopom Ls1.3 Jaseňovo – jelšové podhorské lužné lesy, ktoré sú viazané na všetky vodné toky dotknutého územia.

Vplyvy preložky cesty I/18 na lesné biotopy

Variant A (červený)

Navrhovaná preložka cesty I/18 vedie približne v km 2,5 - 5,0 aj lesnými pozemkami porastenými lesnými porastami. Dotknuté by mali byť parcely C KN č.: 1263, 1264, 1265, 506, 1409, 1248, 1262, 1255 v katastrálnych územiach obcí Lipníky, Pavlovce a Chmeľov v okresoch Prešov a Vranov nad Topľou a jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 517b, 518a,b, 519a, 586, 802, 804 a 806 v Lesnom hospodárskom celku Hanušovce v obhospodarovaní Lesov SR, š. p., Odštepny závod Prešov, Lesná správa Hanušovce a čiastočne aj v obhospodarovaní neštátnych vlastníkov lesov. Platnosť Programu starostlivosti o lesy je 2008-2017.

V území sa majoritne vyskytuje biotop európskeho významu Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). V lokalite Petič sa v lesných porastoch a na okrajoch priľahlých travinno-bylinných plôch vyskytuje chránený a ohrozený druh rastliny šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*).

Plocha záberu lesa sa predpokladá celkom 57,745 ha, čo je najviac zo všetkých variantov. Okrem toho sa predpokladá aj fragmentácia biotopu 9130.

Variant B (modrý)

Navrhovaná preložka cesty I/18 vedie približne v km 2,5 až 5,0 aj lesnými pozemkami porastenými lesnými porastami. Dotknuté by mali byť parcely C KN č.: 962, 1497, 514 a 1181 v katastrálnych územiach obcí Lipníky, Pavlovce a Chmeľov v okresoch Prešov a Vranov nad Topľou a jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 85, 86, 87a, 91a,b, 92, 444b, 521a,b, 522, 862 v Lesnom hospodárskom celku Hanušovce v obhospodarovaní Lesov SR, š.p. Odštepny závod Prešov, Lesná správa Hanušovce a v časti aj v obhospodarovaní neštátnych vlastníkov lesov. Platnosť Programu starostlivosti o lesy je 2008-2017.

V území sa majoritne vyskytuje biotop európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). Na lokalite Petič sa v lesných porastoch a na okrajoch priľahlých travinno-bylinných plôch vyskytuje chránený a ohrozený druh rastliny šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*). Plocha záberu lesa sa predpokladá celkom 20,767 ha, čo je najmenej zo všetkých variantov. Okrem toho sa predpokladá aj fragmentácia biotopu 9130.

Variant C (zelený)

Navrhovaná preložka cesty I/18 vedie približne v km 2,5 až 5,0 aj lesnými pozemkami porastenými lesnými porastami. Dotknuté by mali byť parcely C KN č.: 2011, 1497, 1264, 1265, 973, 1255, 968 a 1181 katastrálnych územiach obcí Lipníky, Pavlovce a Chmeľov v okresoch Prešov a Vranov nad Topľou a jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 470a, 444b, 518a,b, 524, 806, 813a, 814b, 862 a 909a v Lesnom hospodárskom celku Hanušovce v obhospodarovaní Lesov SR, š.p. Odštepny závod Prešov, Lesná správa Hanušovce a v časti aj v obhospodarovaní neštátnych vlastníkov lesov. Platnosť Programu starostlivosti o lesy je 2008-2017.

V území sa majoritne vyskytuje biotop európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). Na lokalite Petič sa v lesných porastoch a na okrajoch priľahlých travinno-bylinných plôch vyskytuje chránený a ohrozený druh rastliny šafran karpatský (*Crocus heuffelianus*). Plocha záberu lesa sa predpokladá celkom 26,678 ha, čo je druhý najväčší záber zo všetkých variantov. Okrem toho sa predpokladá aj fragmentácia biotopu 9130.

Vplyvy preložky cesty I/18 na lesné biotopy

Biotop Ls1.3 Jaseňovo – jelšové podhorské lužné lesy má najvyššiu kvalitu v lesnom celku Snina. Oba varianty preložky cesty I/74 ho negatívne ovplyvnia, spôsobia až fragmentáciu biotopu.

Vplyvy na trávne biotopy

Vplyvy na vybrané trávne biotopy sú uvedené v návrhu záverečného stanoviska MŽP SR, odporúčame ich prebrať. Odporúčame použiť jednotný výraz trávne biotopy.

Vplyvy na biotopy fauny

Zábery pozemkov trvalé aj dočasné reprezentujú zároveň zábery (likvidáciu) biotopov druhov, z ktorých mnohé sú chránené.

Preložka cesty sťažuje migráciu terestrických živočíchov, pri prekonávaní cesty ako migračnej bariéry dôjde aj k zvýšeniu pravdepodobnosti úhynu vtákov prípadne aj netopierov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

V celej trase možno považovať za kolízne trasovanie preložky cesty a výstavbu mostných objektov v údolnej nive riek Topľa, Ondava, Laborec, Cirocha, Ublianka. Prírodné toky poskytujú ideálne biotopy pre množstvo živočíchov.

Vplyvy na biotopy fauny sú konkrétnejšie rozpracované vo vplyvoch na chránené územia sústavy Natura 2000.

Vplyvy na vtáky

Likvidácia a fragmentácia biotopov

Variety navrhované mimo existujúcej cesty s bezprostredným okolím predstavujú súčasť potravných (lovných) i hniezdnych biotopov viacerých druhov vtákov. Každá cesta je tiež líniovou bariérou pre väčšinu terestrických živočíchov vrátane vtákov. Preložka cesty prispieva k narúšaniu celistvosti územia a biotopov druhov, cez teritória ktorých prechádza.

Významnejšie budú dotknuté hlavne druhy s nízkymi letovými hladinami alebo druhy pohybujúce sa zväčša po zemi, ako sú v prípade navrhovanej preložky cesty napríklad prepelice. Spôsob života a letové aktivity ostatných kritériových druhov (okrem kurotvárých) im umožňujú si zachovať celistvosť a kontinuitu svojich lovných, ako i hniezdnych, teritórií bez ohľadu na prítomnosť komunikácie.

Rušenie hlukom a svetlom

Cestné komunikácie ovplyvňujú priamo územie v šírke do 300 m po oboch stranách cesty. Vtáky sa celkovo dokážu pomerne dobre adaptovať na zvýšené hodnoty hluku. Možným problémom je prekryvanie ich hlasových prejavov so zvukovými frekvenciami áut. To znamená, že vtáky potom nemôžu navzájom komunikovať alebo sa identifikovať, takto bude dotknutá napr. prepelica poľná.

Usmrcovanie dopravnými prostriedkami

Hlavným dôvodom kolízií vtákov je ich neschopnosť včas odhadnúť rýchlosť pohybujúceho sa auta, najmä za menej priaznivých poveternostných podmienok a v noci. K mnohým kolíziám nedochádza len priamym kontaktom vtákov s autami, ale aj nepriamo tlakovou vlnou. Usmrcovanie počas výstavby je menej časté, keďže rýchlosť stavebných strojov je obmedzená na cca 40 km/hod.

Dravce využívajú existujúce cesty ako zdroj ľahko dostupnej potravy v podobe uhynutých, dopravnými prostriedkami zrazených živočíchov a úmyselne navštevujú okolie ciest najmä v zimnom období. Na zabránenie možných kolízií dravcov s dopravnými prostriedkami je preto vhodné odstraňovanie kadáverov zrazených živočíchov z cestného telesa.

Kolízie vtákov s dopravnými prostriedkami možno znížiť vhodným oplatením a plašičmi (odrazky) umiestnenými na najviac frekventovaných úsekoch resp. v úsekoch s najčastejšími kolíziami (údaje možno získať z monitoringu).

Nakoľko už v súčasnosti v dotknutom území a jeho blízkosti pôsobia existujúce cesty I/18 a I/74, nepredpokladá sa významnejší nárast usmrcovania vtákov.

Vplyvy na migračné koridory živočíchov

Križovanie migračnej trasy živočíchov v časti Pozdišovský chrbát

So zvyšujúcou sa intenzitou dopravy predpokladáme zvyšovanie počtu kolízií aj ich závažnosti na križovaniach preložky cesty s existujúcimi migračnými trasami suchozemských živočíchov. Pozdišovský chrbát ako časť Východoslovenskej nížiny predstavuje významný migračný koridor medzi Ondavskou vrchovinou a Východoslovenskou rovinou. Na migráciu ho využíva najmä zver (srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný), šelmy (líška hrdzavá, rys ostrovid, vlk dravý a iné), v menšej miere aj jazvec lesný, zajac poľný, mačka divá a iné. Na bezkolízny prechod živočíchov cez cestu odporúčame vybudovať ekodukt v území, kde jednotlivé varianty pretínajú Pozdišovský chrbát.

Vydra riečna

Vydra riečna (*Lutra lutra*) patrí do čeľade lasicovitých šeliem (*Mustelidae*) a podčeľade vydrorodých (*Lutrinae*) a je najväčším európskym druhom čeľade lasicovitých. Vydra riečna je zaradená v prílohe II (Prísne chránené druhy živočíchov) Bernského dohovoru, v prílohe I (druhy, ktoré sú bezprostredne ohrozené vyhynutím) Washingtonského dohovoru a v smernici Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (tzv.

smernica o biotopoch) je vydra zaradená v prílohách II (Druhy živočíchov a rastlín, významné z hľadiska Spoločenstva, ochrana ktorých si vyžaduje určenie osobitných území ochrany) a IV (Druhy živočíchov a rastlín významné z hľadiska Spoločenstva, ktoré si vyžadujú prísnu ochranu). Vydra riečna patrí na Slovensku medzi chránené druhy živočíchov európskeho významu. Z hľadiska ohrozenosti je zaradená do kategórie VU (vulnerable – zraniteľný).

Od roku 2009 prebieha monitoring vydry riečnej (*Lutra lutra*) na vodnom toku Tople. Výsledky monitoringu ukazujú, že Topľa jej veľmi vyhovuje, nachádza tu dostatok potravy ako aj vhodné úkryty v brehových porastoch. Úkryty sú povrchové alebo podpovrchové miesta využívané predovšetkým počas neaktívnej fázy dňa na odpočinok, spánok, výchovu mláďat, niektoré aktivity komfortného správania a pod., v nich môže vydra nájsť aj útočisko a ochranu pred predátormi alebo nepriaznivými poveternostnými podmienkami. Úkryty sa často stávajú limitujúcim faktorom, od ktorého závisí bezpečnosť druhu.

Úhyny vydry na cestách patria v súčasnosti k najvýznamnejším evidovaným príčinám jej mortality. K usmrteniam dochádza hlavne na cestách s intenzívnou dopravou a často na cestách vedúcich po hrádzi medzi vodnými plochami alebo inými mokradovými biotopmi prípadne súbežne s vodnými plochami. Niektoré priečne objekty (mosty, priepusty) odrádzajú vydru od prechodu popod komunikáciu, patria k nim priepusty a mosty, kde chýba suchý breh alebo vyvýšená lávka z relatívne pevného materiálu, po ktorej by vydra mohla prejsť.

Z navrhovaných variantov preložky cesty I/18 najväčší zásah do biotopu vydry predstavuje variant B modrý a hneď po ňom variant C zelený. Variant A červený počtom mostných objektov, ako aj spôsobom kríženia Tople a jej prítokov predstavuje najmenšie ohrozenie populácie vydry.

Z navrhovaných variantov preložky cesty I/74 väčší zásah do biotopu vydry predstavuje variant B modrý. Variant A červený počtom mostných objektov predstavuje menšie ohrozenie populácie vydry. V okolí mostných objektov s podchodnou výškou menej ako 2,6 m, ktoré nemajú suchý breh priechodný pre živočchy, môže dochádzať k úhynom vydry. Dlhodobým riešením uvedeného vplyvu je oplotenie cesty v celej dĺžke a vybudovanie suchých podchodov popod ňu. Na najkritickejších úsekoch možno umiestiť výstražné dopravné značenia "Pozor vydra" a dodatkové tabule.

Vplyvy na ryby

Negatívny vplyv sa dá očakávať najmä počas výstavby mostov, kedy dôjde k zásahu do biotopov rýb a ojedinele možno očakávať aj úhyny spôsobené vplyvom zakalenia, ktoré spôsobuje poškodenie jemných žiabier rýb. Väčšina ovplyvnených populácií sa pravdepodobne presunie do nenarušených úsekov toku. Významnosť ovplyvnenia rýb možno značne znížiť vylúčením zásahov do vodných tokov v období neresenia rýb.

1. 1. 2. Vplyvy na chránené územia

Prírodná pamiatka Žipovské mŕtve rameno

Z navrhovaných variantov cesty Lipníky – Strážske sa k chránenému územiu najviac približuje červený variant okolo km 17,5 cca na vzdialenosť 60 m, t.j. na hranicu ochranného pásma. Modrý variant sa v km cca 16,5 približuje k chránenému územiu na vzdialenosť asi 120 m. Zelený variant sa k chránenému územiu približuje najviac na vzdialenosť asi 250 m v km 18,0.

Každý z variantov v tejto časti územia uvažuje s krížovaním Tople a s opevnením jej brehov. Červený variant: premostenie Tople v km 17,285 s dĺžkou 91 m a opevnenie brehu v km 18,0 – 18,3 s dĺžkou 250 m na ochranu telesa cesty. Modrý variant: premostenie Tople v km 16,376 s dĺžkou 91 m, v km 17,135 a 17,935 s dĺžkami 91 m a 61 m a opevnenie 220 m brehu medzi km 17,0 – až 17,5. Zelený variant: mostný objekt s dĺžkou 61 m v km 19,27, opevnenie brehu v km 17,935 s dĺžkou 220 m.

Výstavba červeného, modrého alebo zeleného variantu v tejto časti územia a následná prevádzka budú predstavovať výraznú bariéru, spôsobia zvýšenú hlučnosť, prašnosť, riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd a aj riziko narušenia hydrologického režimu.

Národná prírodná rezervácia Humenský Sokol

Preložka cesty I/74: Variant A červený priamo nezasahuje do rezervácie, je navrhnutý cca 30 – 60 m od NPR, t.j. v jej ochrannom pásme, kde platí 3. stupeň ochrany. Negatívne účinky sa najviac prejavujú v etape výstavby (hluk, prašnosť a pod.).

2. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV PRELOŽKY CESTY I/18 A I/74 NA CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

2. 1. Vyhodnotenie vplyvov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky - Ubľa na sústavu Natura 2000

Trasa preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa priamo zasahuje do dvoch území európskej sústavy chránených území Natura 2000 – ÚEV Ublianka a CHVÚ Laborecká vrchovina (variant A červený), ktoré priamo ovplyvní. Preložka cesty I/74 Strážske – Ubľa, variant A červený križuje ÚEV Ublianka trikrát mostami cez Ublianku a variant B modrý križuje ÚEV Ublianka osemkrát mostami cez Ublianku, nad údolím a cez vodný tok Stežná. Červený variant preložky cesty I/74 je navrhnutý na okraji CHVÚ Laborecká vrchovina.

Blízke územia sústavy Natura 2000, do ktorých preložka cesty priamo nezasahuje, ovplyvní nepriamo, ak ovplyvní niektoré z predmetov ich ochrany. Sú to územia európskeho významu Krivoštianka, Humenský Sokol, Humenská a chránené vtáčie územia Slanské vrchy, Laborecká vrchovina (modrý variant) a CHVÚ Vihorlatské vrchy, vyhodnotenie predpokladaných vplyvov na ne je uvedené nižšie.

Vzdialenejšie územia sústavy Natura 2000 pravdepodobne nebudú ovplyvnené preložkou cesty. ÚEV Medzianske skalky sa nachádza najbližšie vo vzdialenosti cca 1,0 km (červený A variant), cca 1,2 km (modrý B variant) a cca 1,26 km (zelený variant), lokomočná schopnosť živočíchov, ktoré sú predmetom jeho ochrany je nižšia a ich biotopy sa viažu na relatívne malé územie samotného ÚEV Medzianske skalky a jeho bezprostredné okolie.

ÚEV Brekovský hradný vrch sa nachádza blízko, len vo vzdialenosti cca 150 m. Červený A variant preložky cesty je navrhnutý v trase súčasnej cesty I/74, takže nepredpokladáme podstatnú zmenu vplyvov pôsobiacich v súčasnosti. Modrý B variant sa od neho vzdďaľuje o cca 200 – 300 m, čo by zmiernilo súčasné negatívne vplyvy.

ÚEV Drieňová sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,1 – 1,3 km od oboch variantov, ktoré sú navrhnuté v trase súčasnej cesty a v jej blízkosti. Vplyvy súčasnej cesty naň pokladáme za minimálne a nepredpokladáme ich podstatnú zmenu.

ÚEV Bukovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,4 km od navrhovaných variantov, kde aj v súčasnosti pôsobia vplyvy cesty I/74.

CHVÚ Bukovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti cca 1,4 km (červený A variant) a 2 km (modrý B variant) na konci trasy, kde aj v súčasnosti pôsobia vplyvy cesty I/74.

Vo vzťahu k navrhovanej preložke cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa bola hodnotená tak koherencia sústavy Natura 2000 ako aj integrita dotknutých území sústavy Natura 2000.

Hodnotenie vplyvov na koherenciu sústavy Natura 2000

Priama prepojenosť území sústavy Natura 2000 v mieste navrhovanej činnosti alebo jej blízkosti nie je. Ochrana dotknutých ÚEV je zameraná najmä na lesné biotopy, migrácia veľkých šeliem je medzi nimi sporadická. Preložka cesty priamo zasahuje do ÚEV Ublianka, predpokladáme nepriame ovplyvnenie ÚEV Humenský Sokol, ÚEV Humenská a ÚEV Krivoštianka.

Medzi Ondavskou vrchovinou a Východoslovenskou rovinou sa nachádza migračný koridor v časti Pozdišovský chrbát, využíva ho najmä zver a tiež šelmy. Navrhujeme tu vybudovať ekodukt na umožnenie ich prechodu a tiež z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky. Migrácia veľkých šeliem medzi Vihorlatskými vrchmi a Ondavskou vrchovinou v dotknutom území navrhovanej preložky cesty je sporadická. Nevzniká predpoklad narušenia migračných trás medzi ÚEV Hubková a ÚEV Humenský Sokol, pretože migračné trasy v tejto oblasti nie sú zaznamenané nenachádzajú.

Rieka Ublianka, ktorej časť je vyhlásená ako ÚEV Ublianka pramení v ÚEV Bukovské vrchy a po necelých 20 km preteká na územie Ukrajiny. Rieka je migračnou trasou pre ichtyofaunu, vydru riečnu a bobra vodného. Súčasné spojenie, kontakt ichtyofauny ÚEV Ublianka s inými ÚEV sa uskutočňuje cez územie Ukrajiny, kde sa územia Natura 2000 nenachádzajú. Ublianka však na Ukrajine ústi do rieky Uh, ktorá priteká na územie Slovenska a vstupuje do území sústavy Natura 2000. Význam Ublianky spočívajúci vo vysokej biodiverzite ichtyofauny a európsky významných druhov rýb bude mierne narušený predovšetkým premosteniami, ktoré najmä počas výstavby negatívne ovplyvnia migrácie rýb. Koherencia populácií rýb sa postupne počas prevádzky cesty obnoví, v prípade variantu A červeného bude vzhľadom na jeho menší atak na ÚEV obnovená rýchlejšie. Počas výstavby aj prevádzky môže dochádzať v miestach križovania biokoridorov s cestou ku kolíziám dopravných prostriedkov so živočíchmi (obojživelníky, plazy, cicavce), ich výsledkom je často usmrtenie živočíchov. To môže viesť k redukcii početnosti a zastúpenia druhov v jednotlivých biotopoch a ovplyvneniu početnosti a zastúpenia druhov v územiach, ktoré sú navzájom prepojené.

Výraznejšie ovplyvnenie populácií rýb a vodných živočíchov v tokoch Laborec a Cirocha je málo pravdepodobné, predpokladá sa najmä počas výstavby. Z tohto dôvodu teda nepredpokladáme žiadne významné negatívne vplyvy na biotopy alebo populácie druhov vodných tokov.

Špecifickými skupinami živočíchov sú vtáky a netopiere, ktoré okrem kolízií s dopravnými prostriedkami narážajú aj do pletív oplotení a priehľadných protihlukových bariér. Predpokladá sa, že môže dôjsť k redukcii početnosti a zastúpenia druhov komunikujúcich (preletujúcich) medzi ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Hubková a medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a CHVÚ Laborecká vrchovina. Preložka cesty nebude mať významný vplyv ani na populácie vtákov a netopierov, keďže im pri komunikácii medzi územiami Natura 2000 vytvorí len minimálne bariéry.

Koherencia sústavy Natura 2000, jednotlivých populácií druhov a typov biotopov komunikujúcich medzi územiami Natura 2000 nebude významne narušená. Spojitosť sústavy Natura 2000 bude mierne narušená novým bariérovým prvkom v krajine, ale tento vplyv nebude predstavovať dlhodobú genetickú alebo migračnú izoláciu žiadneho druhu alebo biotopu, ktorý je predmetom ochrany dotknutých území Natura 2000. Vzhľadom na očakávané zachovanie priestorových prepojení sústavy Natura 2000 neboli identifikované zásadné alebo významné negatívne vplyvy na integritu území sústavy Natura 2000.

Hodnotenie vplyvov na integritu sústavy Natura 2000

Integrita územia je súdržnosť ekologickej štruktúry a funkcií územia v rámci celej jeho plochy alebo celých biotopov, komplexov biotopov a / alebo populácií, pre ktoré bolo územie klasifikované. O území možno povedať, že má vysoký stupeň integrity, pokiaľ je realizovaný v ňom obsiahnutý potenciál pre naplnenie cieľov ochrany, pokiaľ sa udržiava schopnosť pre samovoľné zotavenie a samovoľnú obnovu za dynamických podmienok a pokiaľ si vyžaduje minimum vonkajšej podpory vo forme manažmentu².

² Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality Natura 2000 – metodická príručka k ustanoveniam článku 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Ublianka

ÚEV Ublianka bude priamo dotknutým územím sústavy Natura 2000. Preložka cesty je v tomto úseku navrhovaná v dvoch variantoch: variant A červený, variant B modrý. Oba varianty doň zasiahnu trvalým aj dočasným záberom.

Variant A spôsobí odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy na ploche cca 0,21 ha a aj jeho prerušenie na troch miestach, čím sa naruší jeho spojitosť. Variant B spôsobí odstránenie časti tohto biotopu na ploche cca 0,44 ha a aj jeho prerušenie na ôsmich miestach, čím sa výraznejšie naruší jeho celistvosť. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o biotop s vysokou regeneračnou schopnosťou a hojným výskytom i mimo ÚEV Ublianka, je vplyv na tento biotop v ÚEV Ublianka vyhodnotený ako mierne negatívny. Hoci preložka cesty I/74 Strážske - Ubl'a nesporne bude mať nepriaznivý vplyv na biotop lužné vrbovo-topoľové lesy, ktorý je predmetom ochrany ÚEV Ublianka, nespôsobí vážne narušenie integrity ÚEV z pohľadu biotopov brehových porastov. Zhoršenie stavu tohto biotopu v ÚEV Ublianka nastane vplyvom zmenšenia ich plochy vo variante A o 0,21 ha a vo variante B o 0,44 ha. Zmenšenie ich plochy v oboch variantoch nepovažujeme za významné.

V súvislosti so zásahom do biotopov budú v oboch variantoch negatívne ovplyvnené aj živočíchy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Ublianka. Negatívny trvalý vplyv na živočíchy spočíva najmä v likvidácii ich biotopov, dočasný v zakalení toku, vyrušovaní a ohrozovaní stavebnými mechanizmami počas výstavby, pričom počas výstavby predpokladáme zvýšenú mortalitu predovšetkým rýb a obojživelníkov.

Bariérový efekt oboch variantov preložky cesty I/74 Kolonica – Ubl'a pre obojživelníky, vydru a bobra môže byť zmiernený umiestnením dopravného značenia upozorňujúceho na možné kolízie s migrujúcimi živočíchmi.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny bude narušenie integrity ÚEV Ublianka variantom A červeným výrazne nižšie ako variantom B modrým.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Humenský Sokol

Navrhovaná činnosť je plánovaná mimo ÚEV Humenský Sokol, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu integrity.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Humenská

Navrhovaná činnosť je plánovaná mimo ÚEV Humenská, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu integrity.

Hodnotenie vplyvov na integritu ÚEV Krivoštianka

Navrhovaná činnosť je plánovaná mimo ÚEV Krivoštianka, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu integrity.

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Slanské vrchy

Cesta I/18 Lipníky – Strážske v jeho blízkosti je navrhovaná v troch variantoch: variant A červený (dĺžka 48,260 km), variant B modrý (dĺžka 46,365 km), variant C zelený (dĺžka 49,255 km). Preložka cesty v hodnotenom úseku ani v jednom z troch variantov nie je navrhovaná priamo cez CHVÚ Slanské vrchy. Dĺžka trasy jednotlivých variantov viac-menej paralelná s hranicou CHVÚ je cca 35,0 km pri červenom variante, cca 36,5 km pri zelenom variante a cca 30,0 km pri modrom variante.

Pri výstavbe preložky cesty a jej následnej prevádzke sa predpokladajú nepriame vplyvy. Pri výstavbe dôjde k záberu a fragmentácii časti lesných a nelesných biotopov za hranicami CHVÚ, ktoré využívajú ako lovné biotopy aj niektoré druhy vtákov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Slanské vrchy. Pri každom z navrhovaných variantov dôjde k trvalému a dočasnému záberu pôdy, k najväčšiemu záberu dôjde pri variante A červenom a pri tomto variante dôjde aj k najväčšiemu zásahu

do biotopov (záber a fragmentácia lovných biotopov) druhov: orol kráľovský, výr skalný, bocian čierny, orol kriľavý, sova dlhochvostá a orol skalný.

V dotknutom území preložky cesty Lipníky – Strážske už existujú dve líniové bariéry: súčasná cesta I/18 a železničná trať Prešov – Vranov nad Topľou. Záber a fragmentácia hniezdných a lovných biotopov nepredstavuje kritický záber, a teda neovplyvní zásadne integritu CHVÚ Slanské vrchy. Ďalšie nepriame vplyvy ako je hluk, svetlo a kolízie vtákov s dopravnými prostriedkami nie sú v území nové, pôsobia ako vplyvy súčasnej cesty I/18 a železničnej trate Prešov – Vranov nad Topľou. Predpokladané zvýšenie intenzity dopravy, a tým aj zvýšenie intenzity hluku a svetla i zvýšenie pravdepodobnosti kolízií vtákov s dopravnými prostriedkami by v hodnotenom území pôsobili aj bez výstavby preložky cesty.

Z uvedeného je zrejmé, že integrita CHVÚ Slanské vrchy nebude výstavbou a prevádzkou preložky cesty Lipníky – Strážske dotknutá.

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Laborecká vrchovina

Červený variant preložky cesty priamo zasahuje do okrajovej časti CHVÚ Laborecká vrchovina, na veľmi malej ploche v km 23 - 24.5 km. Tým dôjde k záberu biotopov vhodných pre niektoré kritériové druhy vtákov, pre ktoré bolo CHVÚ Laborecká vrchovina vyhlásené. Tiež sa zvýši riziko kolízií preletujúcich vtákov s vozidlami a vyrušovanie najmä pri výstavbe. Na základe vyššie uvedeného, v súvislosti s tým, že preložka cesty zaberie relatívne malú plochu z celkovej výmery CHVÚ Laborecká vrchovina, vplyv na jeho integritu bol vyhodnotený ako minimálny.

Modrý variant sa približuje k CHVÚ Laborecká vrchovina v km 17,5 (k. ú. Kamenica nad Cirochou) na vzdialenosť cca 200 m, ale doň nezasahuje. Integrita CHVÚ Laborecká vrchovina nebude jeho pôsobením dotknutá, nakoľko preložka cesty nezasahuje do územia.

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Vihorlatské vrchy

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa priamo do CHVÚ Vihorlatské vrchy nezasahuje, ale vedie prakticky súdežne s jeho severným okrajom. Najmenšia vzdialenosť medzi nimi je v miestach, kde sa CHVÚ prekrýva s ÚEV Krivoštica, ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.

Zábery pozemkov reprezentujú zábery lovných biotopov dotknutých druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy. Populácie orla kriľavého a bociana čierneho budú mierne ovplyvnené, keďže do dotknutého územia zalietavajú za potravou. Populácia sovy dlhochvostej bude málo ovplyvnená, pretože je viac viazaná na lesné biotopy v CHVÚ Vihorlatské vrchy a do dotknutého územia zalietava menej často. Populácie ostatných kritériových druhov CHVÚ Vihorlatské vrchy nebudú dotknuté.

Vplyvy variantov preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa na integritu CHVÚ Vihorlatské vrchy sú porovnateľné a vzhľadom na to, že preložka cesty nezasahuje do územia, pokladáme ich za zanedbateľné, t.j. integrita CHVÚ nebude výstavbou a prevádzkou preložky cesty Lipníky – Strážske dotknutá.

2. 2. Vyhodnotenie vplyvov I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty na dotknuté územia sústavy Natura 2000

Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Slanské vrchy

Trasy jednotlivých variantov sú viac-menej paralelné s hranicou CHVÚ Slanské vrchy, ale priamo doň nezasahujú. Všetky tri varianty sa k nemu najviac približujú v spoločnej trase v km 2 pri obci Lipníky na vzdialenosť cca 400 m, ďalšie vzdialenosti od CHVÚ sú väčšie: za obcou Podlipníky a pri Hanušovciach nad Topľou je vzdialenosť cca 900 m, v ostatných úsekoch sa vzdialenosť pohybuje od 4-700 do 3 400 m. V rámci jednotlivých navrhovaných variantov sa vzdialenosť najviac mení pri obci Bystré a pri obci Čaklov, tu je vzdialenosť do 1 700 m a v úseku pri Vranove nad Topľou je vzdialenosť cca 2 100 m. V mnohých úsekoch sa dva varianty často prekrývajú, ojedinele aj všetky tri varianty.

Variant A červený sa najviac k CHVÚ Slanské vrchy približuje cca v km 2 pri obci Lipníky, a to dĺžkou cca 400 m. Medzi obcami Podlipníky a Hanušovce nad Topľou sa cca v km 7 približuje dĺžkou 900 m a cca v km 9,5 dĺžkou 700 m. Pri meste Vranov nad Topľou v km 33 sa spolu so zeleným variantom približuje na vzdialenosť 2,1 km. Inde je vzdialenosť od CHVÚ Slanské vrchy väčšia.

Variant B modrý má najbližšie k CHVÚ Slanské vrchy v km 2, a to dĺžkou cca 400 m. Za obcou Podlipníky v km 6 sa približuje na vzdialenosť 700 m. Pred obcou Hlinné v km 20 dĺžkou 1 400 m. Inde je vzdialenosť väčšia.

Variant C zelený sa k CHVÚ Slanské vrchy tiež približuje najviac v km 2 na vzdialenosť cca 400 m; v km 7 a 9,5 medzi obcami Podlipníky a Hanušovce nad Topľou na vzdialenosť cca 700 m; v km 23 pri obci Hlinné; v km 29 pri obci Čaklov a pri meste Vranov nad Topľou v km 25 na vzdialenosť cca 2 100 m. Na ďalších úsekoch sú vzdialenosti väčšie.

Pre hodnotenie vplyvu preložky cesty Lipníky – Strážske na predmet ochrany CHVÚ Slanské vrchy sú podstatné najmä trvalé a dočasné zábery nezastavaného územia, ktoré sú takmer totožné so zábermi biotopov niektorých druhov vtákov.

Vplyvy variantov A, B, C na CHVÚ Slanské vrchy

predmet ochrany	vplyv preložky cesty I/18 na druh
orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>)	záber potravného biotopu
výr skalný (<i>Bubo bubo</i>)	záber potravného biotopu
bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>)	záber potravného biotopu
orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	záber potravného biotopu
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	nepatrný záber potravného biotopu
orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>)	záber potravného biotopu

Celkový záber pozemkov, a tým aj záber potravných (lovných) biotopov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, sovy dlhochvostej, orla skalného, ani rozdiel medzi zábermi jednotlivých variantov nie je v dotknutom území zásadný a vplyvy jednotlivých variantov na biotopy uvedených druhov z pohľadu záberu potravných biotopov sú vo všeobecnosti rovnocenné.

Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Lipníky – Strážske považujeme rušenie dotknutých druhov hlukom a svetlom za málo pravdepodobné.

Dotknuté územie predstavuje lovný biotop pre druhy: orol kráľovský, orol skalný, orol krikľavý, výr skalný, bocian čierny, sova dlhochvostá. Počas výstavby cesty Lipníky – Strážske nepredpokladáme ich kolízie so stavebnými mechanizmami, počas prevádzky je pravdepodobnosť kolízií s dopravnými prostriedkami pomerne malá.

Populácie druhov orol kráľovský (*Aquila heliaca*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*) a orol skalný (*Aquila chrysaetos*) budú **mierne ovplyvnené**, keďže do priestoru medzi CHVÚ Slanské vrchy a variantmi preložky cesty Lipníky - Strážske zalietavajú za potravou.

Populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*) a sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) budú **málo ovplyvnené**, pretože sú viacej viazané na lesné biotopy v CHVÚ Slanské vrchy a do priestoru medzi CHVÚ Slanské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Lipníky - Strážske zalietavajú menej často.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Slanské vrchy vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty Lipníky – Strážske vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Laborecká vrchovina

Červený A variant preložky cesty priamo zasahuje do CHVÚ Laborecká vrchovina v km 23 až 24,5. Modrý B variant doň nezasahuje, len sa k nemu približuje na vzdialenosť cca 200 m na jednom mieste v km 17,5 km.

Vplyvy variantov A a B na CHVÚ Laborecká vrchovina

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh	variant	
		A	B
sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
orol kriľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
haja červená (<i>Milvus milvus</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
chriaštel' poľný (<i>Crex crex</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby, narušenie komunikácie	x	x
ďateľ čierny (<i>Dryocopus martius</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
žlna sivá (<i>Picus canus</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
škvránok stromový (<i>Lullula arborea</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
rybárik riečny (<i>Alcedo atthis</i>)	vyrušovanie počas výstavby, záber biotopu druhu	x	o
bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>)	záber lovného biotopu	x	x
včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky	x	x
přhlaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
žltouchvost lesný (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby, narušenie komunikácie	x	x
strakoš sivý (<i>Lanius excubitor</i>)	záber biotopu druhu, možné usmrcovanie počas prevádzky, vyrušovanie počas výstavby	x	o
brehuľa hnedá (<i>Riparia riparia</i>)	záber biotopu druhu, vyrušovanie počas výstavby	x	o

Variant A červený sa v km 17 približuje k CHVÚ Laborecká vrchovina na vzdialenosť cca 200 m. V tejto vzdialenosti je cesta navrhnutá súbežne s CHVÚ Laborecká vrchovina cca 4500 m, v km 21,5 sa začína približovať k nemu na vzdialenosť cca 100 m. Vzdialenosť medzi nimi sa postupne zmenšuje a v km 23 sa cesta dostáva do samotného CHVÚ Laborecká vrchovina. Prechádza ním v km 23 až 24,5 v dĺžke cca 1500 m. V 24,5 km až 28,5 km je preložka cesty vzdialená od CHVÚ Laborecká vrchovina cca 50 m a menej (celková dĺžka úseku je 4000 m). V km 28,5 až 29 sa vzdialenosť od CHVÚ Laborecká vrchovina postupne zvyšuje z cca 50 m na viac ako 200 m.

Variant B modrý má najbližšie k CHVÚ Laborecká vrchovina v k. ú. Kamenica nad Cirochou v km 17 až 18, v dĺžke cca 1000 m. Na tomto úseku je vzdialenosť navrhovanej cesty od CHVÚ Laborecká vrchovina cca 200 m. Tento variant nevedie priamo cez CHVÚ Laborecká vrchovina.

Pre hodnotenie vplyvu preložky cesty Lipníky – Ubľa na predmet ochrany CHVÚ Laborecká vrchovina sú podstatné najmä trvalé a dočasné zábery nezastavaného územia, ktoré sú takmer totožné so zábermi lovných, v prípade niektorých druhov aj hniezdných biotopov.

Variant A červený vyžaduje priamy záber cca 3 ha v CHVÚ Laborecká vrchovina, variant B modrý doň nezasahuje. Celkový záber pozemkov, t.j. priamy záber biotopov v CHVÚ, záber potravných (lovných) biotopov a záber biotopov druhov nie je v dotknutom území zásadný.

Dotknuté územie variantu A červeného je lovným teritórium sovy dlhochvostej, orla krikľavého, haje červenej, žlny sivej, bociana bieleho, včelára lesného a biotopom strakoša červenochrbtého, penice jarabej, chriašteľa poľného, ďatľa čierneho, škovránka stromového, prhlaviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, muchára sivého, žltouchvosta lesného, hrdličky poľnej, prepelice poľnej, strakoša sivého a brehule hnedej. Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Strážske - Ubľa považujeme rušenie väčšiny dotknutých druhov hlukom a svetlom druhov za málo pravdepodobné. Predpokladáme narušenie komunikácie medzi jedincami chriašteľa poľného a prepelice poľnej v dôsledku pôsobenia hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Dotknuté územie variantu B modrého je lovným teritórium sovy dlhochvostej, haje červenej, bociana bieleho, včelára lesného a biotopom chriašteľa poľného, prepelice poľnej. Počas výstavby a prevádzky preložky cesty Strážske juh - Ubľa považujeme rušenie väčšiny dotknutých druhov hlukom a svetlom druhov za málo pravdepodobné. Predpokladáme narušenie komunikácie medzi jedincami chriašteľa poľného a prepelice poľnej v dôsledku pôsobenia hluku pri výstavbe a prevádzke cesty.

Populácie druhov, ktoré dotknuté územie využívajú ako lovné teritórium, budú **mierne ovplyvnené**. Vo variante A červenom to sú lovné teritória sovy dlhochvostej, orla krikľavého, haje červenej, žlny sivej, bociana bieleho, včelára lesného, vo variante B modrom sovy dlhochvostej, haje červenej, bociana bieleho, včelára lesného.

Populácie chriašteľa poľného, prepelice poľnej, ktoré majú svoje biotopy v dotknutom území oboch variantov, budú **mierne ovplyvnené**.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Laborecká vrchovina vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Vplyvy variantu A červeného na CHVÚ Laborecká vrchovina sú výraznejšie než vplyvy variantu B modrého. Celkovo vplyv oboch variantov na CHVÚ Laborecká vrchovina možno vyhodnotiť ako **málo významný**.

Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Vihorlatské vrchy

Preložka cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa priamo do CHVÚ Vihorlatské vrchy nezasahuje, ale vedie prakticky súběžne s jeho severným okrajom. Najmenšia vzdialenosť medzi nimi je v miestach, kde sa CHVÚ prekrýva s ÚEV Krivoštica, ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.

Zábery pozemkov trvalé alebo dočasné reprezentujú zároveň zábery lovných biotopov druhov vtákov uvedených nižšie, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy.

Vplyvy variantov A a B na CHVÚ Vihorlatské vrchy

vedecký názov	slovenský názov	vplyv preložky cesty I/74 na druh
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	nepatrný záber potravného biotopu
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	záber potravného biotopu
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	nepatrný záber potravného biotopu
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	záber potravného biotopu

Celkový záber pozemkov, a tým aj záber potravných (lovných) biotopov sovy dlhochvostej, orla kriľavého, výra skalného a bociana čierneho nie je v dotknutom území zásadný. Vplyvy jednotlivých variantov na biotop druhu z pohľadu záberu potravných biotopov sú vo všeobecnosti rovnocenné. Celkovo vplyv na populáciu druhu možno vyhodnotiť ako minimálny.

Populácie druhov orol kriľavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*) a výr skalný (*Bubo bubo*) budú **mierne ovplyvnené**, keďže do priestoru medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Strážske juh - Ubľa zalietavajú za potravou.

Populácia sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*) bude **málo ovplyvnená**, pretože je viazaná na lesné biotopy v CHVÚ Vihorlatské vrchy a do priestoru medzi CHVÚ Vihorlatské vrchy a jednotlivými variantmi preložky cesty Strážske - Ubľa zalietava menej často.

Ostatné populácie kritériových druhov CHVÚ Vihorlatské vrchy vyskytujúce sa v jeho časti gravitujúcej k navrhovaným variantom preložky cesty Strážske - Ubľa vzhľadom na ich hniezdne a potravné biotopy **nebudú dotknuté**.

Vplyvy oboch variantov na CHVÚ Vihorlatské vrchy sú porovnateľné, možno ich vyhodnotiť ako **málo významné**.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Humenský Sokol

Ani jeden variant preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa nie je navrhovaný priamo do ÚEV Humenský Sokol.

Variant A červený priamo nezasahuje do ÚEV Humenský Sokol, je však navrhnutý v jeho bezprostrednej blízkosti, vo vzdialenosti len cca 30 – 60 m, v ochrannom pásme NPR Humenský Sokol.

Vplyv modrého B variantu na predmet ochrany ÚEV Humenský Sokol nepredpokladáme, nakoľko je navrhnutý vo vzdialenosti cca 1 km a cez intravilán mesta Humenné.

Vplyvy variantu A červeného na ÚEV Humenský Sokol

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	záber lovného biotopu, možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteini</i>)	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier ostrouchý (<i>Myotis blythii</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie

Preložka cesty nezasiahne priamo do žiadneho z biotopov ani do biotopu ponikleca veľkokvetého, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenský Sokol, nepredpokladáme ani ich nepriame ovplyvnenie. Možno predpokladať, že variant A červený ovplyvní niektoré živočíšne druhy.

Miesta letných kolónií a zimovísk netopierov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenský Sokol nebudú preložkou cesty dotknuté. Netopiere podkovár malý, podkovár veľký, uchaňa čierna, netopier brvitý, netopier obyčajný a netopier ostrouchý majú v území priamo dotknutom preložkou cesty časť svojich lovných biotopov, ich stratu možno pokladať za trvalý vplyv. Prevádzku preložky cesty môže sprevádzať ich mortalita pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti ich lovného teritória. K usmrčovaniu všetkých druhov netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. V čase výstavby možno očakávať vyrušovanie uchaní čiernych, netopierov brvitých a veľkouchých.

Variant A červený veľmi mierne ovplyvní populácie netopierov, keďže časť priestoru medzi ÚEV Humenský Sokol a preložky cesty je lovným teritóriom šiestich druhov, migračnou trasou na zimoviská všetkých siedmich druhov a tri druhy môžu byť vyrušované.

Vplyvy variantu B modrého na žiaden z predmetov ochrany ÚEV Humenský Sokol **nepredpokladáme**, vzdialenosť cca 1 km je dostatočná na vyznenie účinkov a pôsobenia vplyvov.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Humenská

Ani jeden variant preložky cesty I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a nie je navrhovaný priamo v ÚEV Humenská. Variant A červený priamo nezasahuje do ÚEV Humenská, je však navrhnutý v jeho bezprostrednej blízkosti, vo vzdialenosti cca 115 m. Variant B modrý je navrhnutý vo vzdialenosti cca 500 m, najbližšie vo vzdialenosti cca 200 m preto taktiež nezasiahne priamo ani nepriamo do žiadneho z biotopov ani do biotopu ponikleca veľkokvetého. Možno predpokladať, že ovplyvní rovnaké živočíšne druhy ako variant A, pretože oba varianty prechádzajú rovnakými biotopmi.

Vplyvy preložky cesty na ÚEV Humenská

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	možné vyrušovanie a usmrcovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrcovanie

Preložka cesty nezasiahne priamo do žiadneho z biotopov ani do biotopu ponikleca veľkokvetého, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenská, nepredpokladáme ani ich nepriame ovplyvnenie. Možno predpokladať, že oba varianty ovplyvnia niektoré živočíšne druhy.

Miesta letných kolónií a zimovísk netopierov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Humenská nebudú preložkou cesty dotknuté. Netopiere podkovár malý, uchaňa čierna a netopier obyčajný majú v území dotknutom preložkou cesty časť svojich lovných biotopov, ich stratu možno pokladať za trvalý vplyv. Prevádzku preložky cesty môže sprevádzať ich mortalita pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti ich lovného terítoria. K usmrcovaniu netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. V čase výstavby možno očakávať vyrušovanie uchaní čiernych.

Časť priestoru medzi ÚEV Humenská a variantmi preložky cesty je lovným teritóriom i migračnou trasou na zimoviská všetkých troch druhov netopierov, jeden druh môže byť vyrušovaný.

Predpokladáme, že **variant A červený veľmi mierne ovplyvní** populácie netopierov a **variant B modrý mierne ovplyvní** populácie netopierov.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Krivoštianka

Preložka cesty I/74 nezasahuje priamo do ÚEV Krivoštianka, je navrhnutá súbežne s jeho severovýchodným okrajom, cca km 3 - 5. Variant B modrý preložky cesty sa k nemu viac približuje na vzdialenosť cca 180 - 200 m, medzi nimi sa nachádza rieka Laborec. Červený A variant je navrhnutý vo vzdialenosti cca 400 m od ÚEV Krivoštianka, v trase existujúcej cesty, a preto nepredpokladáme žiadny nový vplyv na predmet ochrany ÚEV Krivoštianka.

Preložka cesty nezasiahne priamo do žiadneho z biotopov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Krivoštianka, nepredpokladáme ani ich nepriame ovplyvnenie. Možno predpokladať, že variant B modrý ovplyvní niektoré živočíšne druhy.

Teleso cesty v km 3,5 km až 5 modrého B variantu zlikviduje časť biotopu ohniváčika veľkého, ktorý má vysokú lokomočnú schopnosť.

Vplyvy variantu B modrého preložky cesty na ÚEV Krivoštica

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na druh
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>)	záber lovného biotopu, možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteini</i>)	možné vyrušovanie a usmrčovanie
netopier ostrouchý (<i>Myotis blythii</i>)	záber lovného biotopu, možné usmrčovanie
ohniváčik veľký (<i>Lycaena dispar</i>)	záber okrajovej časti biotopu
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	možné usmrčovanie, obmedzenie migrácií, rušenie hlukom počas výstavby a prevádzky

Miesta letných kolónií a zimovísk netopierov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Krivoštica nebudú preložkou cesty dotknuté. Všetky netopiere majú v území dotknutom preložkou cesty časť svojich lovných biotopov, ich stratu možno pokladať za trvalý vplyv. Prevádzku preložky cesty môže sprevádzať ich mortalita pri kolíziách s dopravnými prostriedkami, nakoľko cesta je navrhnutá v blízkosti ich lovného teritória. K usmrčovaniu netopierov môže dochádzať aj počas ich migrácie na zimoviská. V čase výstavby možno očakávať vyrušovanie uchaní čiernych.

Migračná trasa veľkých a stredne veľkých cicavcov zistená z pozorovaní a zo záznamov o kolíziách živočíchov s dopravnými prostriedkami sa dá očakávať cca v km 3 – 6, kde možno predpokladať aj prechody rysa. Výstavba i premávka na preložke cesty zvýši hlučnosť v severnej časti ÚEV Krivoštica, a tým aj vyrušovanie rysa.

Variant B modrý veľmi mierne ovplyvní populácie netopierov zásahom do ich lovného teritória a migračnej trasy na zimoviská, veľmi mierne ovplyvní ohniváčika veľkého likvidáciou časti jeho biotopu a tiež veľmi mierne ovplyvní rysa ostrovida jeho vyrušovaním a pri migráciách. **Variant B modrý mierne ovplyvní ÚEV Krivoštica, nepredpokladáme vplyvy variantu A červeného** na predmet ochrany ÚEV Krivoštica.

Hodnotenie vplyvov na ÚEV Ublianka

Jedným z dvoch priamo dotknutých území sústavy Natura 2000 bude ÚEV Ublianka. Preložka cesty je v tomto úseku navrhovaná v dvoch variantoch: variant A červený, variant B modrý. Oba varianty doň zasiahnu trvalým aj dočasným záberom.

Preložka cesty I/74 vo variante A červenom bude križovať a rozdeľovať ÚEV Ublianka celkom 3-krát (v km 51,326; 56,06 a 56,44) a vo variante B modrom celkom 8-krát (v km 52,995; 53,139; 53,316; 53,777; 54,742; 55,598; 56,85; 57,38).

Vplyvy variantu A červeného preložky cesty na ÚEV Ublianka

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na biotop, druh
lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy (91E0*)	likvidácia 0,21 ha mostami v km 51,326; 56,06 a 56,44
bystruška Zawadského (<i>Carabus zawadzskii</i>)	likvidácia časti biotopu druhu spojená s jeho možnou mortalitou
lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	pocas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz bielooplutvý (<i>Gobio albopinnatus</i>)	pocas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody

plž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
kunka červenbruchá (<i>Bombina bombina</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
netopier veľký (<i>Myotis myotis</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
bobor vodný (<i>Castor fiber</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky
vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné riziko usmrcovania počas výstavby a prevádzky

Vplyvy variantu B modrého preložky cesty na ÚEV Ublianka

predmet ochrany	vplyv preložky cesty na biotop, druh
lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)	likvidácia 0,44 ha mostami v km 52,995; 53,139; 53,316; 55,598; 56,85; 57,38 a 54,742
bystruška Zawadského (<i>Carabus zavadszki</i>)	likvidácia časti biotopu druhu spojená s jeho možnou mortalitou
lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz bieloplutvý (<i>Gobio albopinnatus</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
plž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
hrúz Kesslerov (<i>Gobio kessleri</i>)	počas výstavby prechodné znehodnotenie biotopu, zásah do biotopu druhu a ojedinele aj úhyny spôsobené zakalením vody
kunka červenbruchá (<i>Bombina bombina</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	možné usmrcovanie počas jarnej migrácie na liahniská, pravdepodobná likvidácia časti biotopu druhu a možné usmrcovanie zimujúcich jedincov (október - apríl) počas výstavby
netopier veľký (<i>Myotis myotis</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
podkovár malý (<i>R. hipposideros</i>)	likvidácia časti potravného biotopu, možné usmrcovanie
bobor vodný (<i>Castor fiber</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné usmrcovanie počas výstavby a prevádzky
vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	likvidácia časti biotopu druhu, zásah do migračného koridoru, možné usmrcovanie počas výstavby a prevádzky

Variant A spôsobí odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy na ploche 0,21 ha a aj jeho prerušenie na troch miestach, čím sa naruší jeho spojitosť. Variant B spôsobí odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy na ploche 0,44 ha a aj jeho prerušenie na ôsmich miestach, čím sa ešte výraznejšie naruší jeho spojitosť. Tento biotop sa hojne vyskytuje i mimo ÚEV Ublianka, vplyv oboch variantov naň v ÚEV Ublianka je preto vyhodnotený ako mierne negatívny. K rozsiahlejšiemu zásahu doň by došlo v prípade realizácie variantu B modrého, nakoľko viac zasahuje do koridoru Ublianky.

V oboch variantoch budú negatívne ovplyvnené aj živočíchy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Ublianka. Negatívny trvalý vplyv na živočíchy spočíva najmä v likvidácii ich biotopov, dočasný vplyv vo vyrušovaní a priamom ohrozovaní stavebnými mechanizmami, pričom počas výstavby predpokladáme zvýšenú mortalitu predovšetkým rýb a obojživelníkov.

Oba varianty spôsobia zásahy do časti biotopov bystrušky Zawadzského počas výstavby.

Križovania a rozdeľovania ÚEV Ublianka oboma variantmi budú lokálne narušovať ekologické väzby vodného toku Ublianka a jeho nivy zásahmi do litorálnych a ekotónových ekosystémov. Výstavba preložky cesty I/74 bude v týchto úsekoch obmedzovať najmä migráciu živočíchov: lopatka dúhová, hrúz Kesslerov, hrúz bielooplutvý, plž zlatistý, kunka žltobruchá, kunka červenobruchá, vydra riečna a bobor vodný. Bariérový efekt oboch variantov preložky cesty počas prevádzky predpokladáme pre obojživelníky, vydru a bobra na miestach križovania ÚEV Ublianka preložkou cesty.

Dá sa očakávať zásah do potravného biotopu podkovára malého a usmrcovanie oboch druhov netopierov pri kolíziách s dopravnými prostriedkami.

Vplyv oboch variantov na ÚEV Ublianka je vyhodnotený ako mierne negatívny. K rozsiahlejšiemu zásahu doň by došlo realizáciou variantu B modrého, nakoľko viac zasahuje do koridoru Ublianky. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny sú vplyvy variantu A červeného výrazne nižšie ako vplyvy variantu B modrého, preto je jednoznačne vhodnejší variant A červený.

Porovnanie vplyvov preložky cesty na ÚEV Ublianka

vplyv	variant A červený	variant B modrý
odstránenie časti biotopu lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	0,21 ha	0,44 ha
križovanie a rozdeľovanie ÚEV Ublianka	3-krát (km 51,326; 56,06 a 56,44)	8-krát (km 52,995; 53,139; 53,316; 53,777; 54,742; 55,598; 56,85; 57,38)
likvidácia časti biotopov bystrušky Zawadzského	3 lokality	8 lokalít
dočasné znehodnotenie biotopu rýb počas výstavby	3 lokality	8 lokalít
obmedzenie jarnej migrácie obojživelníkov na liahniská	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti biotopu obojživelníkov	3 lokality	8 lokalít
mortalita obojživelníkov	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti potravného biotopu netopierov	3 lokality	8 lokalít
mortalita netopierov	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti biotopu vydry riečnej	3 lokality	8 lokalít
obmedzenie migrácie vydry riečnej	3 lokality	8 lokalít
mortalita vydry riečnej	3 lokality	8 lokalít
likvidácia časti biotopu bobra vodného	3 lokality	8 lokalít
obmedzenie migrácie bobra vodného	3 lokality	8 lokalít
mortalita bobra vodného	3 lokality	8 lokalít
mortalita bobra vodného	3 lokality	8 lokalít

3. ZÁVERY

3. 1. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

V návrhu záverečného stanoviska sú opatrenia týkajúce sa záujmov ochrany prírody uvedené v troch častiach: Opatrenia na ochranu bioty, Opatrenia na ochranu krajiny, začlenenie technického diela do krajiny, Opatrenia vyplývajúce z vydaných stanovísk a požiadaviek dotknutých orgánov, obcí a občanov. Kvôli lepšej prehľadnosti ich odporúčame uviesť v jednej časti s názvom Návrh zmierňujúcich opatrení pre záujmy ochrany prírody.

- Výrub lesných porastov a nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť výlučne v mimohniezdnom období od 1. 10. do 15. 3. príslušného roka.
- Zásahy do vodných tokov vylúčiť v období neresenia rýb od 1. 4. do 31. 8. príslušného roka.
- Na pohyb stavebných mechanizmov využívať len plochy trvalého a dočasného záberu.
- Nenavrhovať mosty so závesnými lanami alebo konštrukciami, čím sa umožní bezpečnejšia migrácia vtákom, ktoré počas ťahu sledujú vodné toky.
- Piliere mostných objektov neumiestňovať do vodných tokov (ani do koryta ani na brehy).
- Križovanie regionálneho biokoridoru Tople i ostatných vodných tokov viesť čo najviac kolmo na tok, aby zásah do brehových porastov bol minimálny.
- Lokalizáciu depónií a prípadných zemníkov vopred konzultovať so ŠOP SR.
- Pri úprave dna a brehov premostovaných tokov používať prírodné materiály – drevo, kameň. Pri úprave toku vylúčiť stupne nad 40 cm (aby nebola obmedzovaná migrácia rýb) a kamenné nahádzky (pohyb obojživelníkov). Navrhujeme úpravu kamennou rovinou a drôtokamennými košmi, tiež úpravu toku rešpektujúcu pôvodný asymetrický profil, kde cieľom je iba spevnenie najviac ohrozených častí brehu kameňom, polovegetačnými tvárnicami a pod. s ponechaním alebo opätovným vysadením brehových porastov. Odporúčame použiť vegetačné spevnenie brehovej časti koryta vrúbou alebo inými drevinami alebo kombinované biotechnické opevnenie.
- Pod mostným objektom ponechať suchý breh priechodný pre živočíchy na umožnenie ich bezpečného prechodu popod cestu. Pre vydru a drobné cicavce (kuna, liška a i.) postačuje po oboch stranách toku suchý breh so šírkou min. 50 cm. V miestach, kde nie je možné vytvoriť suchý breh, je nutné osadiť drevenú lávku po oboch stranách vodného toku so šírkou min. 40 cm a vo výške 10 až 20 cm nad hladinou vody počas priemerného prietoku.
Pre zlepšenie migrácie zvierat popod mostné objekty treba zabezpečiť priestorový (tunelový) index mosta minimálne v rozpätí 0,2 - 1,5, v jeleních oblastiach minimálne 1,5; brehy vodných tokov zachovať pod mostmi min. 3,5 m široké a zarastené pôvodnou vegetáciou (tráva, kry, pokiaľ to umožní tzv. dažďový tieň), resp. vyhnúť sa veľkým betónovým plochám, ktoré by pôsobili rušivo na živočíchy. Pod podchody a v ich okolí je vhodné rozmiestniť kmene stromov, na zlepšenie migrácie lasicovitých druhov. Vstupné zóny do podchodov treba upraviť vhodnou výsadbou (resp. ponechaním pôvodnej vegetácie). Svetlosť priestoru pod mostmi by mala byť čo najvyššia (čo sa dá dosiahnuť svetlým povrchom stien podchodov, krídlami mostu a zväčšením samotnej výšky mosta). Po oboch stranách telesa cesty umiestniť navádzacie ploty (výška 2,2 m, odporúčaná veľkosť ôk 14 cm, dĺžka úseku aspoň 200 m), ktoré by navádzali migrujúce živočíchy k využívaniu podchodov

a zabránili ich vstupu na komunikáciu. Šírka brehov pod telesami mostov 3,5 m je určená pre väčšie živočíchy ako sú raticová zver, šelmy.

- Technické práce spojené s hlukom (všetky zemné práce, najmä výkopové, kde sa predpokladá pohyb ťažkej mechanizácie) realizovať v blízkosti chránených vtáčích území a hniezdných areálov vtákov najmä mimo obdobia hniezdenia a migrácií od 1. 9. do 15. 3. príslušného roka. Časové obmedzenie sa týka úsekov v:
CHVÚ Vihorlatské vrchy (I/74): variant A červený km 3 - 6; 11 - 13,5 a variant B modrý km 3 - 6;
CHVÚ Laborecká vrchovina (I/74): variant A červený km 23 - 28,5;
CHVÚ Slanské vrchy (I/18): variant A červený a variant C zelený v úseku km 1,0 - 3,0; variant červený A v úseku km 8,0 - 10,5; variant B modrý v úseku km 1,0 - 4,5 a km 5,5 - 8,0; variant C zelený v úseku km 6,0 - 10,5.
- Lokalizáciu zariadení staveniska a iných sprievodných stavebných objektov vopred konzultovať so ŠOP SR, umiestniť ich do územia s malou druhovou diverzitou. Základné požiadavky na lokalizáciu zariadení staveniska pre jednotlivé varianty uvádzame nižšie.
Zariadenia staveniska preložky cesty I/74 variantu A červeného:
9,480 km - v blízkosti mosta, nad prístupovou cestou, medzi Laborcom a Hlbokým potokom - umiestniť cca 50 - 100 m od brehového porastu,
15,7 km - v blízkosti mosta cez Cirochu, pri sútoku Cirochy a Mlynského potoka - umiestniť cca 50 až 100 m od brehového porastu ako aj mimo mokradového biotopu.
Zariadenia staveniska preložky cesty I/74 variantu B modrého:
9,480 km - v blízkosti mosta, nad prístupovou cestou, navrhnuté medzi Laborcom a Hlbokým potokom - umiestniť cca 50 - 100 m od brehového porastu;
13,100 km - MÚK Humenné, východ, v k. ú. Hažín nad Cirochou; zariadenie staveniska je navrhnuté v mokradi, v biotope národného významu Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, v území s vyššou biodiverzitou, čo je v rozpore s textom opatrenia a treba ho premiestniť do územia s malou druhovou diverzitou;
15,141 km - v blízkosti mosta cez Cirochu, pri sútoku Cirochy a Mlynského potoka - umiestniť cca 50 až 100 m od brehového porastu a mimo mokradového biotopu.
- Po ukončení stavebných prác vykonať náhradné rekultivácie a výsadbu zelene v lokalitách narušených výstavbou, rekonštruovať narušené brehové porasty autochtónnymi drevinami, druhové zloženie konzultovať so ŠOP SR.
- Konkretizovať hodnotné biotopy vybratej trasy: pre dokumentáciu pre územné rozhodnutie vypracovať inventarizáciu a spoločenské ohodnotenie biotopov v dotknutom území preložky cesty alebo jej časti (trvalý a dočasný záber - tie budú výstavbou zničené alebo poškodené) ako podklad pre návrh zabezpečenia ich ochrany a na získanie súhlasu orgánu ochrany prírody na zásah do hodnotných biotopov. Inventarizáciu odporúčame konzultovať so ŠOP SR. S ohľadom na predpokladaný čas realizácie navrhovanej cesty je pravdepodobné, že v súčasných hodnotných biotopoch nastanú zmeny.
- Vypracovať projekt biologickej revitalizácie územia, a to najmä hodnotných biotopov, odporúčame ho konzultovať so ŠOP SR.
- Zabezpečiť ochranu hodnotných biotopov identifikovaných v inventarizácii biotopov počas výstavby preložky cesty nepriehľadným oplotením s výškou najmenej 3 m, odporúčame ju konzultovať so ŠOP SR.

- V ďalšom stupni projektovej dokumentácie uskutočniť inventarizáciu a spoločenské ohodnotenie drevín, ktoré bude potrebné likvidovať a uskutočniť náhradnú výsadbu zelene na plochách určených príslušným orgánom ochrany prírody alebo uhradiť vyčíslenú spoločenskú hodnotu v zmysle platnej legislatívy
- Na vegetačné úpravy svahov preložky cesty – zárezov, násypov aj vnútrokrižovatkových priestorov - použiť pôvodné druhy drevín uvedených v TP, druhové zloženie odporúčame konzultovať so ŠOP SR.
- Podrobnejšie trasovanie cesty v blízkosti parc. č. 1276/2 v k. ú. Hažín nad Cirochou konzultovať so ŠOP SR Správou CHKO Východné Karpaty kvôli nepoškodeniu alebo aspoň minimalizácii poškodenia biotopu národného významu Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd.
- Podrobnejšie trasovanie cesty v blízkosti lokality Petič už počas prípravy projektovej dokumentácie pre územné resp. stavebné konanie konzultovať so ŠOP SR, RCOP v Prešove, aby sa vylúčil zásah do plôch s výskytom šafranu karpatského a minimalizoval zásah do lesných porastov. Dôležitým vstupným údajom bude informácia o rozmiestnení šafranu, ktorú je možné získať len v období jeho kvitnutia, preto je nevyhnutné osloviť ŠOP SR v dostatočnom predstihu (začiatkom kalendárneho roka). Na základe poznatkov o aktuálnom rozšírení šafranu bude možné zosúladiť požiadavky na záber plôch s požiadavkami na zachovanie lokalít s jeho výskytom. V krajnom prípade je možné uvažovať s transferom druhu na náhradné lokality pred začatím výstavby, tiež v čase jeho kvitnutia.
- V prípade nevyhnutného záberu plôch s výskytom šafranu karpatského v blízkosti lokality Petič zabezpečiť jeho transfer na lokality dohodnuté v spolupráci so ŠOP SR, RCOP v Prešove a vlastníkmí, správcami alebo nájomcami dohodnutých lokalít na náklady investora stavby.
- Vybudovať ekodukt v mieste, kde jednotlivé varianty pretínajú Pozdišovský chrbát. Z hľadiska morfológických podmienok, zapojenosti lesných porastov, ako aj relatívnej nenarušenosti daného územia je najvhodnejší úsek medzi hranicou Prešovského a Košického kraja a lokalitou, kde cesta I/18 križuje železničnú trať pred mestom Strážske: červený A variant km 44,0 – 45,5; modrý B variant km 42,5 – 44,0 a zelený C variant km 45,5 – 47,0. Pozdišovský chrbát ako časť Východoslovenskej nížiny predstavuje významný migračný koridor medzi Ondavskou vrchovinou a Východoslovenskou rovinou. Na migráciu ho využíva najmä zver (srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný), ďalej šelmy (líška hrdzavá, rys ostrovid, vlk dravý a iné), v menšej miere aj jazvec lesný, zajac poľný, mačka divá a iné.
- V spolupráci so ŠOP SR vypracovať projekt monitoringu bioty, ktorý bude zahŕňať monitoring bioty pred výstavbou, počas nej a najmenej 5 rokov po jej ukončení. Určiť v ňom spôsob environmentálneho dozoru a hodnotenie výsledkov vrátane systému predkladania správ z monitoringu i systému na zabezpečenie realizácie opatrení, ktoré vyplynú z výsledkov monitoringu.
- V ďalšom stupni PD identifikovať toky, na ktorých bude vykonaná úprava tokov a popísať návrh opatrení, ktorými je možné rozsah úpravy tokov z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny minimalizovať (pre potreby konania o súhlase podľa § 6 ods. 4 zákona OP a K).
- Plochy dočasných záberov rekultivovať podľa pôvodného druhu pozemku a jeho využívania pred začatím výstavby, odporúčame ich konzultovať so ŠOP SR.
- Pri prekládkach vedení s napätím 22 kV používať na stĺpoch zábrany proti dosadaniu vtáctva.

- V oblastiach križovania preložky cesty alebo jej zásahu do regionálneho biokoridoru Topľa a nadregionálneho biokoridoru Ondava po oboch stranách preložky cesty osadiť ochranné siete s výškou 4,5 m proti kolíziám vtákov a netopierov s vozidlami, predbežne v úsekoch:
I/18 modrý variant km cca 11,500 - 14,000; 15,800 – 25,300; 21,000 - 25,500; 26,500 - 29,300; 30,200 - 33,300; 30,200 - 33,300; 38,000 – 38,800.
I/18 červený variant km cca 27,000 - 29,200; 21,000 – 25,500; 35,000 - 35,700; 40,000 – 41,000.
I/18 zelený variant km cca 12,800 - 15,000; 17,500 - 22,500; 24,000 - 26,100; 36,500 - 37,200; 41,000 - 42,000.
Umiestnenie ochranných sietí treba konzultovať pri príprave projektovej dokumentácie so ŠOP SR.
- V ďalšom stupni projektovej dokumentácie úsek preložky cesty v blízkosti PP Žipovské mŕtve rameno technicky riešiť tak, aby nedošlo k zásahu do tohto chráneného územia ani jeho ochranného pásma a k negatívnemu vplyvu na predmet jeho ochrany narušením hydrologického režimu a znečisťovaním vody. Zároveň treba zohľadniť aj územnú rezervu pre výhľadové dobudovanie cesty na štvorpruhovú cestu kategórie R 24,5/100 (120).
- V červenom variante preložky cesty I/74 v k. ú. Hažín nad Cirochou navrhujeme vyústenie preložky cesty na štátnu cestu Humenné - Snina situovať mimo parc. č. 1276/2, kde sa nachádza biotop národného významu Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd alebo zabezpečiť, aby nedošlo k poškodeniu predmetného biotopu a aby zostal zachovaný v celom svojom rozsahu.
- Sledovať šírenie invázných a nepôvodných druhov rastlín od začiatku výstavby na celej trase aspoň raz ročne, najlepšie v čase neskorého letného aspektu, kedy je väčšina z nich ľahko detekovateľná v teréne. V prípade nálezu zabezpečiť ich odstraňovanie podľa postupov uvedených v Prílohe č. 2 vyhlášky č. 24/2003 Z. z.
- Na zamedzenie mortality vydry riečnej na cestných komunikáciách je najefektívnejšie oplotiť preložku cesty v celej dĺžke a vybudovať suché podchody popod ňu. Ako krátkodobé riešenie odporúčame oplotenie najkritickejších úsekov ciest a spriechodnenie jednotlivých priečných objektov zvýšením brehov nasypáním lomového kameňa a štrku. Na najkritickejších úsekoch inštalovať výstražné dopravné značenia "Pozor vydra" a dodatkové tabule.
- Umiestniť dopravné značky upozorňujúce na možné kolízie s migrujúcimi živočíchmi pri križovaní Cirochy a Ublianky, predbežne na miestach:
Variant A červený I/74:
 - značka Pozor vydra! v smere na Humenné km 3 a 9, v smere od Humenného km 7 a 10 km
 - značka Pozor zver! v smere na Sninu v km 18,5 km a v smere od Sniny v km 21*Variant B modrý I/74:*
 - značka Pozor vydra! v smere na Humenné km 3 a 9; v smere od Humenného km 7 a 10
 - značka Pozor zver! v smere na Sninu v km 18,5 km a v smere od Sniny v km 22
Pri príprave projektovej dokumentácie (DÚR resp. DSP) odporúčame umiestnenie značiek konzultovať so ŠOP SR.
- Dreviny susediace s plochami trvalého a dočasného záberu odporúčame ochrániť počas výstavby pred poškodením nepriehľadným oplotením s výškou najmenej 3 m. Sú to predovšetkým dreviny rastúce v brehových porastoch vodných tokov, rozsah odporúčame konzultovať so ŠOP SR.
- Miesta križovania preložky cesty s biokoridormi, migračnými trasami zveri a tiež v blízkosti ekoduktu v časti Pozdišovského chrbta oplotiť do vzdialenosti cca 50 m a tiež cca 50 m za biokoridorom či

brehovým porastom, aby bola fauna navádzaná na prechod popod mosty resp. prechod ponad preložku.

- Na elimináciu usmrcovania migrujúcich obojživelníkov počas výstavby inštalovať mobilné zábrany, zároveň sledovať ich migráciu a operatívne zasahovať.
- Protihlukové bariéry nesmú byť z priehľadného materiálu, musia byť viditeľné. Na priehľadné protihlukové steny odporúčame obojstranne nalepiť zvislé pružky, ktoré musia byť široké 2 cm, lepené max. 10 cm od seba. Podľa najnovších výskumov švajčiarskych a českých ornitológov sú siluety dravcov neúčinné.
- Pri výstavbe sa na mnohých miestach narušia porasty drevín (najmä brehové) a ich kontinuita. Otvorené okraje porastov treba zaplástiť, aby sa zabránilo vnikaniu bočného svetla do porastov a tým prenikaniu invázných a nelesných druhov.
- Dreviny mimo trvalého a dočasného záberu požadujeme ochrániť počas výstavby pred poškodením ich oplotením nepriehľadným plotom umiestneným na hranici priemetov ich korún.
- Umiestnenie prebytočnej zeminy odporúčame konzultovať so ŠOP SR v dostatočnom predstihu, pred začatím prác.
- Zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v okolí preložky cesty.
- Na zabránenie možných kolízií dravcov s dopravnými prostriedkami odstraňovať kadávery zrazených živočíchov z cestného telesa.

Uvedené opatrenia v kombinácii s opatreniami pre ďalšie zložky životného prostredia by mali prispieť k zmierneniu negatívnych vplyvov výstavby preložky cesta na biotu a na záujmy ochrany prírody.

Zároveň je potrebné zdôrazniť potrebu zakomponovania týchto opatrení do podmienok, za ktorých stavba bude povolená a ich realizácia týmto aj kontrolovateľná.

3. 2. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

3. 2. 1. Návrh monitoringu

Monitoring povrchových podzemných vôd

V rámci monitoringu povrchových podzemných vôd odporúčame:

- Sledovať hydrologický režim a znečisťovanie vody v blízkosti PP Žipovské mŕtve rameno.
- Sledovať vodný režim na lokalite s výskytom biotopu národného významu Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd parc. č. 1276/2 v k. ú. Hažín nad Cirochou (červený variant preložky cesty) 2 x ročne.

Monitoring bioty a záujmov ochrany prírody

V spolupráci so ŠOP SR odporúčame vypracovať projekt monitoringu bioty a záujmov ochrany prírody najmenej rok pred výstavbou, aby sa podľa neho mohol realizovať základný biologický prieskum

dotknutého územia. Monitoring má sledovať určené prvky pred výstavbou, počas výstavby a najmenej 5 rokov po jej ukončení, každá z týchto etáp má končiť záverečnou správou. Do monitoringu bioty a záujmov ochrany prírody požadujeme zahrnúť:

- ✓ Základným vstupom pre monitoring bioty pred výstavbou by mala byť inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov v dotknutom území preložky cesty alebo jej časti (trvalý a dočasný záber). Inventarizáciu odporúčame konzultovať so ŠOP SR.
- ✓ Do monitoringu živočíchov odporúčame predbežne zahrnúť:
 - ichtyologický prieskum a následne monitoring na miestach križovania toku preložkou cesty;
 - entomologický prieskum a následne monitoring pre I/74, variant A červený v km 13,25 a 15,5 a variant B modrý v km 5,0, 20 a 21,5;
 - monitoring obojživelníkov a plazov pre I/74, variant A červený v km 13,25.Návrh monitoringu živočíchov odporúčame doplniť a upresniť na základe aktuálnej situácie a konzultácií so ŠOP SR.
- ✓ Počas výstavby treba sledovať účinnosť ochrany hodnotných biotopov (nepriehľadné oplatenie s výškou najmenej 3 m).
- ✓ Na lokalite Petič sledovať vývoj šafranu karpatského v období jeho kvitnutia. V prípade transferu druhu na náhradné lokality (pred začatím výstavby) sledovať vývoj premiestnených rastlín šafranu.
- ✓ Sledovať migráciu živočíchov (zver - srnec, jeleň, diviak, ďalej šelmy - líška, rys, vlk a i., v menšej miere aj jazvec, zajac, mačka divá a iné) cez ekodukt medzi Ondavskou vrchovinou a Východoslovenskou rovinou v lokalite Pozdišovský chrbát.
- ✓ Sledovať migráciu obojživelníkov počas celého trvania monitoringu a operatívne zasahovať (inštalovať mobilné zábrany).
- ✓ Sledovať prenikanie invázných a nelesných druhov do narušených porastov drevín (najmä brehových) a vývoj otvorených okrajov porastov, ktoré sa majú zapláštiť.
- ✓ Sledovať kolízie živočíchov vrátane vtákov s dopravnými prostriedkami. Počas prevádzky cesty aspoň raz mesačne vyhodnocovať mortalitu - úhyny a zranenia všetkých druhov stavovcov. Súčasťou vyhodnotenia by mal byť aj reálny monitoring doplnený nahlásenými resp. zistenými úmrtiami a zraneniami. Na základe priebežných výsledkov monitoringu obmedziť vstup živočíchov a prelety vtákov v kolíznej výške oplatením a plašením (odrazky) na najviac frekventovaných úsekoch resp. v úsekoch s najčastejšími kolíziami.
- ✓ Odstraňovať kadávery zrazených živočíchov z cestného telesa na zabránenie možných kolízií dravcov s dopravnými prostriedkami.
- ✓ Navrhujeme kontrolovať šírenie invázných druhov uvedených v Prílohe č. 2 vyhlášky č. 24/2003 Z. z. na celom území dotknutom výstavbou preložky cesty, hlavne však na cestných násypoch a v blízkosti mostných objektov, ihneď od začiatku výstavby, vo vegetačnom období, najlepšie v čase neskoršieho letného aspektu, aspoň v trojmesačných intervaloch. Po prípadnej detekcii invázných druhov zabezpečiť ich odstraňovanie a potláčanie tak, aby sa zabránilo ich rozširovaniu.

3. 2. 2. Návrh kontroly dodržiavania stanovených podmienok

V projekte treba určiť spôsob environmentálneho dozoru a hodnotenie výsledkov monitoringu vrátane systému predkladania správ z neho i systému na zabezpečenie realizácie opatrení, ktoré vyplývajú z výsledkov monitoringu. Odporúčame vypracúvať priebežné správy z monitoringu každý rok a odovzdávať ich okrem navrhovateľa aj príslušnému orgánu ochrany prírody (úrad ŽP), kde by mali byť k dispozícii aj pre verejnosť. Po skončení monitoringu odporúčame podobne vypracovať a zverejniť záverečnú správu.

Kontrola dodržiavania stanovených podmienok sa vykoná v ďalších krokoch povoľovacieho procesu:

- kontrolou zapracovania požadovaných zmierňujúcich opatrení do projektov stavby vo fáze územného rozhodnutia a stavebného povolenia,
- kontrolno-koordinačnou činnosťou tzv. environmentálneho dozoru zameranou na dodržanie zmierňujúcich opatrení a zabezpečenie realizácie opatrení, ktoré vyplynú z výsledkov monitoringu,
- prostredníctvom predkladania každoročných a záverečnej správy z monitoringu dotknutým orgánom.

Použité skratky

EK = Európska komisia

zákon č. 24/2006 Z. z. = zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

RCOP = regionálne centrum ochrany prírody

ÚEV = územie európskeho významu

CHVÚ = chránené vtáčie územie

OPaK = ochrana prírody a krajiny

preložka cesty (preložka cesty I/18 a I/74) = I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty

preložka cesty I/18 (preložka cesty I/18 Lipníky – Strážske) = časť I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty, úsek Lipníky – Strážske

preložka cesty I/74 (preložka cesty I/74 Strážske – Ubl'a) = časť I/18 a I/74 Lipníky – Ubl'a, preložka cesty, úsek Strážske – Ubl'a

NLC = národné lesnícke centrum

NPR = národná prírodná rezervácia

ŠPR = štátna prírodná rezervácia

PP = prírodná pamiatka

ÚSES = územný systém ekologickej stability